

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag om ändring av företags- och kapitalbeskattningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås som ett led i reformen av företags- och kapitalinkomstbeskattningen att vissa bestämmelser som gäller beskattningen av dividendinkomster skall ändras. Dessutom föreslås reglerna om beskattning av samfunds aktieöverlåtelsevinster och -förluster ändras så att överlåtelsevinster i regel är skattefria och överlåtelseförluster på motsvarande sätt icke avdragbara. Därtill föreslås att samfunds- och kapitalskattesatserna skall sänkas. Ändringarna föreslås gälla inkomstskattelagen, lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk, lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet, förmögenskattlagen, lagen om beskattningsförfarande, lagen om källskatt på ränteinkomst, tonnageskattelagen och skatteredovisningslagen. Lagen om gottgörelse för bolagsskatt föreslås bli upphävd.

I propositionen föreslås att samfundsskattesatsen sänks från 29 procent till 26 procent och skattesatsen på kapitalinkomster från 29 till 28 procent. Skattesatsen för källskatt på ränteinkomster föreslås på motsvarande sätt sänkas med en procentenhet. Även den källskatt som tas ut på dividender enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet föreslås bli sänkt från 29 till 28 procent. Kommunerna föreslås bli kompenserade för samfundsskattesänkningen genom att deras utdelning av samfundsskattens avkastning höjs från 19,75 till 22,03 procent och statens utdelning sänks från 78,45 till 76,17 procent, medan församlingarnas utdelning förblir oförändrad på 1,80 procent av samfundsskatten.

I fråga om dividendbeskattningen föreslås en omläggning som innebär att systemet med gottgörelse för bolagsskatt slopas. Enligt det nya dividendskattesystemet förutsätts inte

längre att ett bolag har betalat skatt på grundval av den vinst som delas ut som dividend. Beskattningen av fysiska personers dividendinkomster föreslås vara beroende av om dividenderna har erhållits från ett offentligt noterat bolag eller något annat bolag. Som offentligt noterade bolag betraktas enligt förslaget alla bolag som är föremål för offentlig handel. Av dividend som erhållits från ett sådant bolag föreslås 70 procent utgöra skattepliktig kapitalinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Dividender från andra än offentligt noterade bolag föreslås för fysiska personer utgöra skattefri inkomst upp till ett belopp som motsvarar en årlig avkastning på nio procent beräknad på det matematiska värdet av aktierna enligt förmögenskattlagen. Om beloppet av sådana dividender som erhållits av skattskyldig överstiger 90 000 euro, föreslås den överskjutande delen till 70 procent utgöra kapitalinkomst och 30 procent skattefri inkomst. Överstiger dividenden avkastningsgränsen föreslås den till denna del utgöra förvärvsinkomst till 70 procent och skattefri inkomst till 30 procent.

Den skattskyldige föreslås ha rätt att från sin förmögenskatt dra av inkomstskatten på den del av det dividendbelopp som överstiger 90 000 euro som beskattas som kapitalinkomst.

Ränta på andelskapital från andelslag samt vinstandel och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder från sparbanker föreslås utgöra skattepliktig kapitalinkomst till 70 procent till den del de överstiger 1500 euro, då mottagaren är en fysisk person. Denna typ av prestationer som enligt det nuvarande systemet berättigar till gottgörelse för bolagsskatt föreslås vara skattefria för samfund.

Dividender föreslås i regel inte utgöra skattepliktig inkomst då mottagaren är ett samfund. Av dividenden föreslås emellertid 75 procent vara skattepliktig inkomst och 25 procent skattefri, om det samfund som delar ut dividenden är ett offentligt noterat bolag och dividendtagaren inte är ett offentligt noterat bolag som vid tidpunkten för dividendutdelningen direkt innehar minst tio procent av det utdelande bolagets kapital.

Dividenden föreslås dock utgöra skattepliktig inkomst till fullt belopp, om den förvärvats på grundval av aktier som hör till investeringstillgångar, eller om den delats ut av ett samfund som inte har hemvist i Finland eller någon annan medlemsstat i Europeiska unionen. I sådana fall lindras dock beskattningen på grundval av skatteavtal.

Förtäckt dividend föreslås utgöra skattepliktig inkomst till fullt belopp. Förtäckt dividend föreslås bli beskattad som förvärvsinkomst för en fysisk person.

Överlåtelsepriser som aktiebolag, andelslag, sparbanker och ömsesidiga försäkringsbolag erhåller för sådana aktier som hör till anläggningstillgångarna föreslås i regel vara skattefria. Enligt förslaget får aktier överlåtas skattefritt, om den skattskyldige utan avbrott under ett års tid har ägt en andel om minst tio procent av aktiekapitalet i det bolag som är föremål för överlåtelsen och de överlåtna aktierna hör till aktier som innehafts på detta sätt. Skattefriheten föreslås dock inte omfatta aktier i fastighets- eller bostadsaktiebolag och vissa utländska bolag.

I fråga om aktier som får överlåtas skattefritt föreslås överlåtelseförluster på motsvarande sätt inte ge rätt till avdrag. Om aktier inte får överlåtas skattefritt på grund av bestämmelserna om ägotid eller ägarandel föreslås överlåtelseförluster vara avdragbara från överlåtelsevinster för aktier under skatteåret och de följande fem skatteåren. Överlåtelseförlust föreslås inte vara avdragbar i fråga om sådana utländska aktier som inte omfattas av skattefrihet.

Möjligheten att skriva av anskaffningsutgiften för anläggningstillgångsaktier på grundval av värdenedgång föreslås bli avskaffad för alla företagsformers del.

Rätten för samfund som omfattas av skattefriheten för överlåtelsevinster att dra av s.k.

upplösningförlust för anläggningstillgångsaktier föreslås bli begränsad till sådana fall där samfundets andel av det bolag som upplöses utgör mindre än 10 procent och aktierna har innehafts i minst ett år.

På motsvarande sätt som i fråga om överlåtelseförluster föreslås avdragbarhet inte gälla förluster och värdenedgångar på andra fordringar än kundfordringar på bolag i vilka den skattskyldige ensam eller tillsammans med andra koncernbolag äger minst tio procent av aktiekapitalet, och inte heller koncernbidrag eller liknande prestationer till ett sådant bolag som utgör vederlagslösa utgifter för att förbättra ett aktiebolags ekonomiska ställning.

I propositionen föreslås även att beskattningens övre gräns ändras så att maximibeloppet av de skatter som debiteras en skattskyldig sänks från 70 till 60 procent av beloppet av den skattskyldiges beskattningsbara förvärvs- och kapitalinkomst. Även sådana dividendinkomster som enligt de föreslagna bestämmelserna är skattefria föreslås bli beskattade vid beräkningen av maximibeloppet.

Vid beskattningen av fysiska personers inkomstandel i samfund och företagsinkomst som skall fördelas föreslås inkomst av näringsverksamhet betraktas som kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på nettoförmögenheten. Den nuvarande gränsen är 18 procent.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har blivit antagna och stadfästa. Bestämmelserna föreslås huvudsakligen tillämpas första gången vid beskattningen för år 2005. Till vissa delar föreslås bestämmelserna dock tillämpas redan vid beskattningen för år 2004.

De sänkta skattesatserna föreslås tillämpas första gången vid beskattningen för år 2005. Vissa ändringar i fråga om dividendbeskattningen föreslås bli tillämpade på dividender som delats ut 2004 och tidigare. Vid beskattningen för år 2005 föreslås den skattepliktiga andelen av fysiska personers dividendinkomster utgöra 57 procent i stället för 70 procent.

Bestämmelserna om skattefrihet för samfunds överlåtelsevinster och överlåtelseförlusters och motsvarande posters avdragogillhet föreslås bli tillämpade för första gången

redan vid beskattningen för 2004 i sådana fall där aktierna har överlåtit eller anmälan om att bolaget upplösts har inlämnats till registernämnden den 19 maj 2004 eller senare.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	4
ALLMÄN MOTIVERING	8
1. Inledning	8
2. Nuläget	9
2.1. Lagstiftning och praxis.....	9
2.1.1. Samfunds- och kapitalskattesatsen samt skattetagarnas andelar av samfundsskattens avkastning	9
2.1.2. Beskattningen av dividender	10
Beskattningen av dividender som förvärvats i Finland	10
Beskattning av dividender som betalas till utlandet	11
Beskattning av dividender som betalas från utlandet till Finland	12
2.1.3. Beskattning av dividend som erhålls av samfund	13
2.2. Den internationella utvecklingen.	14
2.2.1. Bolagsbeskattningens nivå	14
2.2.2. Beskattningen av dividendinkomster samt överlåtelsevinster som erhålls av samfund	16
Beskattningen av fysiska personers dividendinkomster	16
Beskattning av vinster som erhållits av samfund genom överlåtelse av dividender och aktier	18
2.2.3. Gemensksrättsliga aspekter på dividendbeskattningen.....	22
3. Bedömning av nuläget och de viktigaste förslagen	23
3.1. Samfunds- och kapitalskattesatsen	23
3.1.1. Samfundsskattesatsen.....	23
3.1.2. Kapitalinkomstskattesatsen	24
3.1.3. Skattetagarnas samfundsskatteandelar	24
3.2. Omläggning av dividendbeskattningen.....	25
3.2.1. Slopandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt.....	25
3.2.2. Beskattningen av dividender som erhålls av privatpersoner.....	26
Dividender från börsnoterade aktiebolag.....	26
Övriga dividender från aktiebolag som betraktas som kapitalinkomst.....	27
Avdrag från förmögenhetsskatten för skatt på dividendinkomst.....	29
Dividender som betraktas som förvärvsinkomst	29
Vinstutdelning från andra samfund än aktiebolag.....	30
Beskattningen av dividender som hänför sig till en privatpersons näringsinkomstkälla eller jordsbruksinkomstkälla.....	31
3.3. Beskattningen av samfunds vinst av överlåtelse av aktier.....	31
3.3.1. Bedömning av skattefrihet för överlåtelsevinster.....	32
3.3.2. Förslag till beskattning av överlåtelsevinster	34
3.3.3. Tillämpningsområdet för överlåtelsevinsters skattefrihet.....	35

Begränsning av skattefrihet till att gälla endast anläggningstillgångsaktier	35
Ägarandel och ägotid i fråga om anläggningstillgångsaktier	36
Arten av målbolagets verksamhet	38
3.3.4. Aktieöverlåtelseförlusters avdragsgillhet.....	39
3.3.5. Avdragsgillhet för värdenedgångsavskrivning på anläggningstillgångsaktier	40
3.3.6. Avdragsgill upplösningsförlust	41
3.3.7. Icke avdragsgilla investeringar, krediter och motsvarande belopp.....	42
3.3.8. Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster som ingår i ett samfunds andel av ett personbolag	43
3.4. Beskattning av dividender som erhålls av samfund	44
3.4.1. Beskattning av dividender enligt tillgångsslag	44
3.4.2. Beskattningen av dividend från börsbolag	45
3.4.3. Beskattning av dividender från icke börsnoterade bolag	46
3.4.4. Andra samfunds ställning som vinstutdelare	46
3.4.5. Beskattning av dividender som erhålls av näringsammanslutningar	47
3.4.6. Beskattningen av gränsöverskridande dividender	48
Beskattning av dividender som betalas från utlandet till Finland	48
Beskattning av dividend som betalas från Finland till utlandet.....	50
3.5. Övriga frågor.....	51
3.5.1. Beskattning av förtäckt dividend.....	51
3.5.2. Beskattning av dividendersättning	52
3.5.3. Inverkan på nettoförmögenheten av skuld som upptagits för anskaffning av aktier i ett aktiebolag	52
3.5.4. Beskattningens övre gräns	53
3.5.5. Kapitalinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas samt kapitalinkomstandel av inkomstandel för delägare i sammanslutningar.....	54
4. Propositionens verkningar	54
4.1. Verkningar i fråga om den offentliga ekonomin.....	54
Ändringar av bolags- och kapitalskattesatsen.....	54
Skattetagarnas utdelning av samfundsskatten.....	55
Ändringar i dividendbeskattningen	55
Ändrad skattemässig behandling av överlåtelse av aktier som innehas av samfund	57
4.2. Verkningar för de skattskyldiga.....	58
Ändringar av bolags- och kapitalskattesatsen.....	58
Ändringar i dividendbeskattningen	58
Ändrad skattemässig behandling av överlåtelse av aktier som innehas av samfund	59
5. Beredningen av propositionen	60
6. Samband med andra propositioner.....	61
DETALJMOTIVERING	61
1. Lagförslag	61
1.1. Inkomstskattelagen.....	61

1.2.	Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	67
1.3.	Inkomstskattelagen för gårdsbruk	72
1.4.	Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet	72
1.5.	Förmögenhetsskattelagen	73
1.6.	Lagen om beskattningsförfarande	73
1.7.	Lagen om källskatt på ränteinkomst.....	73
1.8.	Tonnageskattelagen.....	73
1.9.	Lagen om skatteredovisning.....	74
1.10.	Lagen om gottgörelse för bolagsskatt.....	74
1.11.	Lag om temporär ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	74
2.	Ikraftträdande	75
2.1.	Slopandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt.....	75
2.2.	Ändringarna i beskattningen av överlåtelsevinster som erhålls av samfund	75
2.3.	Skattelindring i fråga om dividendbeskattningens nivå under övergångskedet	76
LAGFÖRSLAGEN.....		77
	om ändring av inkomstskattelagen	77
	om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	82
	om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk.....	86
	om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet	87
	om ändring av 39 § i förmögenhetsskattelagen	88
	om ändring av 29 § i lagen om beskattningsförfarande.....	89
	om ändring av 6 § i lagen om källskatt på ränteinkomst.....	90
	om ändring av 19 § i tonnageskattelagen	91
	om ändring av lagen om skatteredovisning	92
	om upphävande av lagen om gottgörelse för bolagsskatt	94
	om temporär ändring av 6 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.....	95
BILAGA		96
PARALLELLTEXTER		96
	om ändring av inkomstskattelagen	96
	om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	107
	om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk.....	114
	om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet	115
	om ändring av 39 § i förmögenhetsskattelagen	117
	om ändring av 29 § i lagen om beskattningsförfarande.....	118
	om ändring av 6 § i lagen om källskatt på ränteinkomst.....	118
	om ändring av 19 § i tonnageskattelagen	119

om ändring av lagen om skatteredovisning	120
om temporär ändring av 6 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverk- samhet.....	123

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Det nya företags- och kapitalskattesystemet infördes år 1993. I samband med reformen övergick man vid personbeskattningen till ett så kallat differentierat inkomstskattesystem. Förvärvsinkomst beskattas i statsbeskattningen enligt en progressiv skala. På förvärvsinkomsten påförs även kommunalskatt, kyrkoskatt och sjukförsäkringspremie. På kapitalinkomst betalas endast statlig skatt enligt en fast skattesats. Dividender från börsnoterade bolag utgör alltid kapitalinkomst. Dividendinkomst från icke börsnoterade bolag indelas i företags- och kapitalskatt på basis av företagets nettoförmögenhet. Samfund betalar samfundsskatt enligt en fast skattesats, vars utdelning fördelas på de olika skattetagarna. Enkelbeskattning av dividendutdelare och dividendtagare genomförs genom systemet för gottgörelse för bolagsskatt, som togs i bruk år 1990.

Övergången till ett differentierat inkomstskattesystem motiverades med behovet att förenhetliga beskattningen av kapitalinkomster och trygga skattesystemets internationella konkurrenskraft. Genom en möjligast enhetlig beskattning av investeringar påverkas inte investeringsbesluten, vilket underlättar en ekonomiskt effektiv kapitalallokering. Reformen av kapitalbeskattningen hörde samman med liberaliseringen av kapitalmarknaderna och den hårdnande kapitalskattekonkurrens denna gav upphov till. Finlands ställning i skattekonkurrensen ansågs kunna tryggas genom en tillräckligt låg samfunds- och kapitalskattesats. Som motvikt till sänkningen av skattesatserna genomfördes en betydande utvidgning av skatteunderlaget för företags- och kapitalbeskattningen.

På tio år har det skett märkbara förändringar i företagsverksamhetens internationella verksamhetsförutsättningar. Vid ingången av år 1995 anslöt sig Finland till Europeiska unionen (EU). Gemenskapsrätten har blivit en del av gällande finsk rätt. EG-fördragets bestämmelser om bl.a. fri etableringsrätt, fritt utbud av tjänster och fri kapitalrörlighet samt

EG-domstolens praxis som gäller tolkningen av dessa bestämmelser måste beaktas även i skattelagstiftningen. Genom EU-medlemskapet och övergången till en gemensam valuta har kapitalrörligheten ökat ytterligare. Kapitalrörligheten har främjats inte bara av undanröjandet av lagstiftningshinder utan även av utvecklingen inom informationstekniken. Portföljinvesteringarna från Finland till utlandet är mångtufalt större än år 1995.

Den ökande skattekonkurrensen är inriktad på lätttrörliga objekt såsom kapital samt företagsverksamhet överlag. Detta har tvingat staterna att lindra beskattningen av dessa objekt. De flesta av de gamla medlemsstaterna i EU har genomfört betydande sänkningar av samfundsskattesatserna under de senaste tio åren. Anslutningen av tio nya unionsstater den 1 maj 2004 ökar skattekonkurrensen ytterligare, eftersom beskattningens nivå i de flesta av de nya medlemsstaterna är betydligt lägre än i Finland.

Utgångspunkten vid företags- och kapitalskattereformen är att trygga den offentliga sektorns tillgång till tillräckliga skatteintäkter under trycket av en ökande skattekonkurrens. Ett oförändrat system skulle leda till ett försvagat konkurrensläge, och på längre sikt till förlust av skatteintäkter. Välfärdsstaten kan tryggas endast genom ekonomisk tillväxt. Också skattesystemet måste stödja tillväxten. I dagens värld kan det anses förutsätta en sänkning av företags- och kapitalskattesatserna. Den minskning av skatteinkomsterna som en sänkning av skattesatserna leder till i ett rent statistiskt perspektiv uppvägs på längre sikt av att finska företagsverksamhetsförutsättningar förbättras, vilket i förening med skattesänkningens tillväxtstimulerande effekt resulterar i en ökning av skatteintäkterna. De ändringar som gäller dividendbeskattningen föranleds av att det nuvarande systemet med gottgörelse för bolagsskatt är problematiskt med avseende på utvecklingen av den inre marknaden och bestämmelserna i EG-fördraget.

Enligt regeringsprogrammet skall företagsbeskattningen lindras i syfte att förbättra det

finska skattesystemets internationella konkurrenskraft. Omläggningen av dividendbeskattningen genomförs så att systemet för gottgörelse för bolagsskatt slopas och partiell dubbelbeskattning av dividender införs utan att skärpa beskattningen av små och medelstora företags vinster och utdelade dividender. De föreslagna ändringarna av företags- och kapitalbeskattningen tryggar skattetagarnas ställning och beaktar beskattningen av kapital och företagaverksamhet som en helhet. Regeringen har i sitt ställningstagande av den 13 november 2003 preciserat innehållet i den kommande skattereformen. Denna proposition innehåller förslag om genomförande av de ändringar i företags- och kapitalbeskattningen som regeringen tar upp i sitt ställningstagande.

I enlighet med regeringens ställningstagande föreslås att beskattningen av samfundsdividendinkomster genomförs så att direktinvesteringsdividender inte ger upphov till flerfaldig beskattning. Till dividendbeskattningen ansluter sig frågan om beskattningen av vinster som samfund erhåller genom överlåtelse av aktier. I Finland är överlåtelsevinster för närvarande skattepliktiga till sitt fulla belopp och överlåtelseförluster är avdragsgilla. Avdrag beviljas även för en orealiserad betydande värdenedgång på aktier.

Den hårdnande skattekonkurrensen har i olika länder lett till ändringar både i dividendbeskattningen och i beskattningen av överlåtelsevinster. En stor del av medlemsstaterna i EU har övergått till ett system där överlåtelsevinster i anslutning till direktinvesteringar är skattefria och överlåtelseförluster på motsvarande sätt icke avdragsgilla. Dessa ändringar antas under förhållanden av fri kapitalrörlighet locka företag att etablera sig i sådana länder som erbjuder förmånlig skattebehandling. Detta gäller speciellt holdingbolag som äger dotterbolag, men skattefriheten kan även påverka valet av stat vid placeringen av huvudkontoret. Som en följd av skillnaderna i skattebehandling i de olika staterna har internationella företag även möjlighet att redovisa överlåtelsevinster och -förluster där det ur skattesynpunkt är förmånligast. Ett land som beskattar överlåtelsevinster förlorar då skatteinkomster, och rätten att dra av förluster kan få större fiskal betydelse än överlå-

telsevinsternas skattepliktighet.

I propositionen ingår utöver de förslag som baserar sig på regeringsprogrammet även ett kompletterande förslag om skattefrihet för samfunds överlåtelsevinster av direktinvesteringsaktier och motsvarande avdragsogillhet för överlåtelseförluster och värdenedgångsavskrivningar. Detta förslag sammanhänger i praktiken på ett väsentligt sätt med förslaget om beskattning av samfundsdividendinkomster, eftersom dividender och överlåtelsevinster i fråga om direktinvesteringsaktier kan anses utgöra en helhet som måste granskas på ett enhetligt sätt.

2. Nuläget

2.1. Lagstiftning och praxis

2.1.1. *Samfunds- och kapitalskattesatsen samt skattetagarnas andelar av samfundsskattens avkastning*

Vid beskattningen av samfund tillämpas en proportionell skattesats. Avkastningen av samfundsskatten fördelas mellan skattetagarna enligt 12 § i lagen om skatteredovisning (532/1998), så att statens andel är 78,45 procent, kommunernas andel 19,75 procent och församlingarnas andel 1,80 procent av avkastningen av samfundsskatten. Samfundsskattesatsen uppgår sedan skatteåret 2000 till 29 procent enligt 124 § i inkomstskattelagen. För samfund som betalar skatt endast till kommunen och församlingen är skatteprocenten 6,2495, och för samfund som betalar skatt endast till kommunen är skatteprocenten 5,7275.

Fysiska personer och dödsbon betalar statskatt på sina kapitalinkomster enligt en proportionell skattesats. För beskattningsbar förvärvsinkomst betalas skatt till staten enligt en progressiv inkomstskatteskala och därtill kommunalskatt och kyrkoskatt enligt inkomstskatteprocent samt sjukförsäkringspremie. Till kapitalinkomster hör bland annat dividendinkomster, ränteinkomster, hyresinkomster och försäljningsvinster. På kapitalinkomster betalas inkomstskatt till staten enligt en skattsats på 29 procent enligt 124 § 2 mom. i inkomstskattelagen.

2.1.2. *Beskattningen av dividender*

Beskattningen av dividender som förvärvats i Finland

Enkelbeskattning av aktiebolag och aktieägare genomförs genom systemet för gottgörelse för bolagsskatt, i enlighet med lagen om gottgörelse för bolagsskatt (1232/1988). Dividendtagare har rätt till gottgörelse på basis av den dividend som erhållits under skatteåret. Då det utdelande bolagets skattesats är 29 procent uppgår gottgörelsen till en andel av 29/71 av dividendbeloppet. Gottgörelsen räknas som dividendtagarens inkomst. Dessutom tillgodoräknas gottgörelsen dividendtagaren. Om dividendtagaren är ett samfund, tillgodoräknas gottgörelsen dock inte samfundet till ett belopp som överstiger de inkomstskatter som påförs samfundet för skatteåret. Gottgörelsen betalas således inte ut till samfundet i pengar.

Enkelbeskattningen tryggas på det dividendutdelande bolagets nivå genom att samfundet ålagts ett minimiskattekrav för dividendutdelningen. Tekniskt har detta genomförts så att bolaget i inkomstskatt måste betala minst en andel om 29/71 av beloppet av den dividend som enligt beslut av bolaget skall delas ut för skatteåret. Detta minimiskattebelopp jämförs med den skatt, jämförelseskatten, som skall påföras bolaget på grundval av dess inkomst. Om jämförelseskatten för skatteåret är större än inkomstskattens minimibelopp, fastställs skillnaden som skatteårets skatteöverskott. Om jämförelseskatten för skatteåret är mindre än inkomstskattens minimibelopp, kan skillnaden täckas ur skatteöverskott som fastställts under de föregående tio åren. Om jämförelseskatten och de skatteöverskott som tas i beaktande inte motsvarar inkomstskattens fulla minimibelopp, påförs bolaget kompletteringskatt.

När aktieägaren är en fysisk person är dividendbeskattningens nivå beroende av om dividenden betraktas som kapitalinkomst eller förvärvsinkomst. Dividend som erhållits från börsbolag samt därtill ansluten bolagsskattgottgörelse utgör enligt 32 § i inkomstskattelagen alltid kapitalinkomst till sitt fulla belopp. Enligt 42 § i inkomstskattelagen skall

dividend och därtill ansluten gottgörelse för bolagsskatt som förvärvats från andra bolag än börsbolag betraktas som kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en årlig 13,5 procents avkastning beräknad på det i förmögenhetsskattelagen angivna matematiska värdet av aktierna. I detta belopp görs vissa justeringar som framgår av det nämnda lagrummet. Den övriga delen av dividendbeloppet utgör förvärvsinkomst enligt 62 § i inkomstskattelagen.

I gottgörelsesystemet innebär denna uppdelning av dividendinkomsten på två skatteslag att det i praktiken inte tas ut någon skatt på dividend som beskattas som kapitalinkomst, eftersom gottgörelsen på 29 procent motsvarar skattesatsen på kapitalinkomst. Om det finns avdrag som hänför sig till kapitalinkomsten, får den skattskyldige skatteåterbäring. På förvärvsinkomst betalas skatt till staten enligt lagen om skatteskalorna för 2004 (1005/2003). På den lägsta skatteskalenivån är skattesatsen 11 procent på den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 11 700 euro. Upp till denna gräns utgörs marginalskatten på förvärvsinkomster som mest av kommunalskatten och sjukförsäkringspremien, dvs. cirka 20 procent. På den del av förvärvsinkomsten som överstiger denna gräns går det mer än 29 procent i skatt. Inom gottgörelsesystemet får en fysisk person tillbaka av bolagets skatt om hans skatt på dividenden understiger 29 procent; om den är större än 29 procent blir dividendtagaren skyldig att betala skatt utöver det belopp som har betalats i bolagsskatt. Inom gottgörelsesystemet beskattas dividendinkomst således förmånligare som förvärvsinkomst än som kapitalinkomst ända upp till skatteskalans lägsta nivå.

Om dividenden skulle beskattas som inkomst för varje enskilt samfund i en ägarsamfundskedja, skulle resultatet bli en upprepad dividendbeskattning, s.k. kedjebeskattningsystem. Systemet med gottgörelse för bolagsskatt innebär att kedjebeskattningen undanröjs. Dividenden och den därtill anslutna gottgörelsen utgör beskattningsbar inkomst för samfundet till fullt belopp. Eftersom gottgörelsen tillgodoräknas dividendtagaren som dennes skatt, betalar samfundet dock i verkligheten inte skatt på dividenden, efter-

som gottgörelsen motsvarar samfundskatte-satsens belopp.

Beskattning av dividender som betalas till utlandet

Dividend som betalats av ett finskt bolag till en utomlands bosatt aktieägare utgör inkomst som förvärvats från Finland, och skall enligt 9 § i inkomstskattelagen beskattas här. Beskattningen av aktieägaren sker enligt 3 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978), nedan källskattelagen. På dividender tas enligt lagens 7 § ut en källskatt på 29 procent. I internationella skatteavtal om undvikande av dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet har man dock i allmänhet avtalat om undantag från denna skattesats.

I fråga om dividender som betalas till länder inom EU gäller även rådets direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moder- och dotterbolag i olika medlemsstater (90/435/EEG), nedan moder-dotterbolagsdirektivet, som förbjuder påförande av källskatt på sådana dividender som omfattas av direktivet. Direktivet gäller så kallade direktinvesteringsskatt. Direktivet gäller så kallade direktinvesteringsskatt. En direktinvestering innebär att ett samfunds ägarandelar överstiger en viss procentandel av kapitalet eller rösttalet i det samfund som är föremål för investeringen. Övriga investeringar är s.k. portföljinvesteringar, enligt den gränsdragning som tillämpas i internationella beskattningssammanhang. Fysiska personers investeringar utgör i detta sammanhang alltid portföljinvesteringar. I sin nugällande form ålägger direktivet medlemsstaterna att undanröja så kallad kedjebeskattnings av det utdelande samfundet och det mottagande samfundet, om dividendtagaren kontrollerar minst 25 procent av kapitalet i ett dividendutdelande samfund som är hemmahörande i en annan medlemsstat. Direktivet har genom rådets direktiv 2003/123/EG ändrats så att procentgränsen sänkts till 20 procent från ingången av år 2005 samt till 15 procent 2007 och 10 procent 2009.

Direktivets ursprungliga bestämmelser har satts i kraft i Finland genom en bestämmelse om undantag från källskatteplikten för dividendinkomster. Bestämmelsen ingår i 3 § 5

mom. i källskattelagen. Källskatt skall inte betalas på dividend som betalas till ett sådant samfund med hemvist i en medlemsstat i EU som inte är berättigat till gottgörelse för bolagsskatt och som direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det bolag som betalar dividenden.

Finland har för närvarande gällande inkomstskatteavtal med 62 stater. I de nyare avtalen har Finland haft som målsättning att direktivinvesteringsskatt inte skall påläggas källskatt. Avtal om skattefrihet har uppnåtts med bl.a. samtliga medlemsstater i EU och de flesta andra europeiska länder. I avtalet med Förenta staterna föreskrivs en källskattesats på fem procent i enlighet med OECD:s modell för skatteavtal. Med Kanada, Japan och Korea har avtalats om en källskatt på 10 procent.

I skatteavtal har man i enlighet med OECD:s modellskatteavtal vanligen avtalat om en innehavsgräns på 25 eller 10 procent i fråga om direktivinvesteringsskatt. Den förstnämnda gränsen tillämpas i avtal med de flesta europeiska länderna, liksom med medlemsstater i EU. Med medlemsstaterna Irland, Sverige och Danmark har Finland avtalat om en gräns på 10 procent. Den lägre gränsen tillämpas även i avtalen med bl.a. Estland, Lettland, Litauen och Norge. I fråga om direktinvesteringar från utomeuropeiska länder tillämpas tioprocentgränsen i avtalen med Förenta staterna och Kanada, och tjugo-femprocentgränsen i avtalet med Japan.

Vid betalning av portföljdividender till en skatteavtalsstat tillämpas bestämmelserna i skatteavtalet med staten i fråga. Skatteavtalen ger i enlighet med OECD:s modellskatteavtal hemviststaten rätt att ta ut skatt på dividend. I avtalen ingår vanligen dock en bestämmelse att även källstaten kan ta ut skatt på dividenden upp till ett visst procentbelopp. I de flesta fall begränsas den skatt som källstaten kan ta ut till högst 15 procent. Lägre källskatteprocenter än så förekommer sällan.

I flera av de skatteavtal som Finland har ingått efter införandet av systemet med gottgörelse för bolagsskatt ingår även en bestämmelse genom vilken källbeskattningen kopplas till gottgörelsesystemets ikraftvarande i Finland. Så länge som en person med hemvist i Finland har rätt till gottgörelse för

skatt på basis av dividend som betalas av ett bolag med hemvist i Finland, beskattas dividend som betalas av ett bolag med hemvist i Finland till en person med hemvist i en annan avtalsslutande stat endast i denna andra avtalsslutande stat. Bestämmelsen gäller alla slags dividender, oberoende av om mottagaren är en privatperson eller ett bolag, och oberoende av om det är fråga om en portföljinvestering eller en direktinvestering. Avtalen innehåller vanligen en förstahandsbestämmelse enligt vilken portföljdividender påläggs en källskatt på 15 procent. Om Finlands lagstiftning ändras och gottgörelsesystemet slopas, upphör den skatteavtalsbaserade skattefriheten utan att avtalen behöver ändras.

Beskattning av dividender som betalas från utlandet till Finland

En person med hemvist i Finland är skattskyldig för inkomster som förvärvats från Finland och annorstädes. Dividendinkomster som en fysisk person förvärvat från utlandet indelas i kapitalinkomst och förvärvsinkomst enligt samma principer som dividendinkomster som förvärvats från Finland. Dividender från andra bolag än börsbolag betraktas enligt 42 § 1 mom. i inkomstskattelagen som kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en årlig 13,5 procents avkastning på aktiens gängse värde vid utgången av året före utdelningsåret. Dividenden berättigar inte till gottgörelse för bolagsskatt.

Portföljdividender som förvärvats av ett samfund med hemvist i Finland räknas som skattepliktig inkomst för bolaget och beskattas enligt samfundsskattesatsen på 29 procent. Dividenden berättigar inte till gottgörelse för bolagsskatt. Direktinvesteringsdividender som ett samfund förvärvar från en annan stat än en skatteavtalsstat eller en medlemsstat i EU beskattas på samma sätt som portföljdividender. Direktinvesteringsdividender som förvärvas av finländska samfund är i praktiken i de flesta fall skattefria. I de skatteavtal som Finland har ingått föreskrivs vanligen om skattefrihet.

Skatteavtal ingångna före 1993 års skattereform innehöll sådana villkor med hänvisningar till intern finsk lagstiftning som inte

längre var tillämpliga efter införandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt. Eftersom det inte var möjligt att ändra samtliga avtal i snabb takt, ändrades den skatteavtalsbaserade skattefriheten till en lagstadgad skattefrihet. Till 6 § 2 mom. i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), nedan näringskattelagen, fogades en bestämmelse som trädde i kraft vid ingången av år 1995. Enligt denna bestämmelse är dividend som ett samfund får från ett utländskt samfund inte skattepliktig inkomst, om Finland har ett avtal med det utdelande samfundets hemviststat som var i kraft även den 1 januari 1995. Dessutom förutsattes att de aktier eller andelar som ägs av dividendtagaren medför ett röstetal om minst 10 procent av det sammanlagda röstetalet i det samfund som delar ut dividenden, eller att dividendtagaren direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det samfund som delar ut dividenden.

Motsvarande bestämmelse har tagits in i skatteavtal ingångna 1995 eller senare. Det betyder att skattefriheten för direktinvesteringsdividender som uppfyller den ovanstående definitionen omfattar dividender från samtliga skatteavtalsstater. Finland har skatteavtal med samtliga medlemsstater i EU, utom Cypern. I moder-dotterbolagsdirektivet dras ägandegränsen för direktinvesteringsdividender för närvarande vid 25 procent av bolagets kapital, vilket innebär att denna bestämmelse som togs i bruk vid Finlands anslutning till EU, tillsammans med senare ingångna skatteavtal, uppfyller direktivets krav. Direktivet har därför inte satts i kraft genom några andra åtgärder. På grund av att Finland inte har ett skatteavtal med Cypern uppfylls dock inte direktivets krav.

Skatt som i källstaten har betalats för dividend tas i beaktande vid beskattningen i Finland i enlighet med de allmänna principer som tillämpas vid internationell beskattning. Om dividenden fås från ett land med vilket Finland inte har något skatteavtal, tas den utländska skatten i beaktande enligt bestämmelserna i lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning (155/1995) genom att från skatt som skall betalas i Finland avräkna skatt som betalats i den främmande staten på samma inkomst. Om dividenden

har förvärvats från en skatteavtalsstat, iakttagelse bestämmelserna i avtalet vid undanröjandet av källskatten. Undanröjandet sker vanligen med användning av avräkningsmetoden. Främmande stats källskatt som bevisligen har betalats och som inte överstiger skatteavtalets maximibelopp avräknas från finsk skatt i ö-biteringsskedet. På portföljdividender tar källstaten vanligen ut en källskatt på 15 procent.

2.1.3. *Beskattning av dividend som erhålls av samfund*

I fråga om värdepapper som hör till näringsförvärvskälla är överlåtelsevinster fullt skattepliktiga och överlåtelseförluster obegränsat avdragsgilla. Bestämmelser med detta innehåll har varit i kraft sedan 1993. Under tiotals år därförinnan var vinster av överlåtelse av värdepapper som hörde till anläggningstillgångarna skattefria efter fem års innehav. Den bestämmelse om detta som ingick i 6 § 1 mom. 1 punkten i näringskattelagen var i kraft fram till ingången av år 1986. Från 1986 till 1992 gällde partiell skattefrihet på grundval av denna bestämmelse.

Lagtekniskt har regleringen av den skattemässiga behandlingen av överlåtelsevinster och överlåtelseförluster genomförts genom näringskattelagens bestämmelser om skattepliktighet för överlåtelsepris enligt 5 § 1 punkten och avdragbarhet för anskaffningsutgift enligt 8 § 1 och 2 punkten. I näringskattelagen ingår bestämmelser om inkomstförings- och avdragstidpunkt i 42 § 2 mom. i fråga om anläggningstillgångar, i 28 § 1 mom. i fråga om omsättningstillgångar och i 29 § 1 mom. i fråga om investeringstillgångar.

Beskattningen av värdepappers värdeförändringar påverkas av att även anläggningstillgångsaktiers realiserade värdenedgångar är avdragsgilla, vilket avviker från internationell praxis. Enligt 42 § 1 mom. i näringskattelagen får på anskaffningsutgiften för värdepapper göras en sådan avskrivning att anskaffningsutgiftens oavskrivna del motsvarar tillgångens gängse värde, om den skattskyldige visar att det gängse värdet av värdepappret vid skatteårets slut är väsentligt lägre än anskaffningsutgiften eller den med av-

skrivningar enligt detta stadgande tidigare minskade anskaffningsutgiften.

Anläggningstillgångsaktiers realiserade värdestegringar utgör dock inte på motsvarande sätt skattepliktig inkomst. Enligt 5 a § 4 punkten i näringskattelagen skall däremot ett belopp motsvarande ett avdrag som med stöd av 42 § 1 mom. har gjorts från anskaffningsutgiften för anläggningstillgångarna utgöra skattepliktig inkomst till de delar som aktiens gängse värde vid skatteårets slut är väsentligt högre än den icke avskrivna anskaffningsutgiften för den. Av betydelse för den skattemässiga behandlingen av anläggningstillgångsaktier är även praxis i fråga om avdrag för upplösning förlust. Lagen innehåller inga specialbestämmelser om den skattemässiga behandlingen av delägare i ett bolag som upplöses.

I fråga om värdeförändringar på sådana värdepapper som hör till investeringstillgångar har det i lagen tagits in en särskild bestämmelse. Bestämmelser om överlåtelsevinsters skattepliktighet ingår i 5 § 1 punkten och 8 § 1 mom. 2 punkten i näringskattelagen. I fråga om investeringstillgångar gäller skatteplikten även sådana realiserade värdestegringar som tagits upp i bokföringen. Skattepliktig inkomst är enligt 5 § 6 punkten de värdestegringar på fordringsbevis, värdepapper och derivatavtal i fråga om de poster som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten i kreditinstitutslagen (1607/1993) vilka med stöd av nämnda paragrafs 3 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som intäkter.

Avdrag på grundval av investeringstillgångars värdenedgång görs i enlighet med 29 § 1 mom. i näringskattelagen. I bestämmelsen förutsätts inte att värdenedgången är av väsentlig art, utan anskaffningsutgiften för investeringstillgångarna vid skatteårets slut samt den ovan nämnda uppskrivningen utgör kostnad för skatteåret till den del med vilken de överstiger den sannolika utgiften för anskaffning av motsvarande investeringstillgångar vid skatteårets slut eller det överlåtelsepris som vid samma tidpunkt sannolikt skulle erhållas för investeringstillgångarna i fråga. Enligt 5 a § 3 punkten räknas ett belopp motsvarande ett avdrag som inkomst till de delar som nyttighetens sannolika anskaff-

ningsutgift eller överlåtelsepris vid skatteårets slut överstiger den återstående anskaffningsutgiften för den.

På aktier av omsättningstillgångskaraktär tillämpas näringskattelagens bestämmelser om omsättningstillgångar. Bestämmelserna om skatteplikt vid överlåtelse av omsättningstillgångar har samma innehåll som de bestämmelser som gäller investeringstillgångar. Även bestämmelsen i 28 § 1 mom. om orealiserad värdenedgång har en motsvarighet i bestämmelsen i 29 § 1 mom. En orealiserad värdestegring på omsättningstillgångar utgör dock inte skattepliktig inkomst.

Bestämmelserna tillämpas på samtliga i Finland skattepliktiga näringsidkare, det vill säga sådana skattskyldiga som har hemvist i Finland och till vilkas här befintliga fasta driftsställe aktierna hör. För samfund finns det inte några specialbestämmelser. Skattskyldigheten påverkas inte av om det ägda bolaget är utländskt. I enlighet med de principer som tillämpas i internationell beskattning kan vinst av överlåtelse av ett företags affärsaktier beskattas i den stat där företaget bedriver näringsverksamhet. En överlåtelsevinst beskattas vanligen inte i det innehavda bolagets hemviststat. Vinst av överlåtelse av aktier i ett finskt bolag som erhålls av en utländsk skattskyldig som inte har fast driftställe i Finland utgör i enlighet med detta inte inkomst som förvärvats från Finland, såvida det inte är fråga om ett fastighetsbolag som avses i 10 § 10 punkten i inkomstskattelagen (1535/1992).

2.2. Den internationella utvecklingen.

2.2.1. Bolagsbeskattningens nivå

Inom företagsbeskattningen har den internationella trenden under senare år inneburit omfattande skattesatssänkningar. Bakgrunden till denna utveckling har allmänt ansetts vara den hårdnande internationella skattekonkurrensen. I OECD-länderna har genomsnittet för de nominella samfundsskattesatserna sjunkit från 38 procent år 1996 till 30 procent år 2004. År 1984 var genomsnittet för de nominella samfundsskattesatserna i OECD-länderna 50 procent. Motsvarande genomsnitt för de gamla medlemsstaterna i

EU har sjunkit från 39 procent år 1996 till 31 procent år 2004.

Under senare år har OECD-länderna inte höjt sina skattesatser i någon nämnvärd utsträckning. Däremot har närmare 20 länder sänkt sina skattesatser. En stor sänkning av skattesatsen genomförts i Tyskland vid ingången av år 2001, då skatten på bolags utdelade vinst sänktes från cirka 53 procent till cirka 38 procent. Även andra stater, däribland Belgien, Luxemburg och Irland har genomfört betydande skattesatssänkningar. I Luxemburg sänktes samfundsskattesatsen från 37 procent till 30 procent i början av år 2002. I Irland genomfördes ett skattesänkingsprogram genom vilket den allmänna bolagsskattesatsen sänktes genom årliga sänkningar från 32 procent (1999) till endast 12,5 procent (2003). I Belgien har bolagsbeskattningens nivå sänkts med över sex procentenheter, så att den från ingången av år 2003 ligger på cirka 34 procent.

Av nedanstående tabell framgår hur bas-skattesatserna för icke utdelad vinst i vissa länder har förändrats mellan åren 1995 och 2004:

	1995	2004
Japan	37,5	42,00
Italien	52,2	37,25
Belgien	39,0	33,99
Förenta Staterna	39,0	40,00
Kanada	42,84	36,10
Tyskland	45/30	38,29
Spanien	35,04	35,00
Grekland	40/35	35,00/(25)
Nederländerna	35,00	34,50
Frankrike	33,33	34,33
Österrike	34,00	34,00
Portugal	39,6	27,50
Australien	33,00	30,00
Storbritannien	33,00	30,00
Danmark	34,00	30,00
Finland	25,00	29,00
Sverige	28,00	28,00
Norge	28,00	28,00
Schweiz	39,80	24,10
Ryssland		24,00
Island	33,00	18,00
Irland	40,00	12,50

Siffrorna baserar sig på OECD Tax Database (år 1995) och KPMG Tax Rate Survey (år 2004). I siffrorna har beaktats genomsnittet av de skatter som uppbärs på central- och regionalförvaltningsnivå. I vissa länder tillämpas speciella lågskattesatser på små företagsinkomster eller vissa branscher. Grekland har olika skattesatser för olika bolagstyper.

I EU:s nya medlemsstater är samfundsskattningens nivå i allmänhet betydligt lägre än i de gamla medlemsstaterna. T.ex. i Lettland och Litauen är skattesatsen 15 procent, i Ungern 16 procent, i Polen och Slovakien 19 procent och i Slovenien 25 procent. I Tjeckien har man beslutat om en gradvis sänkning av skattesatsen så att den vid ingången av år 2004 är 28 procent och vid ingången av år 2006 är 24 procent.

Beskattningsnivån i det nya medlemsländerna har även påverkat Österrikes beslut att i ett steg sänka samfundsskattesatsen från 34 till 25 procent från ingången av år 2005.

Sverige har sedan 1994 haft en samfundsskattesats om 28 procent. Före det var skattesatsen 30 procent. En sänkning av skattesatsen har under senare år lyfts fram av regeringen som ett sätt att förbättra företagets konkurrensförmåga, men någon proposition i saken har inte framlagts.

Estlands samfundsskattereform trädde i kraft vid ingången av år 2000. Tidigare betalade bolag 26 procent i inkomstskatt, men efter reformen betalar de ingen skatt alls på sin utdelade vinst. Bolag beskattas endast för sådan vinst som delas ut. Beskattningen omfattar inte bara dividender utan även till exempel naturaförmåner och donationer samt utgifter som inte hänför sig till företagsverksamheten. Skatten är 26/74 av den utdelade vinstens belopp, dvs. 26 procent av bolagets resultat före skatter och vinstutdelning. Skatten tillgodoräknas aktieägaren som skatt på dividend, vilket innebär att dividenden inte beskattas separat.

Genom att enbart betrakta de nominella skattesatserna får man inte en helt rättvisande bild av företagsbeskattningens faktiska, effektiva nivå. Beskattningens faktiska nivå påverkas både av skattesatsen och av skatteunderlaget, dvs. hur företagets skattepliktiga inkomst definieras. I ett system med skattefria inkomster, omfattande avdragsmöjlighe-

ter och förmånliga periodiseringsbestämmelser kan beskattningens faktiska nivå vara låg trots att skattesatsen är hög. Det är dock svårt att genomföra entydiga mätningar av skattesatsens höjd och att göra internationella jämförelser.

Kommissionen publicerade år 2001 en utredning om den effektiva företagsbeskattningen i EU:s medlemsstater (KOM(2001)582). I undersökningen utreddes den faktiska skattebelastningen på hypotetiska industriinvesteringsprojekt. Kalkylerna utfördes med olika antaganden om investeringens art, finansieringsform och räntenivå. Enligt undersökningen finns det avsevärda variationer mellan medlemsstaterna vad gäller investeringars effektiva skattebelastning. Enligt undersökningen var den genomsnittliga effektiva skattesatsen på inhemska investeringar i olika medlemsstater år 2001 (den åvarande nominella samfundsskattesatsen anges inom parentes):

	%	
Tyskland	34,9	(39,35)
Frankrike	34,7	(36,43)
Belgien	34,5	(40,17)
Luxemburg	32,2	(37,45)
Spanien	31,0	(35,00)
Nederländerna	31,0	(35,00)
Portugal	30,7	(35,20)
Storbritannien	28,3	(30,00)
Grekland	28,0	(37,50)
Österrike	27,9	(34,00)
Italien	27,6	(40,25)
Danmark	27,3	(30,00)
Finland	26,6	(29,00)
Sverige	22,9	(28,00)
Irland	10,5	(10,00)

I undersökningen har inte beaktats t.ex. den skattemässiga behandlingen av olika företagsarrangemang och inte heller totalskattebehandlingen av vinstutdelning. Skattesystemen innehåller många sådana drag som inte tas upp i denna undersökning, men som i praktiken påverkar företagets skattebelastning och därför kan antas ha stor inverkan på valet av placeringsland för koncernmoderbolag, något som är av stor betydelse ur skatte-

konkurrenssynpunkt.

2.2.2. *Beskattningen av dividendinkomster samt överlåtelsevinster som erhålls av samfund*

Beskattningen av fysiska personers dividendinkomster

Under senare år har man i flera europeiska stater avstått från gottgörelsesystemet för bolagsskatt, bland annat 1999 i Irland, 2002 i Portugal och Tyskland samt 2004 i Italien. I Frankrike och Norge har man beslutat avstå från systemet år 2005. I Storbritannien har gottgörelsen inskränkts betydligt. Systemet är i kraft bara i Spanien.

I nästan alla EU-länder blir fysiska personer beskattade för dividendinkomster men vanligen till en lägre skattesats än för andra inkomster. Endast i Grekland är dividendinkomsterna helt skattefria.

I Sverige utgör fysiska personers dividendinkomster kapitalinkomst som i det differentierat inkomstskattesystem beskattas enligt den allmänna skattesatsen om 30 procent. Dividendinkomster beskattas till sitt fulla belopp, om dividendutdelaren är ett börsbolag eller ett bolag som direkt eller indirekt har ägt aktier i ett börsbolag i en sådan omfattning att dess andel av börsbolagets röstetal under det år för vilket dividenden delas ut eller något av de föregående fyra åren har utgjort minst 25 procent. Även sådana dividender som erhållits från ett holdingbolag (förvaltningsbolag) utgör skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp. Dividender som erhållits från andra bolag är partiellt skattefria.

Skattefriheten har genomförts så att de skattskyldiga som har rätt till dividendbeskattningslättnader (lättadskvalificerade andelsägare) inte beskattas för dividend på sådana aktier som omfattas av bestämmelserna om skattefrihet till den del (den lättadskvalificerade andelen) dividenden understiger ett visst gränsvärde (lättadsbeloppet). Gränsvärde beräknas så att skattelättnadens grundbelopp (lättadsunderlaget) multipliceras med en räntesats. Som grund för beräkningen av det skattefria beloppet används aktiens anskaffningsutgift. Denna justeras bl.a. på basis av företagets löneutbetalningar. Beloppet av

den skattefria dividenden erhålls genom att beräkna avkastningen på 70 procent av grundbeloppet enligt räntesatsen för statskulden. Om denna räntesats är 7 procent och aktiens anskaffningspris 100 kronor, utgör den skattefria andelen 70 procent av 7 kronor, dvs. 4,90 kronor. Om dividenden är 10 kronor, är den skattepliktiga andelen 5,10 kronor. Om dividenden inte stiger till maximumbeloppet för skattefria dividender eller om dividend inte utdelas, överförs den outnyttjade skattelättnadsrätten till följande år.

En del av den skattepliktiga dividendinkomsten kan dock beskattas som förvärvsinkomst, om det bolag som delar ut dividenden är ett fåmansföretag. Ett fåmansbolag är ett bolag vars aktier som berättigar till röstmajoriteten innehas av högst fyra aktieägare. Med en aktieägare avses en fysisk person som direkt eller indirekt äger aktier i ett bolag. Denna person och hans anhöriga betraktas dock som en och samma aktieägare. Om flera aktieägare eller deras anhöriga under skatteåret eller de fem föregående skatteåren har arbetat i bolaget, betraktas de alla som en person vid den ovan nämnda beräkningen. Förutsättningen för att ett bolag inte skall omfattas av fåmansföretagsreglerna är alltså i praktiken den att aktiemajoriteten i bolaget inte innehas av färre än fyra personer som inte arbetar i bolaget och som inte är nära anhöriga.

Partiell förvärvsinkomstbeskattning tillämpas på delägare i fåmansföretag som själva eller vars anhöriga i betydande utsträckning har verkat inom bolaget under skatteåret eller något av de närmast föregående fem skatteåren. En delägare anses verka inom bolaget i betydande utsträckning, om hans arbetsinsats har stor betydelse för bolagets vinstbildning. Detta gäller för bolagets ledning och andra personer i ledande ställning. Den vinstutdelning till dessa delägare som överstiger den normala kapitalbildningen för sådana delägare beskattas som förvärvsinkomst. Som normal kapitalbildning betraktas vinstutdelning upp till ett bestämt gränsvärde. Detta gränsvärde beräknas på samma sätt som gränsvärdet för skattefria dividender genom att som beräkningsgrund användas en på aktiens anskaffningspris beräknad ränta som motsvarar räntesatsen på statsskulden förhöjd med

fem procent. Vid beräkningen av kapitaladelarna för de följande åren beaktas en outnyttjad rätt till dividendutdelning på samma sätt som en outnyttjad rätt till skattelättnad.

I Norge tillämpas för närvarande ett sådant gottgörelsesystem för bolagsskatt där det beviljas full gottgörelse för bolagets skatt. Vid beskattningen av fysiska personer tillämpas ett differentierat inkomstskattesystem i vilket inkomsterna indelas i två inkomstslag. Skattesatsen för kapitalinkomster, 28 procent, är lika stor som samfundsskattesatsen. Detta innebär i praktiken att det inom gottgörelsesystemet inte tas ut skatt på sådana dividender som beskattas som kapitalinkomster. För förvärvsinkomster är den högsta marginalskatten cirka 55,5 procent.

Dividender från börsbolag och andra bolag än fåmansföretag eller minoritetsaktieinnehav i fåmansföretag beskattas som kapitalinkomster. Ett fåmansföretag är ett bolag där de aktiva delägarna eller deras anhöriga äger mer än 2/3 av bolagets aktiestock eller har rätt till minst 2/3 av bolagets avkastning.

Beskattningen av fåmansföretag är exceptionell i det avseendet att förvärvsinkomstendelen av ett sådant aktiebolags inkomster i likhet med personbolagens inkomster delas ut direkt till delägarna för att beskattas som deras personliga inkomster.

Norges regering har fattat ett principbeslut om att avskaffa gottgörelsesystemet för bolagsskatt. Detaljerna i det nya skattesystemet har ännu inte slagits fast. Det nya systemet kommer av tekniska skäl att sättas i kraft först år 2006. Dividendbeskattningen kommer enligt principbeslutet att påminna om den svenska modellen i det avseendet att dividender befrias från skatt upp till en bestämd procentandel av aktiernas anskaffningsutgift. Avsikten är att den skattepliktiga delen skall beskattas som kapitalinkomst enligt en skattesats om 28 procent. Om samfundsskattesatsen då fortfarande är 28 procent, innebär detta att marginalskatten för dividender är 48,16 procent. Regeringen har för avsikt att sänka den högsta marginalskatten på förvärvsinkomster till samma nivå inom loppet av de följande två åren.

I Danmark behandlas dividendinkomster inom ett differentierat inkomstskattesystem som ett särskilt inkomstslag som även omfat-

tar vinster för överlåtelse av aktier. Dessa aktieinkomster beskattas enligt en skattesats om 28 procent upp till ett belopp om 41 100 danska kronor och den överstigande delen enligt en skattesats om 43 procent. Dividendbeskattningen inbegriper ingen skattefri del och dividender beskattas inte heller som förvärvsinkomst. Detta beror på att den högsta marginalskatten för vinstutdelning, beräknad på samfundsinkomstskatten på 30 procent och dividendskatten, ligger nära den högsta marginalskatten för förvärvsinkomster.

I Estland betalar bolag ingen skatt på sin nettoinkomst, och vinstmedel som kvarhålls i bolaget är skattefria. Bolag som delar ut dividend blir inkomstbeskattade på grundval av utdelad dividend. Bolaget påläggs skatt för 26/74 av beloppet av den utdelade dividenden. Skattesatsen för privatpersoner är 26 procent, men dividender är skattefria eftersom den skatt som hänför sig till dividenderna anses ha betalats av bolagen. Av utländska delägare uppbärs emellertid en källskatt i tillägg till bolagets skatt.

I Tyskland betraktas hälften av dividendinkomsterna som beskattningsbar inkomst. På kapitalinkomster, till vilka dividenderna räknas, beviljas ett grundavdrag om 1 550 euro. Den del av dividendinkomsten som överstiger detta belopp räknas som skattepliktig inkomst enligt en progressiv skatteskala. Skattesatserna enligt denna skala har fr.o.m. skatteåret 2004 sänkts så att den nu löper från 15 till 42 procent. Därtill betalas solidaritetsskatt och socialskyddsavgifter.

I Storbritannien är skattesatsen på dividendinkomster för fysiska personer antingen 10 procent eller 32,5 procent. Skattesatsen beror på den skattskyldiges totala inkomstnivå. Den högre skattesatsen kommer i fråga i fall när den skattskyldiges sammanlagda inkomst överstiger 29 900 pund. För dividendinkomster gäller dock en partiell gottgörelse för bolagsskatt på 1/9 av dividendens belopp. Dividendinkomster och gottgörelser räknas som skattepliktig inkomst, vilket innebär att dividenden är skattefri vid en skattesats på 10 procent. Om skattesatsen är 32,5 procent går det 25 procent i skatt på dividenden.

I Frankrike tillämpas för tillfället ett system med gottgörelse för bolagsskatt. Divi-

dender beskattas normalt enligt en progressiv skala. Den högsta marginalskatten kan då vara ungefär 58 procent. Skattebelastningen minskar genom ett grundavdrag på 1220 euro och genom andra inkomstavdrag som även kan göras från dividendinkomster. Dividendinkomsttagare beviljas en 50 procents gottgörelse för bolagsskatt, vilket i praktiken leder till att den högsta marginalskatten för dividender är cirka 37 procent. I Frankrike har man beslutat avskaffa gottgörelsesystemet för bolagsskatt fr.o.m. ingången av skatteåret 2005. Fysiska personer föreslås inom ramen för det nya systemet bli beskattade för hälften av dividendinkomstbeloppet enligt en progressiv skala. Grundavdraget föreslås behållas på sin nuvarande nivå.

I Nederländerna beskattas en fysisk persons inkomster enligt tre olika kategorier. I kategori 1 beskattas förvärvsinkomsten enligt en progressiv skala. Om den skattskyldige har en fem procents ägarandel i ett bolag beskattas dividenderna enligt kategori 2, där skatten betalas enligt en fast skattesats om 25 procent. Då samfundsskattesatsen är 34,5 procent, blir skattebelastningen på vinstutdelning totalt cirka 51 procent. Dividender från bolag i vilka dividendtagare har en ägarandel på mindre än fem procent beskattas i kategori 3 enligt en schablonregel och inte på basis av den verkliga inkomsten. Inkomstens belopp fastställs till fyra procent av genomsnittet av det värde aktier hade vid årets början och årets slut. Inkomsten beskattas enligt en fast skattesats om 30 procent, vilket innebär en skatt på 1,2 procent. I fråga om inkomster som hör till denna kategori beviljas dock ett grundavdrag om 18800 euro från inkomsten före skatt.

I Belgien tas skatt på dividender vanligen som källskatt i fråga om fysiska personer. Källskattesatsen är 25 procent. Den skattskyldige kan deklarerera inkomsten för beskattning vid den slutliga progressiva beskattningen, och får då gottgörelse för källskatt. Detta är förmånligt endast på låga inkomstnivåer. I vissa specialfall använd en källskattesats som är lägre än 15 procent, t.ex. i fråga om vissa aktier som erbjudits för teckning av allmänheten.

I Italien har man slopat gottgörelsesystemet för bolagsskatt fr.o.m. ingången av skat-

teåret 2004. I det nya systemet är dividendbeskattningen beroende av om delägaren har en betydande ägarandel i bolaget. En sådan ägarandel förutsätter en kapitalandel om 25 procent eller en röstandel på 20 procent. I fråga om börsnoterade bolag utgör den andel av delägarna som uppfyller dessa villkor dock endast fem respektive två procent. Av de dividendinkomster som erhållits på basis av en betydande ägarandel räknas 40 procent som skattepliktig inkomst till en individuell inkomstkattesats. På andra dividender tas det ut en källskatt på 12,5 procent.

Beskattning av vinster som erhållits av samfund genom överlåtelse av dividender och aktier

Kedjebeskattnings av dividender som erhålls av samfund undanröjs i olika länder vanligen genom skattefrihet för dividendinkomster. Skattefriheten är oftast begränsad till direktinvesteringsdividender. Skattefriheten kan också förutsätta minoritetsäggande under en bestämd tidsperiod, vanligen ett år. Nedan beskrivs de villkor som i olika länder gäller för näringsbetingade aktier, vilka i Finland närmast skulle karakteriseras som anläggningstillgångsaktier. I en del länder gäller undantagsbestämmelser i fråga om dividender på omsättningstillgångsaktier och dividender som erhållits av bolag som tillhör särskilda bolagskategorier.

Skattefrihet för aktieöverlåtelsevinster som erhållits av samfund har under senare år införts i de flesta medlemsstater i EU, både i de nedan nämnda länderna och i bl.a. Österrike och Luxemburg. Denna modell har redan införts i våra grannländer Sverige och Danmark. I Norge har regeringen den 26 mars 2004 beslutat införa modellen även där.

I Sverige trädde det nya systemet för dividend- och överlåtelsebeskattnings av aktiebolag i kraft den 1 juli 2003. Det nya systemet innebär skattefrihet för vinster av överlåtelse av näringsbetingade aktier och dividender från sådana bolag. Samtidigt utvidgades begreppet näringsbetingad aktie. Icke börsnoterade bolags aktier betraktas alltid som näringsbetingade aktier. En börsnoterad aktie anses vara näringsbetingad, om den juridiska person som äger aktien har en bolagsandel

motsvarande ett röstetal om minst tio procent. Även lägre ägarandelar kan uppfylla detta villkor, om aktieinnehavet hänför sig till ägarens eller ett denne närstående bolags rörelse. Om noterade aktier har ägts under kortare tid än ett år, är dock dividend och vinst på överlåtelse av aktierna skattepliktig. I fråga om dividender beaktas även den tid aktierna har innehaft efter dividendutdelningen. För skattefrihet för icke börsnoterade aktier gäller inga ägotidsbegränsningar.

Förluster är inte avdragsgilla om de hänför sig till icke börsnoterade aktier eller sådana näringsbetingade aktier som är börsnoterade och har ägts i över ett års tid. Överlåtelseförlusterna av sådana aktier som har ägts i mindre än ett års tid får dras av från överlåtelsevinster av näringsbetingade aktier. Avdragsgilla är sådana överlåtelseförluster som hänför sig till börsnoterade aktier som inte är näringsbetingade och där ägarandelen understiger 10 procent. Förlust som uppkommit vid överlåtelse av näringsbetingade aktier mellan personer med intressegemenskap är avdragsgilla först vid överlåtelse utanför intressesfären. Bestämmelserna om överlåtelseförlusters avdragsogillhet har kompletterats med bestämmelser om avdragsogillhet för andra slag av förluster. Sådana andra förluster som inte heller får dras av är bl.a. förluster på fordringar på bolag som står i ett intressegemenskapsförhållande till det överlåtande bolaget.

I Norge tillämpas för tillfället ett system med gottgörelse för bolagsskatt för att undanröja kedjebeskattning av dividendinkomster. Överlåtelsevinster är i princip skattepliktiga. I det nuvarande systemet beaktas dock vinster som kvarhålls i bolaget som en vinstreducerande post enligt den så kallade RISK-modellen. Norges regering har fattat ett principbeslut enligt vilket kedjebeskattning fr.o.m. ingången av år 2005 skall undanröjas på bolagsnivå genom skattefrihet för bolagsinkomster. Begreppet bolagsinkomster innefattar här både dividender och aktieöverlåtelsevinster. Av regeringens beslut framgår inte om skattefriheten kommer att begränsas i fråga om ägotid eller ägarandel. I fråga om dividender från utlandet försöker man dock förhindra utnyttjandet av lågskattebolag. Reformen innebär att förluster som hänför sig

till aktieinnehav blir avdragsogilla. Av praktiska skäl trädde denna begränsning i kraft fr.o.m. tidpunkten för regeringens beslut.

I Danmark gäller skattefrihet för dividender sådana fall där dividendtagaren äger 20 procent av dividendutdelarens kapital och detta ägoförhållande har varat i minst ett års tid eller varar i ett år efter dividendutdelningen. I andra fall utgör dividenderna skattepliktig inkomst till 66 procent. På dividender som erhållits från utlandet tillämpas samma bestämmelser. Vissa dividender som erhållits från lågbeskattade utländska finansieringsbolag är dock skattepliktiga till sitt fulla belopp. Detsamma gäller bolag som bedriver handel med värdepapper.

Vinster av aktieöverlåtelser är skattefria, om aktierna har ägts i över tre års tid. Skattefriheten är inte beroende av någon särskild ägarandelsgräns. Överlåtelsevinster i fråga om aktier som innehaft under en kort tid är skattepliktiga till sitt fulla belopp. Överlåtelseförluster för sådana aktier kan dras av endast från överlåtelsevinster för tillgångar av samma slag. Inte heller denna form av skattefrihet gäller omsättningstillgångar inom värdepappershandeln eller lågbeskattade utländska målbolag.

Estlands system innebär en partiell undanröjning av kedjebeskattning. Dotterbolag betalar skatt enligt 26/74 av dividendbeloppet även för på sin dividendutdelning till andra bolag. Det bolag som får dividenden dra av beloppet av denna skatt från skatten på sin egen dividend, om det äger minst 20 procent av det bolag som betalar dividenden. På motsvarande sätt kan bolaget dra av källskatt som det betalt på dividend från utlandet. Eftersom aktiebolag i Estland inte betalar skatt på sin nettoinkomst utan bara på utdelade dividender, blir det inga direkta skattepåföljder för vinst av aktieöverlåtelser.

Tyskland avskaffade systemet för gottgörelse av bolagsskatt från början av år 2002. Samtidigt blev samfunds aktieöverlåtelsevinster skattefria. Denna förändring kan anses ha haft en väsentlig inverkan på utvecklingen även i de övriga medlemsstaterna i EU.

I Tyskland betalar samfunden separat en statskatt, en lokalskatt (Gewerbesteuer) på i genomsnitt 16 procent, samt en solidaritets-

avgift. Dividender som erhålls av bolag är enligt det nuvarande systemet i princip skattefria. Från ingången av år 2004 betraktas dock fem procent av dividenderna som skattepliktig inkomst. Denna andel antas motsvara de kostnader som hänför sig till dotterbolagsaktier, vilka på motsvarande sätt kan dras av till sitt fulla belopp. Skatteplikten gäller samtliga länkar i ägarkedjan, vilket till denna del leder skatteakumulering. Dividender som erhållits från utlandet beskattas i princip enligt samma bestämmelser. I fråga om lokal-skatten är skattefriheten förbunden med vissa tilläggsbegränsningar såsom krav på en ägarandel om 10 procent.

Samfunds vinster av aktieöverlåtelser är skattefria på samma sätt som dividender. Även av dessa vinster utgör fem procent skattepliktig inkomst i form av en uppskattad andel av kostnaderna för den skattefria inkomsten. Skattefriheten är inte förbunden med några särskilda begränsningar av ägarandel eller ägotid.

I *Storbritannien* har kedjebeskattnings av dividender undanröjts genom skattefrihet för inhemska bolags dividender till andra bolag. Dividender från utlandet har inte befriats från skatt, men av skatten på de dividender som baserar sig på en ägarandel på mer än 10 procent avräknas en andel motsvarande den skatt som det dividendutdelande bolaget har betalat för denna vinst, vilket uppfyller villkoren i 4 artikeln i moder-dotterbolagsdirektivet.

Vinster av aktieöverlåtelser är skattefria i begränsad utsträckning. Skattefriheten gäller bolag som bedriver affärsverksamhet (*trading companies*), både som överlåtare och föremål för överlåtelse. Dessutom krävs det att ägarandelen skall vara större än 10 procent och ägotiden längre än 12 månader. Skattefriheten gäller även utländska bolags överlåtelser. Om villkoren inte uppfylls beskattas överlåtelsevinster enligt normal bolagsskattesats.

Frankrike övergår efter avskaffandet av gottgörelsesystemet för bolagsskatt till ett system för beskattning av samfunds dividendinkomster där beskattningen beror på om det samfund som erhållit dividenden äger över fem procent av aktierna i utdelarbolaget. Vid innehav på över denna gräns räknas fem pro-

cent av dividenden som en andel som motsvarar de uppskattade kostnaderna för innehavet. Sådana dividender som erhållits på grundval av små aktieinnehav är skattepliktiga till sitt fulla belopp, vilket innebär en skärpning av beskattningen jämfört med det tidigare gottgörelsesystemet.

Reformen gäller inte aktieöverlåtelsevinster. Vid beskattning av överlåtelsevinster indelas aktierna i två kategorier. Aktier av direktinvesteringstyp är sådana aktier som har ägts i över två års tid. Därvid förutsätts att aktierna är nödvändiga för bolagets verksamhet och har förvärvats med tanke på ett långsiktigt ägande. Denna kategori antas innefatta sådana dividender som baserar sig på en ägarandel på över tio procent. Överlåtelsevinster av aktier som hör till denna kategori beskattas till en nedsatt skattesats om 19 procent. Överlåtelsevinster av övriga aktier beskattas till en allmän skattesats om 34,33 procent.

I *Nederländerna* tillämpas inte kedjebeskattnings av direktinvesteringsdividender. Till direktinvesteringar räknas investeringar i dotterbolag, om andelen av bolagets betalda aktiekapital utgör minst fem procent. Skattefriheten gäller inte omsättningstillgångsaktier. Som sådana aktier definieras aktier som är avsedda för försäljning och aktier i sådana dotterbolag som endast har likvida medel. Skattefrihet kan komma i fråga även för ägarandelar på mindre än fem procent, om aktierna tjänar aktieägarens egen affärsverksamhet. Det finns inga föreskrifter om ägotiden, men en kort ägotid kan vara en antydning om att det är fråga om omsättningstillgångsaktier.

Även sådana dividender som erhållits genom direktinvesteringar i utländska dotterbolag är i princip skattefria. Kriterierna är desamma som för inhemska bolag. Skattefriheten gäller dock inte portföljinvesteringar. Dessutom krävs det av dividendutdelaren att den skall vara statsskatteskyldig för sina vinster i sin hemviststat. Det förutsätts dock inte någon särskild beskattningsnivå. Den begränsning som gäller portföljinvesteringar tillämpas i enlighet med moder-dotterbolagsdirektivet inte på sådana dotterbolag som har hemvist i en medlemsstat i EU. Skattefriheten förutsätter då att dotterbolaget inte är be-

friat från vinstskatt eller omfattas av särskilda skattelindringar, och att dividendtagaren eller dotterbolaget med stöd av skatteavtal inte anses vara hemmahörande i något annat land än en medlemsstat i EU.

Undanröjandet av kedjebeskattnings har utsträckts till att gälla även överlåtelsevinster av aktieinnehav i dotterbolag. För skattefrihet gäller samma gränser som i fråga om skattefrihet för dividender. Om bestämmelsen om skattefrihet kan tillämpas, är eventuella överlåtelseförluster inte avdragsgilla. I det motsatta fallet är överlåtelsevinsterna skattepliktiga till sitt fulla belopp och överlåtelseförlusterna avdragsgilla. På aktier som är befriade från skatt får inte göras värdenedgångsavskrivningar. På sådana aktier som inte omfattas av skattefriheten får däremot göras avdrag för orealiserade värdenedgångar. I fråga om portföljinvesteringar kan sådana avdrag emellertid göras endast från den inkomst som erhållits från ett dotterbolag.

I *Belgien* betraktas som skattefri inkomst i praktiken 95 procent av samfunds förvärv av direktinvesteringsskatt. Tekniskt har skattefriheten genomförts genom ett avdrag på 95 procent från dividendinkomsten. För avdrag fastställs inte någon förlust och avdraget kan inte heller göras senare. Förutsättningen för skattefriheten är att moderbolaget vid dividendutdelningstidpunkten äger över tio procent av dotterbolagets aktiekapital eller att anskaffningsutgiften för aktierna överstiger 1 200 000 euro. Dessutom förutsätts att aktierna hör till anläggningstillgångarna och att de har ägts utan avbrott i ett års tid antingen före eller efter dividendutdelningen.

Samma bestämmelser gäller i princip också dividender som erhållits från utlandet. Skattefriheten omfattar dock inte dividender från bolag med hemvist i sådana stater där det allmänna skattesystemet är betydligt fördelaktigare än skattesystemet i *Belgien*. Dessa länder och deras bolagstyper finns uppräknade i en förordning. Kriteriet om ett betydligt fördelaktigare skattesystem uppfylls i fall där antingen den verkliga eller effektiva skattesatsen i landet är lägre än 15 procent. Skattebestämmelserna i medlemsstaterna i EU betraktas dock inte som betydligt fördelaktigare. Undantag från skattefriheten utgör även vissa andra dividender som delas ut av såda-

na bolag som är lågt beskattade i källstaten. Dessa detaljerade bestämmelser gäller bland annat sådana finansierings- och investeringsbolag som åtnjuter särskilda skattelättnader.

I *Belgien* är skattefriheten för dividender och skattefriheten för överlåtelsevinster kopplade till varandra. Skattefrihet gäller i fråga om vinst av överlåtelse av aktier i sådana dotterbolag där vars utdelade dividender är skattefria enligt ovan. Skattefriheten förutsätter dock inte någon 10 procents ägarandel, inte heller någon ägotid på ett år eller att aktierna skall behandlas som anläggningstillgångar.

I *Italien* har man i samband med avskaffandet av gottgörelsesystemet för bolagsskatt lagt om beskattningen av sådana överlåtelsevinster av dividender och aktier som erhållits av samfund. De nya bestämmelserna tillämpas från ingången av år 2004. Dividender som betalas av ett inhemskt samfund till ett annat inhemskt samfund utgör till 95 procent skattefri inkomst. Skattefriheten är inte förbunden med några särskilda villkor när det gäller ägotiden eller ägarandelen för minoritetsägare. Samma bestämmelser gäller i princip också dividender som erhållits från utlandet, med undantag av skatteparadisstater. Dividender som erhållits från sådana stater är skattepliktiga till sitt fulla belopp. Dividender som betalas till utlandet påförs en källskatt om 27 procent eller någon lägre procentandel enligt gällande skatteavtal. I de fall där moder-dotterbolagsdirektivet är tillämpligt påförs inte någon skatt.

Enligt det nya systemet är samfunds aktieöverlåtelsevinster skattefria till sitt fulla belopp. Detta förutsätter att samfundet har ägt aktierna i minst 12 månaders tid, att aktierna har bokförts som långsiktiga investeringar under anskaffningsåret och att det överlåtande bolaget bedriver näringsverksamhet, samt att det inte har sin hemvist i en skatteparadisstat. Med näringsverksamhet avses exempelvis inte fastighetsägande. På analogt sätt är det förbjudet att dra av eventuella överlåtelseförluster av sådana aktier på vilka denna bestämmelse har tillämpats. Överlåtelsevinsterna på sådana aktier som hör till anläggningstillgångar och som inte uppfyller de ovannämnda förutsättningarna är skattepliktiga till sitt fulla belopp och överlåtelseför-

lusterna är avdragsgilla. Orealiserade värde-
nedgångar är inte avdragsgilla i Italien.

2.2.3. *Gemenskapsrättsliga aspekter på dividendbeskattningen*

Enligt artikel 56 i EG-fördraget skall alla restriktioner på bl.a. kapitalrörelser mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land vara förbjudna. I fråga om beskattning föreskrivs vissa undantag i artikel 58. Enligt artikel 58.1 punkt a skall bestämmelserna i artikel 56 inte påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa sådana bestämmelser i sin skattelagstiftning som skiljer mellan skattebetalare som har olika bostadsort eller som har investerat sitt kapital på olika ort. Enligt artikel 58.3 får den nationella skattelagstiftningen dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av den fria rörligheten för kapital.

Dividendbeskattningen inom EU är inte harmoniserad, utom i fråga om de bestämmelser som ingår i det ovan refererade moder-dotterbolagsdirektivet. Genom EG-fördragets bestämmelser om fri kapitalrörlighet begränsas emellertid medlemsstaternas nationella svängrum. Under senare år har EG-domstolen i flera av sina avgöranden ansett att olika behandling av inkomster som förvärvats från en annan medlemsstat innebär en förbjuden begränsning av de friheter som avses i grundfördraget.

EG-domstolen har inte fattat några avgöranden som specifikt handlar om huruvida systemet för gottgörelse för bolagsskatt är förenligt med gemenskapsrätten. Det viktigaste rättsfallet som gäller dividendbeskattning är det avgörande som domstolen avlät i målet Verkooijen (C-C-35/98) år 2000. Frågan gällde om Nederländernas system för dividendbeskattning var förenligt med gemenskapsrätten. I Nederländerna utgjorde dividender skattefri inkomst för dividendtagaren upp till en viss gräns, men endast när utbetalaren av dividenden var ett bolag med hemvist i Nederländerna. Domstolen fann i sitt avgörande att Nederländernas system stred mot principen om fri rörlighet för kapital.

Europeiska gemenskapernas kommission har den 19 december 2003 publicerat ett

meddelande om beskattning av utdelning till fysiska personer på den inre marknaden (KOM(2003) 810). I sitt meddelande refererar kommissionen EG-domstolens tolkningspraxis av beskattningen av gränsöverskridande dividender. Kommissionen presenterar en analys av systemet med gottgörelse för bolagsskatt mot bakgrund av Verkooijen-fallet och konstaterar att kravet på kongruens inte kan godtas som försvar för att inte tillämpa bolagsskattgottgörelsen på dividender som erhålls från utlandet. Orsaken är att det även i detta specialfall är fråga om bolagsskatt som uppbärs hos ett bolag och inkomstskatt som uppbärs hos en enskild aktieägare, vilket innebär att det rör sig om två olika skatter som inte har något direkt samband med varandra, och som uppbärs hos två olika skattskyldiga.

Kommissionen ansåg att det innebär en begränsning av den fria rörligheten för kapital att dividender som betalas till utlandet beskattas högre än inhemska dividender. Kommissionen konstaterade att enligt domen i Schumacker-målet (C-279/93) befinner sig en i en annan medlemsstat bosatt fysisk person som gör portföljinvesteringar i en situation jämförbar med situationen för en i medlemsstaten bosatt investerare när han får sin inkomst helt eller nästan uteslutande från utdelning från den verksamhet som utövas i den förstnämnda staten och i den medlemsstat där han har sin hemvist inte uppbär tillräckliga inkomster för att han, med beaktande av hans personliga förhållanden och familjesituation, skall kunna beskattas i sin hemviststat. I dessa fall bör en utländsk investerare i beskattningshänseende behandlas på samma sätt som en inhemsk investerare.

Högsta förvaltningsdomstolen i Finland har den 10 september 2002 bitt EG-domstolen om ett förhandsavgörande (HFD 2002:56) som gäller om Finlands system för gottgörelse för bolagsskatt är förenligt med EG-fördraget. Målet gäller ett ärende där den skattskyldige var allmänt skattskyldig i Finland och ägde 200 stycken aktier i ett börsbolag som var noterat på Stockholmsbörsens A-lista. Bolagets dividend beskattades som kapitalinkomst i Finland, men till dividenden anslöt sig inte någon gottgörelse för bolagsskatt. I Finland beskattades dividenden sålunda enligt en skattesats på 29 procent. Från

skattens belopp avräknades den källskatten på 15 procent som enligt skatteavtalet hade betalats till Sverige. Till en dividend från ett inhemskt börsbolag hade anslutit sig gottgörelse för bolagsskatt, vilket innebar att dividender som erhöles från Sverige var i en skattemässigt sämre position än motsvarande dividender som erhöles från Finland.

I det skriftliga skedet av ärendet och i den muntliga förhandlingen vid EG-domstolen den 17 februari 2004 framförde Finland som sin åsikt att systemet för gottgörelse av bolagsskatt i Finland är förenligt med gemenskapsrätten. Inhemska och utländska dividenders olika ställning är motiverad, och deras olika behandling berättigas av syftet att upprätthålla skattesystemets kongruens.

Generaladvokaten vid EG-domstolen har gett sitt förslag till avgörande den 18 mars 2004. Förslaget är generaladvokatens självständiga ställningstagande till tolkningen av gemenskapsrätten och är inte bindande för domstolen. Vid tidpunkten för propositionens avlåtande hade domstolen ännu inte avkunnat sin dom. Generaladvokaten föreslår som svar på HFD:s frågor om förhandsavgörande att artikel 56.1 samt artikel 58.1, punkt a och artikel 58.3 utgör hinder för sådan lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken gottgörelse för den av bolaget betalda bolagsskatten medges vid dividendbeskattningen i sådana fall där en i denna medlemsstat allmänt skattskyldig fysisk person har mottagit dividend från ett aktiebolag med hemvist i denna medlemsstat, medan någon rätt till motsvarande gottgörelse för bolagsskatt inte föreligger om dividenden har delats ut av ett bolag med hemvist utomlands.

3. Bedömning av nuläget och de viktigaste förslagen

3.1. Samfunds- och kapitalskattesatsen

3.1.1. Samfundsskattesatsen

Företagsbeskattningsnivån har sänkts i flera länder på ovan beskrivet vis. De gamla medlemsstaterna i EU har sänkt sina samfundsskattesatser, men även gjort ingrepp i skatteunderlaget, bl.a. genom att befria sam-

funds överlåtelsevinster från skatt. De nya medlemsländerna som anslöt sig till EU i början av maj 2004 har en avsevärt lägre företagsbeskattningsnivå än Finland. Speciellt den lägre företagsbeskattningsnivån i Estland kan framöver påverka även sådana företags beteende som är verksamma i Finland.

Beskattningens nivå har betydelse t.ex. vid beslut om placeringsorten för en företagskoncerns moderbolag. Eftersom företagens hemmamarknad är hela EU-området och inte endast den egna medlemsstaten blir det möjligt även för mindre företag - även sådana som traditionellt har verkat enbart på den nationella marknaden - att utvidga sin verksamhet över gränserna. Företagsbeskattningens nivå är en av de faktorer som företagen tar hänsyn till i sådana fall.

Beskattningens nivå går att påverka genom lösningar som gäller skattesatsen och skatteunderlaget. I det skattesystem som trädde i kraft år 1993 införde man en låg samfundsskattesats som svar på skattekonkurrensen, samtidigt som man gick in för att bibehålla ett möjligast omfattande skatteunderlag. Skattesatsen har fortfarande en central betydelse i den internationella skattekonkurrensen. Genom att skattesatsen är en entydig storhet tillmäts den stor betydelse vid beslut som gäller företagsetablering.

Inom EU och OECD har man upprättat regler för vad som utgör acceptabel skattekonkurrens. Om skatteförmåner erbjuds enbart utländska företagare eller placerare är det enligt dessa regler fråga om en form av skadlig skattekonkurrens. Som skadlig skattekonkurrens betraktas däremot inte att en stat har en låg skattesats som tillämpas generellt på samtliga bolag med hemvist i staten.

Denna proposition utgår från att skattesatslösningar erbjuder det bästa sättet att göra Finland mera attraktivt som placeringsort i en värld som kännetecknas av snabba förändringar. I propositionen föreslås att samfundsskattesatsen sänks från 29 procent till 26 procent. En skattesatssänkning av denna storlek kan betraktas som betydelsefull för företagens verksamhetsförutsättningar och optimal med tanke på sänkningens omedelbara verkningar på skatteintäkterna. En skattesats-sänkning på en procentenhet motsvaras statistiskt beräknat 185 miljoner euro i skattein-

komster.

3.1.2. Kapitalinkomstskattesatsen

Under hela den tid som det differentierade inkomstskattesystemet har varit i kraft har kapitalinkomstskattesatsen varit densamma som samfundsskattesatsen. Detta sammanhänger bl.a. med att skatten på dividend som beskattas som kapitalinkomst därigenom har varit lika stor som den bolagsskatt för vilken gottgörelse medges inom ramen för systemet för gottgörelse för bolagsskatt. Skattesatserna behöver dock inte nödvändigtvis vara lika höga. Kapitalinkomstbeskattningens nivå påverkas av andra faktorer än bolagsskattens nivå.

Kapitalinkomstbeskattningen kan betraktas som fördelaktig jämfört med förvärvsinkomstbeskattningen, om man endast beaktar den nominella skattesatsen. Det bör dock beaktas att Finland i jämförelse med andra länder tillämpar ett vidsträckt skatteunderlag vid beskattningen av privatpersoners ränte- och hyresinkomster samt vid beskattningen av överlåtelsevinster. De flesta medlemsstaterna i EU beviljar skattelättnader och skattefrihet för sådana inkomster. Speciellt i fråga om överlåtelsevinster gäller ofta en omfattande skattefrihet efter viss tids ägande, medan beskattningen ofta är progressiv. Detta talar för att man i Finland bör tillämpa en i motsvarande mån lägre skattesats. En lägre skattesats för kapitalinkomster än för förvärvsinkomster kan också motiveras med att en del av inkomsten består av inflationskompensation. Å andra sidan bör man undvika att öka skillnaden mellan skattesatserna för kapital- och förvärvsinkomster. Kapitalinkomstskattesatsen påverkas även i hög grad av ränteavdragsrätten. En sänkning av skattesatsen innebär en motsvarande minskning av ränteavdraget.

Kapitalinkomstskattesatsen är inte lika känslig för skattekonkurrens som samfundsskattesatsen, eftersom en person med hemvist i Finland i vilket fall som helst beskattas både för den kapitalinkomst som han förvärvat från Finland och den som han förvärvat från utlandet, och eftersom kapitalinkomster vanligen i enlighet med skatteavtal får beskattas i hemviststaten. En differentiering av

kapitalinkomst- och samfundsskattesatserna möjliggör i detta sammanhang en mer långtgående sänkning av samfundsskattesatsen. I propositionen föreslås att kapitalinkomstskattesatsen sänks från 29 procent till 28 procent. Samtidigt föreslås att källskatteprocenten enligt 6 § i lagen om källskatt på ränteinkomst sänks i motsvarande mån.

Enligt 58 § i inkomstskattelagen skall bostadslåneräntor och andra avdragsgilla ränteutgifter i första hand dras av från kapitalinkomst. Finns det inte någon kapitalinkomst, dras ränteutgiften av från förvärvsinkomstskatten som underskottsgottgörelse. Underskottsgottgörelsen är enligt 131 § i inkomstskattelagen en mot inkomstskatteprocenten på kapitalinkomsten svarande andel av räntorna. Den föreslagna ändringen innebär således att ränteavdragets effekt minskar med en procentenhet av räntebeloppet.

3.1.3. Skattetagarnas samfundsskatteandel

I beslutet om ramarna för statsfinanserna åren 2005—2008 konstateras att den minskning om uppskattningsvis 100 miljoner euro av kommunernas skatteinkomst som föranleds av sänkningen av samfundsskattesatsen i samband med reformen av företags- och kapitalinkomstbeskattningen kompenseras fullt ut genom en höjning av kommunernas samfundsskatteandel fr.o.m. 2005. Av denna anledning föreslås att kommunernas samfundsskatteandel höjs med 2,28 procentenheter från 19,75 procent till 22,03 procent av samfundsskattens avkastning. Samtidigt föreslås att statens skatteandel sänks i motsvarande mån från 78,45 procent till 76,17 procent.

I 124 § i inkomstskattelagen och 12 § 2 mom. i lagen om skatteredovisning (532/1998), nedan skatteredovisningslagen, föreslås vissa ändringar som föranleds av sänkningen av samfundsskattesatsen och ändringen av skattetagarnas samfundsskatteandel. Inkomstskatteprocenten föreslås bli sänkt från 6,2495 till 6,1958 procent för i 21 § 1 mom. i inkomstskattelagen avsedda delvis skattefria samfund samt vägslag och allmännyttiga samfunds fastighetsinkomster, och från 5,7575 till 5,7278 procent för sådana samfund som avses 21 § 2 mom. i in-

komstskattelagen. Skatteredovisningslagens 12 § 2 mom. föreslås bli ändrat så att till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så att kommunernas andel höjs från 91,6473 till 92,4465 procent och församlingarnas andel sänks från 8,3527 till 7,5535 procent.

3.2. Omläggning av dividendbeskattningen

3.2.1. Slopandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt

Systemet med gottgörelse för bolagsskatt har visat sig vara problematiskt, främst i fråga om gränsöverskridande dividender. Gottgörelsesystemet antogs ursprungligen vara det dividendskattesystem som bäst skulle kunna förverkliga den inre marknadens grundläggande princip om neutral behandling av gränsöverskridande dividender. Man utgick från att det skulle vara möjligt att komma överens om gottgörelse i fråga om sådana dividender, antingen på EG-nivå eller genom bilaterala avtal mellan medlemsstaterna. Detta mål uppnåddes dock inte. Orsaken var att skillnaderna mellan medlemsstaternas skattesystem var så stora att de hade gjort ett gränsöverskridande gottgörelsesystem alltför komplicerat. Då man avstod från möjligheten till gränsöverskridande gottgörelser ledde detta till ett ekonomiskt diskriminerande system som inte motsvarar målsättningarna för den inre marknaden. Betydelsen av gränsöverskridande dividender har ökat också i Finland eftersom flödet av internationella dividender har mångfaldigats sedan gottgörelsesystemet togs i bruk.

En annan orsak till att gottgörelsesystemet har slopats i de flesta av de EU-länder där det i tiden infördes är den rättsliga osäkerhet som vidlåder systemet. Såsom ovan konstaterats har upprätthållandet av skattesystemets kongruens som en grund som berättigar till olika behandling inte godkänts av EG-domstolen i ett enda fall där frågan har gällt beskattningkongruens mellan två olika skattskyldiga.

Systemet med gottgörelse för bolagsskatt

skulle vara icke-diskriminerande endast i det fall att Finland skulle bevilja gottgörelse även för dividender som förvärvats från utlandet. Detta skulle innebära att en person som meddelar att han har förvärvat dividend från en medlemsstat skulle vara berättigad till skatteåterbäring i pengar, om dividendinkomsten beskattas enligt en skattesats som är lägre än bolagsskattesatsen. Återbäring skulle betalas även om bolagsskatten inte betalas till Finland och även om den bolagsskatt som betalats i bolagets hemviststat inte motsvarar den finska bolagsskattenivån. Statens fiskala suveränitet och dess intresse att trygga skatteinkomsterna utgör hinder för genomförandet av ett sådant system. Inte heller de övriga medlemsstaterna har ansett det vara möjligt att ansluta sig till ett sådant system, utan har i de flesta fall övergett systemet med gottgörelse.

I denna proposition föreslås att dividendbeskattningens grundstruktur ändras genom att systemet för gottgörelse för bolagsskatt slopas. Av denna anledning föreslås att lagen om gottgörelse för bolagsskatt upphävs. Det föreslås att lagen skall tillämpas sista gången vid beskattningen av dividendtagare för skatteåret 2004. I personbeskattningen utgör dividender inkomst för det skatteår då dividenderna kan lyftas. Detta innebär att gottgörelsesystemet inte längre skulle tillämpas på dividender som kan lyftas år 2005, oberoende av vilken räkenskapsperiod utdelningen hänförs till. Däremot skulle gottgörelsesystemet tillämpas på sådana dividender som har kunnat lyftas år 2004, oberoende av vilken räkenskapsperiod de hänförs till.

Slopandet av gottgörelsesystemet innebär att det utdelande bolaget inte längre på samma grunder som tidigare kan påföras kompletteringsskatt på grundval av dividend enligt 9 § i lagen om gottgörelse för bolagsskatt. Bibehållandet av ett system av kompletteringsskattetyper skulle emellertid säkerställa enkelbeskattning av dividenden på bolagsnivå även under det nya systemet. Artikel 7.1 i moder-dotterbolagsdirektivet tillåter att kompletteringsskatt påförs på grundval av direktinvesteringsdividender som betalas till en dividendtagare i en annan medlemsstat i EU i det fall att kompletteringsskattesystemet hör till ett gottgörelsesystem. I annat fall kan

kompletteringsskatten betraktas som en i direktivet förbjuden skatt, vilket innebär att den inte kan påföras på grundval av dividendutdelning till en mottagare i en annan medlemsstat i EU. Ett bibehållande av kompletteringsskattesystemet så att det enbart gäller dividender som betalas i Finland eller till länder utanför gemenskapen skulle inte vara motiverat ur strukturell synpunkt. I det system för dividendbeskattning som föreslås i denna proposition förutsätts inte längre att bolaget har betalat skatt på grundval av den vinst som delas ut som dividend.

I det nuvarande systemet fastställs för bolaget ett skatteöverskott för skatteåret till den del som den skatt som bolaget har betalt för sin vinst överstiger den skatt som dividendutdelningen förutsätter. Skatteöverskottet betraktas vid kommande års dividendutdelningar som en faktor som minskar behovet av kompletteringsskatt. Skatteöverskottet används inom gottgörelsesystemet för att säkerställa enkelbeskattning av utdelad vinst och för att förhindra kumulering av den av bolaget betalda skatten. Då kompletteringsskatt inte påförs i det nya systemet har skatteöverskotten inte längre någon betydelse, eftersom den av bolaget betalda skatten inte längre inverkar på beskattningen av dividendinkomst. Till den del dividender framdeles beskattas är det varken motiverat eller tekniskt möjligt att för därigenom influera skatt bevilja skattegottgörelse på grundval av skatteöverskott. Detta innebär att skatteöverskotten påverkar beskattningen för sista gången vid den dividendbeskattning som verkställs för år 2004.

Om gottgörelse inte har kunnat beviljas på grund av dividendtagaren är ett samfund som visar förlust, har gottgörelse inte betalats ut till samfundet i pengar. Till dessa delar har det uppstått sådana outnyttjade gottgörelser som avses i 5 § 3 mom. i lagen om gottgörelse för bolagsskatt. Dessa kan enligt de gällande reglerna tillgodoräknas vid beskattningen under de följande tio åren. Outnyttjade gottgörelser kan betraktas som jämförbara med skattefordringar. Det är därför motiverat att tillämpa den gällande tioårsregeln för användning av outnyttjad gottgörelse även i det fall att gottgörelsesystemet slopas.

I lagen om skatteredovisning ingår begreppet skatt som skall betalas. Enligt 3 a § i la-

gen om skatteredovisning avses med skatt som skall betalas den debiterade skatten minskad med den gottgörelse för bolagsskatt som har räknats dividendtagarna till godo. I lagen om skatteredovisning ingår även bestämmelser om hur gottgörelse för bolagsskatt skall behandlas i samband med skatteredovisningar. I lagen om skatteredovisning föreslås vissa ändringar av teknisk natur som föranleds av slopandet av systemet med gottgörelse för bolagsskatt. Begreppet skatt som skall betalas föreslås bli ersatt med begreppet debiterad skatt, medan de bestämmelser som innehåller hänvisningar till gottgörelse för bolagsskatt föreslås utgå.

3.2.2. *Beskattningen av dividender som erhålls av privatpersoner*

Dividender från börsnoterade aktiebolag

De flesta länder som har tillämpat ett gottgörelsesystem har inte beviljat full gottgörelse, vilket innebär att man i dessa länder har tillämpat en partiell dubbelbeskattning av utdelning. Systemet har ersatts med andra system för partiell dubbelbeskattning av dividendinkomster. Beskattningen av dividendtagare har i olika länder lindrats på olika sätt, bland annat genom partiell skattefrihet eller lägre skattesats. För en delägare med ett kontrollerande inflytande i ett bolag kan inkomstuttag i form av lön utgöra ett alternativ till dividend. Dividendbeskattningens nivå har därför vanligen fastställts så att den skatt som på grundval av vinstutdelning tas ut hos bolaget och delägaren sammantaget skall motsvara nivån för de högsta marginalskattorna.

I Finland ligger dividendbeskattningen internationellt sett på en låg nivå. I andra länder är å andra sidan skatteunderlaget inom bolagssektorn normalt inte lika heltäckande som i Finland. När systemet med gottgörelse för bolagsskatt slopas bör bolagsbeskattningen kompletteras genom även dividender blir beskattade till en del.

Fysiska personer som förvärvar dividendinkomster kan grovt sett indelas i två kategorier. Till den ena kategorin hör företagare, av vilka allt fler bedriver sin företagsverksamhet i aktiebolagsform i stället för i form av privat

relse eller personbolag. Aktiestocken ägs då vanligen av en eller ett par personer och eventuellt deras familjemedlemmar. Företagare arbetar vanligen själva i företaget och får sin förvärvsinkomst från bolaget i form av vinstutdelning och lön. Inkomstskatten på aktiebolaget och skatten på dividenden betraktas som en helhet som utgör den sammanlagda skattebelastningen på företagets vinst. Den andra kategorin av dividendtagare utgörs av placerare, vilka vanligen placerar sina pengar i börsnoterade bolag. För dem är aktieinnehavet jämförbart med andra placeringar, och den skatt som betalas av ett börsbolag upplevs inte som aktieägarnas skatt. Den typiske aktieägaren är ofta inte ens informerad om beskattningsnivån för det utdelande bolaget.

Utgångspunkten för denna proposition är att dividendbeskattningen av placerare skall skärpas genom införande av partiell dubbelbeskattning av dividender. Samtidigt är det dock viktigt att trygga verksamhetsförutsättningarna för företagare och skapa incitament för privatpersoners företagsamhet i syfte att skapa nya arbetsplatser. Av denna anledning är det inte motiverat att skärpa beskattningen av företagare. Det innebär att dividender som erhålls av företagare bör beskattas på ett annat sätt än dividender som erhålls av passiva placerare. Dividendtagarna bör i detta avseende delas in i två olika kategorier.

Ett praktiskt kriterium när det gäller att skilja mellan aktiva företagare och placerare är huruvida det bolag som delar ut dividenden är offentligt noterat eller ej. Utdelning från börsbolag utgör vanligen avkastning på en passiv placering, även om det också finns en del familjeföretag som är börsnoterade. Användningen av börsnotering som kriterium vid gränsdragningen kan även motiveras med att dividendbeskattningen även enligt det nuvarande systemet påverkas av bolagets noteringsstatus, vilket innebär att man kan använda sig av det nuvarande systemets strukturer. En strängare beskattning av börsnoterade bolags dividender kan i viss mån dämpa intresset för börsnotering. Beskattningen av dividendutdelning är dock inte någon avgörande faktor vid beslut om börsnotering. För sådana huvudaktieägare i icke börsnoterade bolag som lyfter stora dividender påverkas divi-

dendbeskattningen av det nedan beskrivna gränsbeloppet. Detta gränsbelopp inverkar för dessa ägares del sänkande på den börsnoteringströskel som dividendbeskattningen ger upphov till. I propositionen föreslås att det vid beskattningen av fysiska personers dividendinkomster skall göras en åtskillnad mellan dividender från offentligt noterade bolag och dividender från andra bolag.

Med offentligt noterade bolags aktier avses sådana i 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) avsedda värdepapper med vilka bedrivs offentlig handel eller sådan annan i värdepappersmarknadslagen reglerad yrkesmässigt ordnad handel för förmedling av kontakt mellan köpare och säljare. Denna regel föreslås gälla bolag som noterats på börsens huvudlista eller på andra listor. En sådan gränsdragning främjar en neutral beskattning av gränsöverskridande dividender. I fråga om utländska bolag är det inte möjligt att tillämpa en sådan indelning i huvudlista och andra listor.

Som ovan beskrevs är dividender i de flesta länder delvis skattepliktiga. Inte heller i Finland är det motiverat att införa en total dubbelbeskattning. En dividendskattenivå på cirka 70 procent gör det möjligt att bibehålla en rimlig totalskattebelastning på vinstutdelning, då man beaktar Finlands internationellt sett låga samfunds- och kapitalinkomstskattesatser. Om dividenden beskattas som kapitalinkomst vid en bolagskattesats på 26 procent och en kapitalinkomstskattesats på 28 procent, är den totala skattebelastningen på dividendutdelningen 40,50 procent.

Dividend från börsnoterade bolag betraktas för närvarande som kapitalinkomst oberoende av bolagets nettoförmögenhet. På denna punkt finns det ingen anledning att göra några ändringar. I propositionen föreslås att 70 procent av den dividend som erhållits från ett börsnoterat bolag skall räknas som kapitalinkomst för en privatperson.

Övriga dividender från aktiebolag som betraktas som kapitalinkomst

Enligt det nuvarande systemet påverkas kapitalinkomstdividendens belopp av det utdelande bolagets nettoförmögenhet. Detta ut-

gör ett incitament för att stärka företagets kapitalstruktur, vilket har betraktats som ett positivt drag hos den nuvarande dividendmodellen. Det är motiverat att även i fortsättningen använda en sådan balansförstärkande grundstruktur. I propositionen föreslås därför att dividendinkomst från icke börsnoterade bolag på samma sätt som för närvarande vid beskattningen skall indelas i kapitalinkomst och förvärvsinkomst på basis av aktiernas matematiska värde beräknat på företagets nettoförmögenhet.

Av orsaker som anges nedan föreslås att beräkningen av nettoförmögenheten ändras så att räntebärande skuld som använts för förvärv av företagardelägares aktier i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet inte längre skall kunna dras av från värdet på dennes aktier vid beräkningen av kapitalinkomstandelen av dividenden. Skuldräntan skall inte heller kunna dras av från beloppet av dividend som erhållits från bolaget, förrän kapitalinkomstandelen av dividenden har beräknats. Till övriga delar föreslås inte några ändringar i beräkningssättet.

För närvarande är gränsen för det sammanräknade bruttobeloppet av gottgörelsen och kapitalinkomstdividenden 13,5 procent av aktiens matematiska värde. Beräknat enligt nettodividenden är gränsen 9,585 procent. Kapitalinkomstens andel av nettoförmögenheten fastställdes ursprungligen vid en tidpunkt då räntenivån var betydligt högre än för närvarande. Även om räntenivån skulle stiga från sin nuvarande låga nivå, kan man dock inte räkna med någon betydande höjning av räntenivån. I nuläget är det motiverat att använda en lägre avkastningsnivå vid fastställandet av dividendens kapitalinkomstandel. I propositionen föreslås en avkastningsnivå på nio procent.

För närvarande går det i praktiken inte någon skatt på dividender som beskattas som kapitalinkomst, eftersom gottgörelsen för bolagsskatt motsvarar skatten på dividendinkomst. När det gäller kapitalinkomstdividender motsvaras det nuvarande systemet således närmast av en modell där dividenden utgör skattefri inkomst. Skattefrihet leder dock i ekonomiskt hänseende inte till exakt samma resultat som det nuvarande systemet. För närvarande räknas det sammanlagda brutto-

beloppet av dividenden och gottgörelsen som beskattningsbar kapitalinkomst, men gottgörelsen räknas å andra sidan delägaren tillgodo som betald skatt. Om delägaren efter avdrag för räntor och andra avdrag som hänför sig till kapitalinkomsten inte har någon beskattningsbar kapitalinkomst, får delägaren gottgörelse, dvs. återbäring på skatt som betalats av bolaget. Detta är inte möjligt enligt det nya systemet.

I Finland är beskattningen av stora dividendinkomster, liksom beskattningen av dividender överlag, internationellt sett mycket fördelaktig. Dividendinkomsterna har ökat avsevärt under de senaste åren. Hälften av dessa inkomster tillfaller en personkrets som omfattar färre än 10 000 personer. Då man vid omläggningen av beskattningen övergår till en partiell dubbelbeskattning av dividendinkomster är det givet att den ovan beskrivna skattefriheten för kapitalinkomstdividender kan vara obegränsad. I ett system där börsbolagsdividender normalt beskattas skulle detta ytterligare framhäva kontrasten till den lindriga beskattningen av stora dividender. Det är således motiverat att för det skattefria dividendbeloppet fastställa en gräns som beräknas på nettoförmögenheten. I fråga om stora dividender skulle detta innebära att beskattningens nivå skulle närma sig sedvanlig internationell nivå.

Med beaktande av den genomsnittliga familjeföretagarens inkomstnivå föreslås det att gränsen för skattefria kapitalinkomstdividender dras vid 90 000 euro. Den del av dividendinkomsten som överstiger denna gräns föreslås utgöra skattepliktig inkomst till 70 procent. Detta innebär exempelvis att det på en dividend på 200 000 euro skulle gå 21 560 euro i skatt, dvs. något över 10 procent. Den sammanlagda skattebelastningen i form av bolagsskatt och dividendskatt skulle bli cirka 34 procent, eller cirka fem procentenheter högre än med den nuvarande bolagsskatten.

Gränsen för den skattefria dividenden bör tillämpas individuellt, eftersom det i annat fall skulle vara lätt att kringgå den genom att lyfta dividender från flera olika bolag. Den individuella gränsen föreslås tillämpas separat på varje delägare i ett bolag, vilket innebär att t.ex. två makar skulle kunna uppbära skattefria dividender till ett belopp om sam-

manlagt 180 000 euro.

Avdrag från förmögenhetsskatten för skatt på dividendinkomst

Nedan förlås att dividend som ett noterat bolag delar ut till ett annat bolag skall beskattas som inkomst för det icke börsnoterade samfund som erhållit dividenden i första hand. Detta är det enda sättet att på ett konsekvent och administrativt enkelt sätt genomföra den beskattning som är avsedd att gälla noterade bolags dividender. Om en privatperson som är delägare i ett icke börsnoterat bolag ytterligare beskattas för dividender som han erhåller av det icke börsnoterade bolaget, innebär det att skatten kumuleras och att den skatt som belöper på dividenden överstiger en nivå på 40,5 procent. Detta problem gäller en del av de cirka 2000 personer vars dividender från icke börsnoterade bolag överstiger 90 000 euro i året. Största delen torde erhålla dividender från bolag med relativt små innehav i noterade bolag. Saken skulle ha ekonomiskt betydelsefulla verkningar för högst ett par hundra delägare.

Det skulle vara tekniskt svår genomförbart att undaröja sådana skattepåföljder. Det skulle kräva att skatteförvaltningen följer dividendflödena från alla aktiebolag som fått dividender från noterade bolag. Trots det skulle det vara svårt att exakt fastställa vilka dividender som skall beaktas vid beräkningen, om dividender utdelas vidare först under de följande åren. Ett sådant system skulle påminna om systemet med gottgörelse av bolagsskatt, vilket man beslutat slopa i samband med företags- och kapital-skattereformen. I propositionen har man kommit fram till att beskattningen av denna lilla ägarkrets inte motiverar ett så tungt system omfattande hela dividend- och ägarområdet.

Skattskyldiga som lyfter sådana dividender på över 90 000 euro som beskattas som kapitalinkomst betalar ofta även förmögenhetsskatt på grundval av sitt aktieinnehav. De är tvungna att lyfta dividender ur bolaget för att betala förmögenhetsskatten. Då även dividender beskattas kan beskattningen sägas vara kumulativ. I syfte att lindra mångfaldig beskattning föreslås därför att förmögenhetsskatten lindras i de fall där den skattskyldige

har betalat skatt på sådana dividender till ett belopp på över 90 000 euro från icke noterade bolag som beskattas som kapitalinkomst. Lindringen genomförs så att från förmögenhetsskatten avdras den kapitalinkomstskatt som belöper på den del av dividenden som överstiger 90 000 euro, dock högst till beloppet av den skatt på kapitalinkomst som deliterats den skattskyldige.

Dividender som betraktas som förvärvsinkomst

Enligt det nuvarande systemet beskattas dividend som förvärvsinkomst till den del dividenden överstiger ett visst belopp som beräknas på avkastningen på nettoförmögenheten. Om marginalskatten för förvärvsinkomster understiger 29 procent, är beskattningen i dagens läge lindrigare än beskattningen av kapitalinkomstdividender, och den skattskyldige inte bara lyfter dividenden skattefritt, utan får också återbäring på bolagets skatt i form av gottgörelse. I det föreslagna systemet medges inte längre gottgörelse för bolagets skatt. Den sammanlagda skattebelastningen på vinsten och dividenden är alltså minst lika stor som samfundsskattesatsen.

Enligt förslaget är 70 procent av dividendinkomsten skattepliktig inkomst med ovan nämnda undantag i fråga om kapitalinkomstdividender. Detta gäller även dividender som beskattas som förvärvsinkomst. Förslaget innebär att det inte blir någon större nivåskillnad mellan beskattningen av företagares vinstuttag och beskattningen av övrig förvärvsinkomst. På de högsta nivåerna av den progressiva skateskalan skulle beskattningen av förvärvsinkomstdividender efter reformen ligga på ungefär samma nivå som för närvarande och således på samma nivå som beskattningen av övrig förvärvsinkomst. Detta kan anses motiverat i syfte att undvika en situation där sådan förvärvsverksamhet som bedrivs utan nämnvärd nettoförmögenhet är fördelaktigare då den bedrivs i aktiebolagsform än i andra former.

För medelinkomsttagare och mottagare av små förvärvsinkomstdividender innebär bortfallet av möjligheten till gottgörelse att beskattningen av vinstuttag i form av dividend skärps. Denna effekt kan dock helt undvikas

genom att bolaget betalar ut lön till sådana delägare som arbetar inom bolaget. I vissa bolag kan det finnas sådana delägare som lyfter förvärvsinkomstdividender men som inte kan lyfta lön från bolaget eftersom de inte arbetar där. Det är oftast fråga om passiva delägare såsom barn och andra familjemedlemmar på vilka aktieinnehavet har fördelats. Principerna för lindring av dividendbeskattningen är egentligen inte tillämpliga på denna kategori.

Även i fråga om denna kategori är det dock motiverat att i viss mån lindra beskattningen av förvärvsinkomstdividender jämfört med den situation som grundlösningen skulle leda till. För närvarande beviljas inte förvärvsinkomststaxor vid beskattningen enligt 105 a § i inkomstskattelagen på grundval av förvärvsinkomstdividender, trots att avdrag beviljas på grundval av såväl löneinkomster som förvärvsinkomstandel i utdelningsbar företagsinkomstandel och sammanslutningsdelägars förvärvsinkomstandel. I propositionen föreslås att avdraget i fortsättningen beviljas även på grundval av dividendinkomst som beskattas som förvärvsinkomst.

Vinstutdelning från andra samfund än aktiebolag

Enligt lagen om gottgörelse för bolagsskatt tillämpas lagens bestämmelser numera även på inhemska andelslag som betalar ränta på andelskapital och placeringsandelar, samt på inhemska sparbanker som betalar vinstandel på grundfundsandelar och ränta på placeringar i tillskotts-fonder. Dessa betalningar utgör vinstutdelning som är jämförbar med dividender, vilket motiverar att de beskattas på samma sätt som dividend även i det nya systemet.

Utdelning från de ovan nämnda samfunden behandlas för närvarande helt som kapitalinkomst, på samma sätt som utdelning från börsbolag. Inte heller i det nya systemet är det av praktiska orsaker motiverat att indela dessa samfunds vinst i förvärvs- och kapitalinkomst, eller att betrakta deras vinst som sådan företagarkomst som omfattas av en skattefria del på 90 000 euro. Vinst som delas ut av dessa samfund föreslås därför i sin helhet behandlas som kapitalinkomst, vilken

för privatpersoner utgör skattepliktig inkomst till 70 procent.

Bland konsumentandelslagens medlemmar finns det hundratusentals privatpersoner vars andelskapitalräntor normalt uppgår till några tiotal euro. Inom det nuvarande gottgörelsesystemet har det i praktiken inte gått någon skatt på dessa inkomster, eftersom gottgörelsen har täckt hela skattebeloppet. Inom det nya systemet skulle uppfyllandet av anmäningsskyldigheten och utredningen av inkomsterna kräva stora kostnader i förhållande till skattens avkastning, om dessa inkomster skulle betraktas som skattepliktiga. Det är därför motiverat att inte beskatta sådana små vinstandelar.

Speciellt lantbrukare är ofta medlemmar i producentandelslag. De andelskapitalräntor som utbetalas av producentandelslag överstiger ofta motsvarande räntor från konsumentandelslag, och kan uppgå till flera tusen euro. Även på andelsbankers tilläggsandelar betalas räntor som kan uppgå till belopp på flera hundratal euro. Dessa inkomster omfattas för närvarande av gottgörelsesystemet och påförs enkel beskattning. I dessa fall föreligger inte samma skäl för en övergång till dubbel beskattning som i fråga om dividender från noterade bolag. Det är därför motiverat att sådana sedvanliga andelskapitalräntor i väsentliga delar fortsättningsvis skall omfattas av enkel beskattning. Skattetekniskt föreslås att befrielsen genomförs så att de ovan nämnda inkomsterna som beskattas enligt inkomstskattelagen är skattepliktiga endast till den del som överstiger en gräns om 1500 euro. Regeringen följer bestämmelsens ändamålsenlighet i förhållande till de lösningar som gäller samfund med aktiebolagsform utgående från de praktiska erfarenheterna av bestämmelsens tillämpning.

Gränsen föreslås tillämpas skattskyldigvis och gälla det sammanlagda beloppet av ifrågasvarande inkomster som erhållits från olika samfund. Räntor från konsumentandelslag beskattas som personlig inkomst, medan räntor som betalas av producentandelslag ofta utgör jordbruksinkomst. Räntorna utgör sällan näringsinkomst. Gränsen föreslås gälla de sammanlagda inkomsterna av ifrågasvarande slag från alla inkomstkällor. Eftersom frågan om vilken inkomstkälla skattefriheten gäller

har konsekvenser för beskattningens slutresultat, föreslås att saken regleras i 33 d § i inkomstskattelagen.

Beskattningen av dividender som hänför sig till en privatpersons näringsinkomstkälla eller jordsbruksinkomstkälla

Om en fysisk persons dividender hör till inkomstkällan för personens företagsverksamhet, utgör dividender med därtill ansluten gottgörelse för bolagsskatt enligt det nuvarande systemet helt och hållet skattepliktig inkomst från näringsverksamhet eller gårdsbruk. Aktierna räknas till nettoförmögenheten av företagsverksamheten och höjer för sin del beloppet av företagsinkomst som beskattas som kapitalinkomst. Dividendinkomstens inkomstslag bestäms enligt företagsinkomstens inkomstslag och inte enligt det dividendutdelande bolagets nettoförmögenhet. Dividender från offentligt noterade bolag kan, beroende på företagets nettoförmögenhet, även utgöra förvärvsinkomst.

Inom det föreslagna systemet är dividendinkomsten skattepliktig till 70 procent för privatpersoner. Som ett undantag från denna regel föreslås kapitalinkomstdividender från icke börsnoterade bolag vara skattefria upp till 90 000 euro. Valet av beskattningsform föreslås grunda sig på om det utdelande bolaget är börsnoterat, och på bolagets nettoförmögenhet. Om dividender som hör till inkomstkällan för företagsverksamhet skulle beskattas på helt samma grunder, skulle man vara tvungen att avskilja dividenderna vid beräkningen av inkomsten från företagsinkomstkällan för att t.ex. kunna beakta migränsen om 90 000 euro. Å andra sidan skulle det inte vara motiverat att inräkna aktierna i företagets nettoförmögenhet, om dividenderna inte utgör företagsinkomst som utdelas på grundval av nettoförmögenhet. Att avskilja dividenderna från företagsinkomsten och aktierna från nettoförmögenheten skulle i många fall vara mindre förmånligt för den skattskyldige och skulle vara administrativt svår genomförbart.

Dividender föreslås till 70 procent utgöra skattepliktig inkomst från näringsverksamhet eller gårdsbruk, oberoende av vilket bolag de har erhållits från. Det föreslås att aktierna

skall inräknas i nettoförmögenheten och att företagsinkomsten, i vilken dividenderna ingår till 70 procent av sitt belopp, skall indelas i förvärvs- och kapitalinkomst.

I den föreslagna modellen blir beskattningen av dividender från börsnoterade bolag förmånligare än om aktierna och dividenderna skulle avskiljas från företagets tillgångar och inkomster, eftersom en nettoförmögenhetsökning vanligen ger en större ökning av kapitalinkomsten än av dividendbeloppet. Dividendbeskattningen är strängare i fråga om dividender från andra än börsnoterade bolag. Det är dock tämligen ovanligt att ett privatbolags anläggningstillgångar omfattar sådana aktier i icke börsnoterade bolag på vilka det betalas betydande dividender.

3.3. Beskattningen av samfunds vinst av överlåtelse av aktier

Kedjebeskattning har traditionellt granskats som ett fenomen som hör ihop med dividendbeskattningen. I synnerhet internationella företags verksamhet är organiserad i koncerner, i vilka en ägarkedja kan omfatta flera olika bolag. Kedjebeskattning uppkommer vid överföring av dividender inom bolagssektorn när vinst som redan en gång har beskattats som inkomst för ett samfund beskattas på nytt vid utdelningen då mottagaren är en aktieägare i form av ett samfund. Enligt de nuvarande dividendbeskattningsreglerna undanröjs kedjebeskattning med hjälp av gottgörelsesystemet. Dividend och därtill ansluten gottgörelse är enligt 5 § 1 mom. 3 punkten i näringskattelagen skattepliktig inkomst för samfundet. Då gottgörelsen motsvarar den skatt som tas ut på dividenden är dividendens verkliga skattebelastning noll, oberoende av vilken tillgångskategori aktierna tillhör.

I samband med att gottgörelsesystemet slopas måste man avgöra hur kedjebeskattningen av dividender skall undanröjas. Kedjebeskattningen betraktas numera längre inte som en fråga som uteslutande gäller dividendbeskattningen. Vid beskattningen av avkastningen av ett samfunds aktieinnehav finns det en koppling mellan dividendbeskattningen och beskattningen av överlåtelsevinster. Dividender och överlåtelsepriser kan jämställas

las som poster genom vilka moderbolaget lyfter vinst från ett dotterbolag. Värdestegringen och dividenden utgör en avkastningshelhet. Om bolaget inte delar ut dividend, ligger avkastningens tyngdpunkt på värdestegringen. Å andra sidan innebär dividendutdelning på kort sikt att aktiens värde sjunker med beloppet av dividenden.

Eftersom ett dotterbolag är en fristående skattskyldig, beskattas dess inkomst separat som dotterbolagets inkomst. Värdestegringen på dotterbolagets aktier kan anses grunda sig på dotterbolagets erhållna och förväntade inkomster. Om moderbolaget beskattas för dotterbolagets värdestegring, leder det enligt detta resonemang till dubbelbeskattning. I fråga om direktinvesteringar har man i flera länder i avgöranden som gäller undanröjande av kedjebeskattnings ansett att aktieöverlåtelsevinster kan jämföras med dividender. I avgöranden som gäller kedjebeskattnings förutsätts att man även i Finland tar ställning till frågan hur aktieöverlåtelsevinster skall beskattas.

3.3.1. *Bedömning av skattefrihet för överlåtelsevinster*

Ovan nämnda strukturellt betingade motiv kan läggas till grund att samfunds överlåtelsevinster skall vara skattefria och att överlåtelseförluster och andra förluster inte skall vara avdragsgilla. Ett viktigt reellt motiv för att befria aktieöverlåtelsevinster från skatt är behovet att hävda sig i den internationella skattekonkurrensen. Som ovan beskrevs har flera av medlemsstaterna i EU övergått till ett system med skattefrihet för överlåtelsevinster. Senast detta skedde var i Sverige den 1 juli 2003. Även Norges regering har den 26 mars 2004 beslutat befria överlåtelsevinster från skatt från och med nämnda datum.

Den skattemässiga behandlingen av bolags överlåtelsevinster kan påverka beslutsfattande i koncernbolag, främst vad gäller valet av hemort för moderbolaget och placeringsland för olika förvaltnings-, service- och holdingbolag. Sådana aktiviteter som inte har någon direkt fysisk anknytning till en bestämd plats anses utgöra ett lätttröligt skatteunderlag. Koncernbolag kan grundas och deras placeringsort kan ändras till relativt ringa direkta

kostnader. Inom EU har man även undanröjt vissa av de skattehinder som förhindrar sådana gränsöverskridande arrangemang.

Frågor i anknytning till skattesystemets internationella konkurrenskraft berör i första hand stora internationella bolag. För Finlands del inverkar olika länders skattemässiga behandling av överlåtelsevinster i detta nu främst på struktur- och placeringsbeslut i företaget med hög internationaliseringsgrad. Den ökande internationaliseringen av företagsverksamheten och den skärpning av skattekonkurrensen som EU-utvidgningen medför kan dock leda till att skattekonkurrenssynpunkter får ökad relevans även för mindre företag.

Att locka företag med hjälp av skattefrihet ger dock inte nödvändigtvis någon omedelbar utdelning i form av skatteinkomster. I princip bör det inte heller ha någon större betydelse ur skatteinkomstsynpunkt var moderbolagen och förvaltnings-, service- och holdingbolagen är lokaliserade. Det är i allmänhet viktigare för ett land att där i så stor utsträckning som möjligt bedrivs företagsverksamhet av lönsam och sysselsättningsfrämjande karaktär. Bolag av holdingbolagstyp har inte nödvändigtvis någon särskilt stor sysselsättningseffekt.

Moderbolag och förvaltningsbolag i en koncern anses emellertid allmänt medföra såväl direkta som indirekta fördelar för placeringsstaten. Koncernvinsten tas i regel hem till moderbolaget för att kunna delas ut som dividend till ägarna. Effektiviseringen av den internationella finansmarknaden har även lett till en ökning av dividendutdelningens betydelse. När ett moderbolag delar ut dividend till sina ägare tar moderbolagets placeringsstat vanligen ut en källskatt på dividenden. Moderbolagsstaten kan även i viss mån gynnas av vinststyrningen inom koncernen. I en koncern finns det ofta ett behov av att snabbt kunna visa upp en vinst direkt hos moderbolaget.

Den viktigaste fördelen med skattebefrielse för aktieöverlåtelsevinster anses vara att den gör det möjligt att genomföra flexibla ändringar av företagets ägarstruktur. Det betyder att det i samband med strukturarrangemang inte sker någon realisering av skattepliktiga värdestegring, och att beskattningen sålunda

inte lägger några hinder i vägen för de strukturförändringar som den internationella företagsverksamheten förutsätter. Skattefrihet möjliggör även skattefri hemtagning av vinster i form av överlåtelsevinst till moderbolaget, varifrån den kan delas ut som dividend till ägarna eller investeras på nytt i dotterbolagen.

Saken kan analyseras både ur ett konkurrensperspektiv och utifrån dess direkta inverkan på skatteavkastningen. Då man i Finland beskattar överlåtelsevinster medan förluster är avdragsgilla föreligger det en stor risk för skattearbitrage i ett läge där flera andra stater tillämpar ett system med motsatta regler. Enligt EU:s fusionsdirektiv kan en koncerns ägarstruktur ändras genom aktiebyte, t.ex. så att ett finskt moderbolags dotterbolag, vars överlåtelse skulle ge upphov till överlåtelsevinst, genom aktiebyte överlåts till ett dotterbolag i en stat där överlåtelsevinster är skattefria. De aktier i det utländska dotterbolaget med vilka de överlåtna aktierna har ersatts genom arrangementet uppges till oförändrad anskaffningsutgift i moderbolagets beskattning. Då det utländska dotterbolaget skattefritt har sålt de aktier det erhölet vid bytet ingår vinsten i värdet av dess egna aktier. Om det skattefritt kan dela ut dividend till moderbolaget, innebär det i praktiken att överlåtelsevinsten återgår skattefritt till moderbolaget.

T.ex. vid Koncernskattecentralen, som sköter beskattningen av de företag som hör till de 250 största finska koncernerna, har man kunnat konstatera en konstant ökning av avdrag i anslutning till anläggningstillgångsaktier. Under skatteåret 2002 översteg dessa avdrag beloppen av försäljningsvinster för motsvarande aktier.

Det är dock inte möjligt att på statistisk väg utreda i vilken mån utvecklingen påverkas av den ovan nämnda möjligheten att utnyttja sådana stater som tillämpar ett system med skattefrihet. I Sverige är det uttryckligen möjligt att dra av förluster i Sverige och skattefritt lyfta vinster utomlands som anförts som motiv för en övergång till ett system med skattefrihet. Enligt en utredning som lämnats till det svenska finansdepartementet (SOU 2001:11) uppskattades den statsfinansiella nettoeffekten av uteblivna skattein-

komster på grund av skattefrihet för överlåtelsevinster till 200 miljoner kronor. Med beaktande av den internationella utvecklingen och den allt intensivare skatteplaneringen är det uppenbart att det inte skulle ske någon minskning av skatteinkomsterna från internationella företag i det fall att överlåtelsevinster skulle befrias från skatt. I Finland skulle effekten kunna vara den motsatta, då man beaktar den praxis med omfattande avdrag för värdeminskning som tillämpas i Finland.

Företagsverksamhet bedrivs i allt större utsträckning i form av koncerner som består av ett flertal bolag. Enligt gällande finska beskattningsprinciper förutsätts att bolag inom en koncern följer principen om gängse värde vid prissättningen i samband med koncerninterna transaktioner. Koncerninterna aktieöverlåtelser skall i dagens läge ske till gängse pris, vilket försvårar företagsarrangemang. Det har ansetts viktigt att finna en lösning på detta problem. En lösning som har diskuterats går ut på att befria koncerninterna överlåtelser från skatt. Detta skulle kunna ske genom att godkänna underprissatta överlåtelser genom vilka en icke realiserad värdestegring överförs till ett mottagande bolag och redovisas som detta bolags inkomst, eller genom att skatteföljderna för överlåtaren uppskjuts tills aktierna har övergått till en ägare utanför koncernen.

En skattefrihet som endast gäller koncerninterna överlåtelser är dock problematisk, eftersom skattefria överlåtelser då av gemenskrättsliga skäl uppenbarligen borde kunna göras även till ett dotterbolag i en annan medlemsstat i EU, varvid värdestegringen slutgiltigt skulle bli obeskattad i Finland. Detta skulle inte vara motiverat i ett system där förlustavdragsrätten inte är begränsad. Ett system med skattefrihet för koncerninterna överlåtelser skulle även i övrigt passa illa ihop med möjligheten att det oaktat dra av icke realiserade värdenedgångar. Det är inte heller möjligt att förbjuda avdrag för förluster bara på den grunden att detta kan leda till att överlåtelsevinsten i en gränsöverskridande transaktion kan bli slutgiltigt obeskattad. Det system som föreslagits av Arbetsgruppen för utveckling av inkomstbeskattningen, enligt vilket debiteringen av skatt på vinst uppskjuts tills aktierna har överförts till en ägare

utanför koncernen, kan å andra sidan betraktas som svåradministrerat och svårt att övervaka.

Att underlätta koncerninterna företagsarrangemang i fråga om aktieöverlåtelser är därför inte genomförbart annat än genom ett system med generell skattefrihet för överlåtelsevinster, eftersom detta är det enda sätt på vilket man kan uppnå ett system som är kongruent i förhållande till förlustavdrag.

En övergång till skattefrihet för överlåtelsevinster skulle ur skattesystemets synpunkt vara förenat med vissa element av problematisk art. Den ovan beskrivna infallsvinkeln är i praktiken problematisk på grund av att stora överlåtelsevinster vanligen inkluderar även en andel som köparen betalar för målföretagets inkomstförväntningar. För denna del av överlåtelsevinsten finns ingen motsvarande skatt som skulle ha betalats av målbolaget. I princip betalar målbolaget skatten ur sina inkomster efter hand som inkomstförväntningarna förverkligas under den tid som köparen innehar bolaget. Köparen kan lyfta en sålunda beskattad vinst skattefritt i form av dividend. Då det betalda överlåtelsepriset å andra sidan inte är avdragsgillt för köparen, förverkligas principen om enkelbeskattning. Om inkomsterna däremot inte stiger till beloppet av den betalda köpesumman, blir slutresultatet skattemässigt betungande för köparens del. Köp av målbolag sker ofta i syfte att sammanslå dess företagsverksamhet med köparens, varvid målbolaget upplöses. Ett sådant arrangemang försvåras om det inte går att dra av utgifterna för anskaffning av aktierna.

Vid gränsöverskridande ägande uppfylls inte nödvändigtvis kravet på kongruens, på grund av att olika länder har olika regler för beskattning av överlåtelsevinster och förluster. Å andra sidan handlar det om förhindrande av dubbelbeskattning endast i de fall där målbolaget betalar skatt enligt normal samfundsskattesats. Om dess vinst beskattas enligt en låg skattesats eller inte beskattas alls, borde det inte finnas grund för befrielse.

En skattefrihetsmodell är problematisk av den anledning att skattebehandlingen vanligen bör anpassas efter företagets verkliga ekonomiska situation och skattebetalningsförmåga. En realiserad överlåtelsevinst för-

bättrar den skattskyldiges skattebetalningsförmåga. På motsvarande sätt försämras skattebetalningsförmågan av en överlåtelseförlust, och denna borde utgöra en utgift som kan dras av från annan inkomst. Kritik mot förbudet att dra av överlåtelseförluster kan anföras ur sådana bolags synpunkt, vars aktieinnehav har drabbats av värdenedgång. Förbudet att dra av förluster kan i viss mån öka kostnaderna för riskinvesteringar.

Ett system baserat på skattefrihet för överlåtelsevinster skulle vara mer tungrott ur administrativ synpunkt och mer oberäkneligt för den skattskyldige i takt med att betydelsen av skatteplanering ökar. Ett sådant system skulle troligen även vara förenat med övervakningsproblem.

3.3.2. Förslag till beskattning av överlåtelsevinster

Så många av medlemsstaterna i EU gått in för skattefrihet för överlåtelsevinster, att befrielse för vinst av överlåtelser av direktinvesteringssaktier kan betraktas som huvudmodellen i Europa. Det är möjligt att Finlands position i konkurrensen om internationella företagsetableringar försämras, om Finlands system för beskattning av överlåtelsevinster avviker från strukturen för konkurrentländernas system. Möjligheten att genomföra koncerninterna aktieöverlåtelser utan skattekostnader bör även motsvara internationell praxis.

Även offentligfinansiella synpunkter förefaller tala för införandet av ett system med skattefrihet, även om det råder stor osäkerhet om ändringens fiskala verkningar. De nuvarande möjligheterna till skattearbitrage och avdrag för värdenedgångsavskrivningar leda till betydande skatteinkomstbortfall i fråga om de största företagen.

De skatteinkomstsänkande effekterna av en ändring beror närmast på de ökade möjligheter till skatteplanering som erbjuds mindre företag vars verksamhet håller sig inom nationella ramar. Det kan å andra sidan ses som rättvist med avseende på neutraliteten mellan olika skattskyldigkategorier att även företag som uteslutande är verksamma i Finland kan dra nytta av skattefrihet för överlåtelsevinster.

Skattesystemets symmetri förutsätter i enlighet med internationell praxis att det föreskrivs att överlåtelseförluster och med dessa jämförbara poster inte är avdragsgilla i beskattningen. Att säkerställa skattefrihetssystemets symmetri i praktiken är en svår men nödvändig uppgift. För en skattskyldig innebär systemet ett incitament att i möjligast stor utsträckning realisera sina inkomster i form av skattefria överlåtelsevinster. På motsvarande sätt innebär ett förbud att dra av överlåtelseförluster ett incitament till arrangemang genom vilka förluster kan utnyttjas i någon form. För att förebygga sådana möjligheter till skatteplanering är det nödvändigt att införa bestämmelser om olika slags begränsningar.

I denna proposition föreslås att överlåtelsevinster som ett samfund får genom överlåtelse av aktier skall vara skattefria med nedan angivna begränsningar. Skattefrihetsbestämmelserna föreslås bli tillämpade vid beskattningen av aktiebolag, andelslag, sparbanker och ömsesidiga försäkringsbolag. Förlust av överlåtelse av motsvarande aktier föreslås inte kunna avdras. Samtidigt föreslås att möjligheten till skatteavdrag för realiserad aktievärdenedgång slopas.

I propositionen ingår även förslag till specialbestämmelser för förhindrande av vissa av de mest typiska möjligheterna till skatteplanering. Dessutom kan symmetrin mellan skattefria vinster och icke avdragsgilla förluster säkerställas genom att på konstgjorda arrangemang tillämpa bestämmelsen om skattekringgående i 28 § i lagen om beskattningsförfarande 1558/1995. Syftet med denna bestämmelse är att säkerställa ett slutresultat som motsvarar lagens syfte och förhindra uppnåendet av skattemässiga fördelar med hjälp av konstgjorda successiva transaktioner och avvikande prissättning. Bestämmelsen kommer att spela en viktig roll vid tolkningen av de föreslagna bestämmelserna om överlåtelsevinst, på grund av strukturella faktorer i anslutning till den skattemässigt kongruenta behandlingen av överlåtelsevinster och överlåtelseförluster.

Speciellt den omfattande avdragsrätten för överlåtelsevinster skapar ökade möjligheter till skatteplanering, även sådana som inte är möjliga att förutse. Vid behov kommer reger-

ingen i ett senare skede att lägga fram förslag till preciseringar om innehållet i skattefrihetsbestämmelserna.

3.3.3. *Tillämpningsområdet för överlåtelsevinsters skattefrihet*

Begränsning av skattefrihet till att gälla endast anläggningstillgångsaktier

Det är ändamålsenligt att begränsa skattefriheten för överlåtelsevinster till situationer där det är fråga om långsiktiga aktieinnehav som ansluter sig till ägarbolagets företagsverksamhet. Vinster på kortvariga placeringar bör däremot lämnas utanför tillämpningsområdet för skattefrihet. Beskattningen av överlåtelsevinster är inte gemenskapsrättsligt harmoniserad, och rätten för mottagarens hemviststat att ta ut skatt på överlåtelsevinst har vanligen inte begränsats genom bestämmelser i skatteavtal. I motsats till situationen i fråga om dividender finns det sålunda inga begränsningar av skattefriheten för överlåtelsevinster vid internationell beskattning. EGFördraget förutsätter emellertid att målbolag med hemvist i en annan medlemsstat inte grundlöst får försättas i en sämre situation än inhemska bolag.

Enligt näringsskattelagens tillgångsslagsindelning kan aktier höra till anläggnings-, investerings-, omsättnings- eller finansieringstillgångar. Ett samfund kan även ha sådana aktier som inte hör till företagsverksamheten och inte hör till inkomstkällan för näringsverksamheten utan som utgör en s.k. personlig inkomstkälla. I näringsskattelagen föreskrivs separat för varje tillgångskategori intäktsföring av överlåtelsepris, anskaffningsutgifts och värdenedgångs avdragbarhet, inkomstföring av värdestegring på investeringstillgångar samt återtagande av sådana avdrag och intäktsföringar. Av denna anledning är det naturligt med en tillgångskategoriens granskning av skattefriheten för överlåtelsevinster samt den därtill anslutande avdragbarheten för överlåtelseförluster och värdenedgångar.

Som ovan konstaterades bör skattefriheten för överlåtelsevinster begränsas till aktieinnehav med anknytning till företagsverksam-

heten. Uttryckt i de termer som används i näringskattelagens tillgångsslagsindelning betyder detta att skattefriheten begränsas till ett bolags innehav av anläggningstillgångsaktier.

Anläggningstillgångar är enligt 12 § i näringskattelagen sådana nyttigheter som är avsedda för bestående bruk i näringsverksamheten, såsom jordområden, värdepapper, byggnader, maskiner och inventarier. Som kriterium för anläggningstillgångar har uppställts att nyttigheten bör tjäna den skattskyldiges näringsverksamhet med sitt bruksvärde. Aktier hör till anläggningstillgångar t.ex. då de förvärvas i syfte att öka eller på annat sätt främja avsättningen av företagets prestationer eller att säkerställa eller underlätta förvärvandet av sådana produktionsfaktorer som behövs i verksamheten. Typiska anläggningstillgångsaktier är t.ex. dotterbolagsaktier och aktier av ägarintresseföretag. Till anläggningstillgångar kan även räknas s.k. strategiska aktieinnehav. Sådana är exempelvis aktier i ett bolag som är verksamt inom samma bransch eller inom en närliggande bransch. Typiskt för anläggningstillgångsaktier är att de har förvärvats för långsiktigt ägande och att innehavets primära syfte är något annat än förvärv av dividendinkomster eller kortsiktiga värdestegringar.

Överlåtelsevinster på aktier som inte utgör anläggningstillgångar föreslås vara skattepliktiga på samma sätt som tidigare. På motsvarande sätt föreslås överlåtelseförluster och värdenedgångar som hänför sig till sådana aktier vara avdragbara enligt gällande bestämmelser i näringskattelagen. Skatteplikt föreslås således gälla överlåtelsevinster på aktier som hör till investerings-, omsättnings- eller finansieringstillgångar. I fråga om omsättningstillgångar är det nödvändigt med en sådan begränsning, eftersom det i annat fall skulle handla om skattefrihet för en specifik bransch. Motivet för att lämna finansieringstillgångar utanför tillämpningsområdet för skattefriheten är dessa tillgångars kortfristiga natur.

Investeringstillgångar är enligt 11 § i näringskattelagen penninginrättningarna samt försäkrings- och pensionsanstalterna tillhöriga värdepapper, fastigheter och annan sådan egendom som anskaffats för investering av

medel eller tryggande av investeringar. En motsvarande definition ingår i försäkringsbolagslagen (1067/1979). I kreditinstitutslagen (1607/1993) ingår däremot inte begreppet investeringstillgångar. Uppskrivningar av försäkringsanstalts investeringstillgångar samt värdestegringar på aktier som hör till kreditinstituts s.k. handelslager utgör enligt näringskattelagen skattepliktig inkomst, medan värdenedgångar utgör avdragbar utgift. Med kreditinstituts handelslager avses sådana poster som i bokföringen upptas bland rörliga aktiva och som utgörs av värdepapper som innehas i handelssyfte. Det är inte ändamålsenligt att utsträcka skattefriheten för överlåtelsevinster till sådana tillgångar som innehas i investerings- eller handelssyfte.

Skattefriheten föreslås gälla vissa separat angivna samfund i deras roll som inkomsttagare. Skattefriheten föreslås endast gälla aktiebolagsaktier. Andelar i andelslag utgör i princip inte sådana direktinvesteringar som bestämmelsen avses omfatta, varför överlåtelsevinster på sådana andelar fortfarande föreslås vara skattepliktiga. Skattefriheten föreslås inte gälla näringsammanslutningar eller privata näringsidkare som bedriver näringsverksamhet.

Skattefrihetsbestämmelsen föreslås inte tillämpas i sådana fall då aktier som innehas av ett samfund inte hör till inkomstkällan för företagsverksamheten. Sådana fall förekommer relativt sällan i fråga om bolag som bedriver näringsverksamhet. Investeringar utan koppling till företagsverksamheten skulle normalt falla utanför skattefrihetens tillämpningsområde redan på basis av den föreslagna ägarandelsgränsen.

Ägarandel och ägotid i fråga om anläggningstillgångsaktier

I olika länder har kedjebeskattnings vanligen undanröjts på så sätt att skattefriheten endast gäller direktinvesteringssaktier, i fråga om vilka avgränsningen görs på basis av ägarandel. Speciellt i fråga om gränsöverskridande dividender är det ovanligt att skattefriheten utsträcks till att gälla även små aktieinnehav, så kallade portföljinvesteringar. I de flesta länder gäller samma procentgräns

vid beskattningen av överlåtelsevinster som vid dividendbeskattningen, en lösning som kan betraktas som konsekvent och som underlättar det administrativa arbetet.

Vid definitionen av direktinvesteringar används vanligen en gräns på tio procent. Det är samma gräns som efter en övergångsperiod tillämpas enligt det reviderade moder-dotterbolagsdirektivet. Även vid statistikföringen används tio procent som en gräns mellan direktinvesteringar och portföljinvesteringar. Även aktiebolagslagens minoritetsskydd, som har anknytning till bl.a. rätten till dividend enligt 12 kap. 4 § i aktiebolagslagen (734/1978), grundar sig på en tiondels ägarandel. Denna gräns används även i 48 § 1 mom. 3 punkten i inkomstskattelagen i fråga om generationsväxlingslättnad och i 26 § 3 mom. i förmögenhetsskattelagen i fråga om förmögenhetsskattelinndring. Det motiverat att som grundval för skattefrihet för överlåtelsevinst använda denna direktinvesteringar, dvs. en ägarandel om tio procent av det bolag som delar ut dividenden. Genom att skattefriheten begränsas till att gälla endast ägarandelar på över tio procent innebär det att skattefriheten endast gäller genuina direktinvesteringar.

Ägarandelsgränsen baserar sig enligt moder-dotterbolagsdirektivet på andelen i det ägda bolagets kapital. Även om medlemsstaterna genom bilaterala överenskommelser kan ersätta kriteriet kapitalandel med röstandel, har detta i praktiken varit ovanligt. Även i de ovan nämnda bestämmelserna i inkomstskattelagen och förmögenhetsskattelagen bestäms gränsen på grundval av ägarandelen. I propositionen föreslås att det avgörande kriteriet skall vara en tio procents ägarandel i bolagets kapital. Detta innebär att enbart en röstandel som överstiger denna gräns inte berättigar till skattefrihet.

Ägarandelsgränsen bör räknas enligt skattskyldig, inte enligt koncern. Vid fastställande av direktinvesteringar brukar man vanligen inte heller beräkna ägarandelarna koncernvis. En koncernvis tillämpning av begränsningen skulle även innebära tekniska svårigheter och skulle förutsätta att man på koncernintern aktieöverlåtelser tillämpade andra regler än på överlåtelser över koncerngränsen. Även om det i vissa fall kan finnas företagsekono-

miska skäl för att sprida aktieinnehavet i koncernen, är dock skattepåföljderna möjliga att beakta vid ägararrangemang.

Om det enda kriteriet är ägarandel, leder det till att även ett kortvarigt innehav berättigar till skattefrihet. Om ägarandelen fluktuerar kring procentgränsen ändras den skattemässiga behandlingen av aktierna, vilket kan leda till omotiverad skatteplanering. Av denna anledning är nödvändigt att de begränsa skattefriheten till att gälla endast innehavet av sådana aktier som har varit i den skattskyldiges ägo en viss tid. Ägotidsgränser tillämpas bland annat i Danmark, där kriteriet är tre års ägotid, och i Storbritannien, Sverige, Belgien och Italien, där kriteriet är ett års ägotid. En sådan gräns säkerställer för sin del även att skattefriheten gäller endast direktinvesteringar av permanent karaktär.

I propositionen föreslås att anläggningstillgångsaktier skall kunna överlåtas skattefritt, om den skattskyldige utan avbrott under ett års tid har ägt en andel om minst tio procent av kapitalet i det aktiebolag som är föremål för överlåtelsen och de aktier som överlåts har ingått i detta aktieinnehav på mer än tio procent under denna tid.

Den föreslagna begränsningen beror på att det inte är motiverat att förutsätta att den aktiehelhet som överlåts alltid skall representera minst tio procent av aktiekapitalet. Om ägarandelen förblir på över tio procent är det möjligt att sälja aktierna även i flera poster. Kriteriet för skattefrihet är dock att just de aktier som överlåtelsen gäller har innehafts i över ett års tid. I fråga om värdeandelar påverkas beräkningen av tidsgränsen av 14 § 3 mom. i näringskattelagen. Om ägarandelen på grund av överlåtelsen sjunker till under tio procent, kan de återstående aktierna inte överlåtas skattefritt under en tid av ett år då ägarandelen har sjunkits under den bestämda gränsen.

Kravet på ett års ägotid är relativt kort med tanke speciellt på vissa typer av företagsarrangemang. T.ex. i sådana fall där överlåtelsen har föregåtts av en verksamhetsöverlåtelse bör det göras en helhetsbedömning av arrangemangen. Om arrangemangen inte kan visas vara företagsekonomiskt motiverade, utan i först hand syfta till skattebefrielse, kan situationen bedömas med beaktande av be-

stämmelsen om skattekringgående även i sådana fall då kriteriet med ett års ägotid är uppfyllt vid tidpunkten för överlåtelsen.

Arten av målbolagets verksamhet

I vissa länder begränsas skattefriheten till målbolag vars verksamhet uppfyller vissa kriterier. Skattefriheten kan vara begränsad till att gälla endast sådana bolag som bedriver näringsverksamhet, eller bolag som är verksamma inom en viss bransch. Om målbolaget inte bedriver sådan verksamhet att bolagets aktier kan betraktas som ägarens anläggningstillgångar, innebär detta dock ett hinder för skattefrihet i den föreslagna modellen. Med beaktande av detta är det inte nödvändigt att införa särskilda begränsningar om målbolagets näringsgren, utom i nedan behandlade fall.

Skattefriheten kan tänkas locka till arrangemang där tillgångar (t.ex. en värdefull anläggningstillgångsnyttighet) placeras i ett bolag, varefter bolagsaktierna säljs i stället för rörelsetillgångarna. Egendom som hör till ett aktiebolags rörelsetillgångar kan inte överföras till ett annat bolag till sitt bokföringsvärde annat än i samband med en verksamhetsöverlåtelse. Denna bestämmelse fungerar för sin del som ett hinder för arrangemang av det nämnda slaget. Som helhet betraktad leder en sådan "paketering" av rörelsetillgångar inte till någon skattefördel redan av den orsaken att de föreslagna bestämmelserna inte ger köparen av sådana aktier rätt att dra av anskaffningspriset för aktierna. Avdragsrätten gäller endast om målbolaget upplöses eller fusioneras, och begränsar sig då till anskaffningsutgiften för rörelsetillgångarna.

Det ovan avsedda arrangemanget har dock väsentlig betydelse för skattesystemets struktur när det gäller fastigheter. Aktier i ett ömsesidigt fastighets- och bostadsbolag är jämförbara med direkt fastighetsinnehav, eftersom bolaget enkelbeskattas för avkastningen på fastigheten. Om skattefriheten skulle gälla denna typ av aktier, skulle det i praktiken leda till allmän skattefrihet för fastighetsöverlåtelser. Om överlåtelsen av aktier i så kallade vanliga fastighetsbolag i skattehänseende skulle behandlas annorlunda än aktier i

ömsesidiga bolag, skulle detta innebära att det skulle vara lönsamt att ändra bolagsform för att uppnå skattefrihet. Den som köpt aktier i ett vanligt bolag skulle kunna dra av den skattefria köpesumman efter att ha ändrat bolagsformen till ömsesidigt bolag.

Av dessa anledningar bör skattefriheten för överlåtelsevinster inte gälla fastighetsbolag. Även andra fastighetsbolag än ömsesidiga bostads- och fastighetsbolag bör lämnas utanför skattefrihetens tillämpningsområde. Å andra sidan kan anläggningstillgångsfastigheter även innehas av bolag som bedriver näringsverksamhet utan att innehavet i princip bör utgöra något hinder för skattefrihet, varför enbart fastighetsinnehav inte vara något hinder för skattefrihet. Vilka bolag som skall omfattas av skattefriheten kan definieras på basis av den relativa fördelningen av bolagets tillgångar, på samma sätt som i 10 § 10 punkten i inkomstskattelagen. På grund av den slumpmässighet som är förenat med detta system föreslås emellertid i propositionen att avgörandet skall ske utgående från en samlad bedömning av verksamheten. Skattefrihet föreslås tillämpas, om det bolag som är föremål för överlåtelsen inte är ett ömsesidigt fastighets- eller bostadsaktiebolag vars verksamhet de facto i huvudsak omfattar köp och innehav av fastigheter.

Med kapitalinvesteringsverksamhet avses investering av medel i målföretag som besitter utvecklingspotential. En sådan investering görs vanligen i form av eget kapital som aktieinvesteringar. Kapitalinvesteringen ingår inte som en permanent ägare i målföretaget, utan lämnar det efter en avtalad tid. Verksamhetens syfte är att öka värdet på förvärvade företag och erhålla avkastning på verksamheten i form av värdestegring på företag som avyttras. Kapitalinvesteringsverksamhet bedrivs oftast i kommanditbolagsform, men investerare kan även bedriva verksamhet i aktiebolagsform.

Innan kapitalinvesteringen lämnar målbolaget får denne vanligen ingen avkastning, utan bolagets avkastning utgörs av försäljningen av aktier i målbolaget. Syftet med bestämmelsen om skattefrihet för anläggningstillgångsaktier är inte att bevilja skattefrihet för företagsverksamhetsinkomst inom enskilda branscher, utan att underlätta ändringar av

företagsstrukturerna. Av denna anledning, och med hänsyn till en skatteneutral behandling av olika företagsformer, föreslås att den skattefriheten för samfunds överlåtelsevinster av anläggningstillgångsaktier inte skall tillämpas på inkomst som förvärvas av kapitalinvesteringbolag.

3.3.4. *Aktieöverlåtelseförlusters avdragsgillhet*

Till skattefrihet för aktieöverlåtelsevinster hör ofrånkomligen att eventuella förluster av överlåtelse av aktier som får överlåtas skattefritt inte är avdragsgilla. Detta är allmän praxis i alla de länder som övergått till skattefrihetsmodellen. Ett osymmetriskt system som medger avdrag för överlåtelseförluster trots skattefrihet för överlåtelsevinster kan dessutom i EU:s medlemsstater betraktas som skadlig skattekonkurrens som strider mot uppförandereglererna för beskattning. Med tanke på skattesystemets struktur och för att säkerställa skatteinkomsterna är det även synnerligen viktigt att skattesystemet är kongruent i detta avseende.

Lagtekniskt genomförs detta genom att i näringskattelagen föreskriva att anskaffningsutgiften för aktier som överläts skattefritt inte är avdragsgill.

Systemet bör å andra sidan vara symmetriskt på så sätt att överlåtelseförluster som uppstår genom överlåtelse av andra aktier än sådana som överläts skattefritt är avdragsgilla. Ur strukturell synpunkt är denna princip problematisk, eftersom den kan leda till att man inom en koncern går in för att sprida ägandet så att vissa bolag äger mer än tio procent av koncernbolaget medan andra äger mindre än tio procent. I en koncern kan det finnas innehav både på längre och kortare tid än ett år. Denna situation skulle kunna utnyttjas vid skatteplanering. Situationen kunde till exempel skapa incitament till att med hjälp av koncernbidrag överföra tillgångar mellan bolag som beskattas olika. I ett sådant förfarande går det dock att ingripa med hjälp av bestämmelsen om skattekringgående.

För att trygga systemets strukturella stabilitet är det dock motiverat att begränsa rätten att dra av överlåtelseförluster på så sätt att förlusterna endast kan dras av från skatteplik-

tiga aktieöverlåtelsevinster. Det är motiverat att föreskriva att avdraget bör göras inom fem år. Begränsningen föreslås inte gälla aktier som räknas till finansierings-, omsättnings- eller anläggningstillgångar. Överlåtelseförlust som uppstår genom överlåtelse av sådana aktier föreslås liksom för närvarande vara avdragsgill. I propositionen föreslås att förlust som uppstår genom överlåtelse av andra aktier än sådana som skattefritt kan överlåtas endast får avdras från skattepliktig vinst av aktieöverlåtelse under skatteåret och de fem följande åren.

I det fall att anläggningstillgångsaktier har innehafts utan avbrott i mindre än ett år, föreslås överlåtelseförlust i regel vara avdragbar. Genom en dividendutdelning som genomförs före överlåtelsen kan det överlåtande bolagets förmögenhet minskas och beloppet av den avdragsgilla överlåtelseförlusten i motsvarande mån ökas. Motsvarande effekt erhålls genom koncernbidrag till det bolag som äger aktierna. Enligt förslaget är dividendutdelning till ett annat aktiebolag skattefritt i de flesta fall. Koncernbidrag räknas som skattepliktig inkomst för mottagaren, men utgör samtidigt avdragsgill utgift för givaren. Koncernbidragslagens centrala symmetriprincip förverkligas inte om inkomsten i koncernbidragsmottagarens beskattning upphävs genom en motsvarande ökning av överlåtelseförlustens belopp. Systemet kan inte anses berättigat till en ökning av överlåtelseförlustens belopp med hjälp av dividendutdelning, koncernbidrag eller andra motsvarande poster. I det fall att en överlåtelsevinst är avdragsgill på basis av en ägarandel på mindre än tio procent, föreligger vanligen inte motsvarande möjligheter till arrangemang, eftersom delägaren inte har ett bestämmande inflytande i bolaget. I paragrafens 4 mom. föreslås därför att man i sådana fall där aktierna har innehafts i mindre än ett år vid beräkningen av beloppet av den avdragbara överlåtelseförlusten skall minska detta belopp med beloppet av sådana dividender, sådana koncernbidrag som avses i lagen om koncernbidrag samt sådana andra därmed jämförbara poster som minskar bolagets förmögenhet, vilka den skattskyldige har erhållit av det bolag som skall överlåtas.

Skattesystemen i de stater med vilka Fin-

land inte har något skatteavtal avviker vanligen avsevärt från det finska skattesystemet. Myndigheterna har inte heller några möjligheter att få heltäckande uppgifter om de bokförings- och beskattningsprinciper som tillämpas på bolag i dessa stater. Sådana bolag är ofta sådana bassamfund som avses i lagen om beskattning av delägare i utländska bassamfund (1217/1994). Det skulle uppstå en stor lucka i regelverket om överlåtelseförluster, om det skulle vara möjligt att göra överlåtelseförluster avdragsgilla genom att placera dem i ett holdingbolag i en stat med vilken Finland inte har skatteavtal och därefter överlåta bolagets aktier. Av denna anledning bör avdrag för förlust av överlåtelse av aktier inte beviljas till någon del i fråga om överlåtelse av aktier i ett sådant utländskt bolag som inte är ett sådant bolag som avses i moderdotterbolagsdirektivet, och med vars hänvisning till Finland inte har något skatteavtal eller i fråga om vilket skatteavtalet inte tillämpas på dividend som bolaget delar ut.

3.3.5. *Avdragsgillhet för värdenedgångsavskrivning på anläggningstillgångsaktier*

Visar den skattskyldige att det gängse värdet av värdepapper eller någon annan förslitning icke underkastad anläggningstillgång än ett markområde vid skatteårets slut är väsentligt lägre än anskaffningsutgiften eller den med avskrivningar enligt detta stadgande tidigare minskade anskaffningsutgiften, får enligt 42 § 1 mom. i näringskattelagen på anskaffningsutgiften göras en sådan avskrivning att anskaffningsutgiftens oavskrivna del motsvarar tillgångens gängse värde.

I en internationell jämförelse framstår det som ytterst exceptionellt att bevilja värdenedgångsavskrivningar på grundval av aktiers icke realiserade värdeförändringar ens i sådana fall där överlåtelseförluster är avdragsgilla. Eftersom motsvarande icke realiserade värdestegringar inte är skattepliktiga, leder bestämmelsen till ett osymmetriskt resultat. För dotterbolagsaktier är det svårt att entydigt fastställa en värdeförändring. Anläggningstillgångsaktiernas värde för det bolag som äger aktierna kan inte fastställas utslutande på basis av ett offentligt noterat pris

eller annat sannolikt överlåtelsepris, eftersom anläggningstillgångsaktierna inte har förvärvats i försäljningssyfte. Anskaffningspriset för dotterbolagsaktier tas ofta upp bland immateriella tillgångar som goodwill. Bolagets värde kan även påverkas genom koncerninterna åtgärder.

Enligt det nya systemet är det inte möjligt att göra värdenedgångsavskrivning enligt 42 § 1 mom. i näringskattelagen för aktier som får överlåtas skattefritt, eftersom överlåtelseförlust och slutlig förlust om hänför sig till aktierna enligt förslaget inte är avdragsgilla. Eftersom överlåtelseförlust föreslås vara avdragbar endast från motsvarande vinst är det inte motiverat att värdenedgångsavdrag i detta fall fortsättningsvis skulle vara avdragbara på nuvarande grunder. Med beaktande av att den nuvarande möjligheten till värdenedgångsavskrivningar är ett förfarande av exceptionell art, föreslås att rätten att göra sådana avskrivningar på aktier slopas i fråga om samtliga företagsformer.

Näringskattelagens 42 § blir tillämplig även i sådana fall då aktierna går slutgiltigt förlorade, t.ex. på grund av konkurs, varvid det inte sker någon överlåtelse av aktierna. En sådan slutgiltig förlust bör vara avdragsgill enligt bestämmelserna om överlåtelseförlust, om det rör sig om aktier som inte kan överlåtas skattefritt. I fråga om samfund föreslås förlusten kunna dras av från överlåtelsevinster som förvärvats under skatteåret och de fem följande åren. Övriga skattskyldiga föreslås kunna dra av förlusten även från andra näringsinkomster.

Värdenedgångsavskrivningar skall enligt 5 a § 4 punkten i näringskattelagen återupptas som inkomst till de delar som aktiens gängse värde vid skatteårets slut är väsentligt högre än den icke avskrivna anskaffningsutgiften för aktien. Denna bestämmelse är inte kopplad till någon tidsgräns. Också gamla värdenedgångar bör således i regel kunna intäktsföras vid beskattningen, om det har skett en väsentlig ökning av det gängse värdet. Bestämmelsen i 5 a § 4 punkten i näringskattelagen föreslås även i ändrad form tillämpas på samma sätt som tidigare på tidigare gjorda värdenedgångar.

En fortlöpande uppföljning av förändringar i aktiernas värde är inte genomförbar i pr ak-

tiken, och värdestegringar är ofta svåra att upptäckta. Det är därför möjligt att den icke avskrivna anskaffningsutgiften för aktier som förlorat i värde upptas i beskattningen till ett belopp som understiger aktiernas gängse värde. En värdenedgångsavskrivning som skall återtas intäktsförs dock senast i samband med överlåtelsen av aktierna. Syftet med de föreslagna ändringarna är att behandlingen av värdeförändringar inte skall påverka beskattningen av sådana aktier som uppfyller angivna villkor. Om det vid en aktieöverlåtelse som sker efter det att lagen trätt i kraft visar sig att aktiernas gängse värde överstiger anskaffningsutgiften med beloppet av en värdenedgångsavskrivning som gjorts innan lagen trädde i kraft, är det inte korrekt att undlåta att intäktsföra en sådan avskrivning på vilken 5 a § 4 punkten borde ha tillämpats, eftersom det till denna del inte är fråga om en vinst baserad på aktiernas reella värdestegring, utan om en korrigerig av en tidigare avskrivning.

I propositionen föreslås att överlåtelsepriset för aktier som får överlåtas skattefritt skall utgöra skattepliktig inkomst till den del skillnaden mellan överlåtelsepriset och anskaffningsutgiften beror på sådan avskrivning på anskaffningsutgiften som gjorts med stöd av 42 § 1 mom. i näringskattelagen.

Anskaffningsutgiften för aktier har i undantagsfall kunnat minskas genom en reservering. Även i fråga om understöd som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten sker intäktsföringen inte direkt, utan i form av en lägre anskaffningsutgift i samband med överlåtelse av aktierna. Dessa poster bör intäktsföras även om överlåtelsen i övrigt är skattefri. Trots att sådana situationer i praktiken förekommer ytterst sällan är det nödvändigt att i lagen ta in en bestämmelse som beskriver denna princip.

En värdenedgångsavskrivning har i praktiken kunnat genomföras genom en koncernintern överlåtelse genom vilken förlusten har realiserats. Det vore inkonsekvent, om ett därigenom uppkommet avdrag skulle behandlas annorlunda än en avskrivning. Även ett sådant värdenedgångsavdrag bör i princip räknas som skattepliktig inkomst, om avdraget har gjorts vid beskattningen i Finland. Det föreslås att detta genomförs så att överlåtelsepris räknas som skattepliktig inkomst

upp till ett belopp som motsvarar den avdragsgilla överlåtelseförlusten som uppkommit vid en tidigare överlåtelse av aktierna till ett annat koncernbolag.

3.3.6. *Avdragsgill upplösning förlust*

I fråga om beskattning av delägare i ett samfund som upplöses finns det inte några bestämmelser i näringskattelagen. Beskattningen av ifrågavarande samfund regleras däremot i 51 d §. Enligt denna paragraf skall såsom överlåtelsepris för omsättnings-, investerings- och anläggningstillgångar och annan egendom betraktas egendomens sannolika överlåtelsepris. Vid beskattningen av delägare tillämpas i fråga om upplösning i princip samma bestämmelser som vid beskattningen av överlåtelsevinst. En s.k. upplösning förlust uppstår då anskaffningsutgiften för aktier i ett bolag som upplöses överstiger värdet av de till delägaren i samband med upplösningen överlåtna tillgångar som anses utgöra aktiernas överlåtelsepris. Till överlåtna tillgångar räknas sådana tillgångar som avses i 51 d § till ett belopp som motsvarar det i nämnda lagrum avsedda överlåtelsepriset, dvs. det sannolika överlåtelsepriset. Till överlåtna tillgångar räknas inte en sådan goodwillandel som inte finns upptagen i balansräkningen för det samfund som upplöses.

I det fall att upplösning förlusten beror på en goodwillandel som ingår i köpesumman för aktierna och inte på någon verklig nedgång i aktiernas värde, skall upplösning förlusten inte avdras som en engångsutgift vid beskattningen utan periodiseras för avskrivning som en i 24 § i näringskattelagen avsedd utgift med lång verkningstid.

Eftersom det enligt förslaget inte går att göra värdenedgångsavdrag för sådana aktier som får överlåtas skattefritt, beviljas inte heller avdrag för överlåtelseförluster som hänförs till dessa aktier. Till detta resultat kommer man redan enligt den föreslagna nya 6 b §, men i propositionen föreslås att saken även regleras separat i 51 d § i näringskattelagen. Enligt denna bestämmelse skall anskaffningsutgiften för aktier i ett bolag som upplöses inte utgöra en avdragsgill utgift för samfund som är delägare i det bolag som upplöses, och inte heller skall andel i överlåt-

telsepris för ett bolag som upplöses utgöra skattepliktig inkomst, om aktierna får överlåtas skattefritt.

Vid ändringar av koncernstrukturen har upplösningar av samfund ofta samma ekonomiska betydelse som fusioner. I praktiken är en upplösning ofta kopplad till ett företagsköp genom vilket ett bolag köper upp ett annat företag inom samma bransch eller utvidgar sin verksamhet till en ny bransch genom företagsköpet. I samband därmed överförs det förvärvade bolagets verksamhet vid upplösningen som en skiftesandel till det övertagande bolaget, som fortsätter verksamheten som en del av sin egen verksamhet. En avdragsgill upplösning förlust består då vanligen av goodwill som hänförs till aktieförvärvet. Efter det att skattebestämmelserna om fusionsförlust ändrades så att fusionsförluster inte längre är avdragsgilla, har upplösning förfarandet allmänt börjat användas vid sådana arrangemang som tidigare genomfördes genom fusion. Ur skatteneutralitetssynpunkt är det viktigt att alternativa åtgärder med samma ekonomiska innehåll inte leder till väsentligt olika skattepåföljder. Eftersom ett förfarande av det nämnda slaget vanligen genomförs omedelbart efter aktieförvärvet, är det motiverat att i upplösningssituationer begränsa rätten att dra av förluster i fråga om innehav på mindre än ett år. I 51 d § föreslås ingå en bestämmelse enligt vilken den del av det gångse värdet av de som skiftesandel erhållna tillgångarna som överstiger anskaffningsvärdet för aktierna i det bolag som upplöses - dvs. upplösning förlusten - inte, i motsats till en överlåtelse förlust, skall vara avdragbar vid beskattningen av ett samfund som före upplösningen av ett bolag hade innehaft bolagsaktierna i mindre än ett år.

En upplösning förlust är således avdragbar, om aktierna har innehaft i minst ett år och representerar mindre än tio procent av aktiekapitalet i det bolag som upplöses. Härvid rör det sig vanligen om en verklig förlust, eftersom goodwill från ett bolag som upplöses i allmänhet inte kan överföras till en ägare med en andel på mindre än tio procent.

Av kongruensskäl kan rätten att dra av en upplösning förlust inte vara större än samfundets avdragsrätt om samfundet är delägare i en näringsammanslutning, eftersom förlus-

ten då skulle komma att dras av från sammanslutningens inkomst i proportion till samfundets bolagsandel. Begränsningen av avdragsrätten föreslås av praktiska skäl gälla i fråga om alla sådana sammanslutningar, även om det bland delägarna skulle ingå privatpersoner. Den föreslagna bestämmelsen förväntas ytterst sällan komma till tillämpning annat än i skatteplaneringssituationer.

En upplösning förlust föreslås fortsättningsvis vara avdragsgill vid beskattningen av fysiska personer och dödsbon samt vid beskattningen av sammanslutningar som inte har några samfundsdelägare.

3.3.7. *Icke avdragsgilla investeringar, krediter och motsvarande belopp*

I fråga om aktier som får överlåtas skattefritt föreslås anskaffningsutgiften för aktierna vara avdragsogill på ovan angivet sätt. Skattesystemets kongruens förutsätter dock att investeringar i ett målbolag inte bör vara avdragbara, vare sig det är fråga om sådana investeringar som räknas som eget kapital eller andra investeringar. Inte heller sådana prestationer som höjer målbolagets värde bör vara avdragsgilla.

I detta lagrum avsett bidrag ges vanligen till ett annat koncernbolag. Finansierings-, prissättnings- och annat bidrag till ett koncernbolag har i rättspraxis betraktats som avdragbar utgift under vissa förutsättningar. En allmän förutsättning för avdragbarhet är bl.a. att det bolag som mottar bidraget har ett uppenbart behov av stöd på grund förlustbringande verksamhet eller annan liknande orsak. I sådana fall räknas bidraget inte som skattepliktig inkomst i mottagarbolagets beskattning. Bidrag ges ofta i situationer där det mottagande bolagets egna kapital har minskat så mycket på grund av förlustbringande verksamhet att bolaget hotas av likvidation.

Bolagets likvidationsrisk påverkas i väsentlig mån av om den ursprungliga kapitalinsatsen var tillräcklig. I många fall hade behovet av koncernbidrag kunnat undvikas genom en tillräckligt stor investering av eget kapital eller tilläggs kapital. I fråga om dessa alternativ innebär det föreslagna begränsningarna i rätten att dra av anskaffningsutgiften ett hinder för avdrag i delägarbolagets beskattning. För

att förhindra att den föreslagna bestämmelsen om förbud att dra av anskaffningsutgifter för aktier kringgås genom utbetalning av koncernbidrag i stället för kapitalinvestering, föreslås att det till 16 § fogas en bestämmelse enligt vilken sådana poster av koncernbidragskaraktär som betalats i syfte att förbättra ett annat bolags ekonomiska ställning inte skall vara avdragsgilla.

När det gäller koncernbidrag bör avdragsförbudet i princip begränsas så att sådana prestationer som beskattas som mottagarens inkomst kan dras av. Eftersom koncernbidrag i många fall inte utgör skattepliktig inkomst för mottagaren och därtill även kan betalas till utländska bolag, varvid bidraget inte blir beskattat i Finland, förutsätter dock systemets kongruens att sådana bidrag inte kan dras av. Bidragets form föreslås inte ha någon betydelse för frågan om avdragbarhet. Bestämmelsen föreslås t.ex. gälla efterskänkning av lån samt förluster eller direkt bidrag för täckning av olika kostnader. Det sistnämnda kan exempelvis betalas i form av marknadsföringsstöd till ett nystartat dotterbolag.

Icke avdragbara bidrag är oftast sådana som ges av moderbolaget till ett dotterbolag, men de kan även ges av moderbolaget till ett dotterbolag i en underkoncern. I en koncern kan det vara andra än ägarbolaget som svarar för finansieringen i form av främmande kapital. Begränsningen av rätten att dra av koncernbidrag gäller även andra koncernbolag än ägaren. I den nya 6 b § ingår en definition av de koncernbolag som omfattas av begränsningen.

Vid sidan av koncernbidrag föreslås avdragsförbudet gälla generellt alla sådana vederlagslösa utgifter som ges för att stärka ett bolags ekonomiska ställning. Även förlust av investeringar som räknas som främmande kapital föreslås vara icke avdragsgilla.

Begränsningen gäller inte förluster i sådana fall där koncernbolagen var för sig eller tillsammans äger mindre än tio procent av målbolaget. Förluster av detta slag förekommer i praktiken ytterst sällan i samband med sådana innehav.

I propositionen föreslås att ett samfund som ensamt eller tillsammans med bolag inom samma koncern innehåller en andel som

motsvarar minst tio procent av ett aktiebolags aktiekapital inte skall ha rätt att dra av andra investeringsförluster än sådana som betraktas som utgifter för anskaffning av aktier. Avdragsförbudet föreslås gälla även kreditförluster på krediter som beviljats ett sådant bolag, koncernbidrag samt andra motsvarande vederlagslösa utgifter för att förbättra bolagets ekonomiska ställning.

3.3.8. *Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster som ingår i ett samfunds andel av ett personbolag*

Skattefrihet för överlåtelsevinster föreslås endast gälla samfund. Ett samfund kan emellertid vara delägare i en näringsammanslutning och erhålla utdelning i form av sin andel av sammanslutningens inkomst. Om det skulle tillämpas olika principer beroende på om överlåtelsevinsten förvärfvas av ett samfund eller en näringsammanslutning, skulle obalansen mellan de två beskattningsmodellerna kunna locka till skatteplanering. Eftersom en förlust som fastställts för en näringsammanslutning inte kan dras av från delägarnas inkomst utan endast från sammanslutningens inkomst under kommande år, kan avdragsrätten endast i begränsad utsträckning utnyttjas för att dra av överlåtelseförlusten från annan rörelseinkomst. I propositionen föreslås inte någon begränsning av näringsammanslutningars rätt att dra av överlåtelseförluster. Vid verkställandet av beskattningen är det dock motiverat att med stöd av bestämmelsen om skattekringgående ingripa i sådana arrangemang där man på konstgjord väg har försökt dra av en överlåtelseförlust från ett av samfundet ägt bolag som bedriver kapitalinvesteringsverksamhet, såsom personbolags inkomstandel. Detta kan yttra sig t.ex. i form av successiva ägandearrangemang, eventuellt i kombination med avvikande prissättning.

Enligt förslaget skall således en näringsammanslutnings inkomst delas upp för att beskattas på normalt sätt som delägarnas inkomst, med tillämpning av bestämmelserna om beskattning av sammanslutningar. Detta har särskild betydelse i fråga om s.k. venture capital-fonder. Dessa är vanligen kommanditbolag vars huvudsakliga inkomst består av värdestegring på tillväxtbolag. Fonden säljer

aktierna efter några års innehav. En fond kan äga mer än 10 procent av ett bolag. I sådana fall beskattas fonden för överlåtelsevinster. I praktiken är det dock ovanligt att ett enskilt investeringssamfund som ingår som tyst bodelsman i ett tillväxtbolag har en ägarandel på över 10 procent, vilket innebär att en överlåtelsevinst i alla händelser utgör skattepliktig inkomst för samfundet.

Om det för en näringsammanslutning uppstår en avdragsgill överlåtelseförlust, kan detta inverka på beskattningen av delägaren när sammanslutningen upplöses eller delägaren överlåter sin andel i sammanslutningen. En härav föranledd överlåtelseförlust är i princip avdragbar i delägarens beskattning (HFD 2000:71). Enligt detta avgörande utgjorde upplösning av ett personbolag en åtgärd som kunde jämföras med ett byte där en sammanslutningsandel byttes mot den andel som erhöles i samband med upplösningen. Eftersom en överlåtelseförlust som uppkommit i ett personbolag enligt denna princip övergår till ett delägarsamfund som en post som kan dras av från samfundets inkomst, föreslås det att man begränsar ett samfunds rätt att dra av en förlust som uppstår vid överlåtelse av en andel i en sammanslutning i vilken samfundet är delägare. En förlust som uppstår för ett i 6 § 1 mom. avsett samfund på grund av överlåtelse av en andel i en näringsammanslutning eller på grund av upplösning av en sammanslutning föreslås kunna dras av endast från samfundets skattepliktiga överlåtelsevinster under skatteåret och de fem följande åren. Dessa förluster föreslås således bli behandlade på samma sätt som avdragsgilla förluster vid överlåtelse av aktier.

3.4. Beskattning av dividender som erhålls av samfund

3.4.1. Beskattning av dividender enligt tillgångsslag

Kedjebeskattnings som uppkommer vid överföring av dividender inom bolagssektorn undanröjs inom det nuvarande systemet med hjälp av gottgörelsesystemet. Dividend och därtill ansluten gottgörelse utgör enligt 5 § 1 mom. 3 punkten i näringskattelagen skattepliktig inkomst för samfundet. Då gottgö-

relsen motsvarar den skatt som tas ut på dividenden är dividendens verkliga skattebelastning noll, oberoende av vilken kategori av tillgångar aktierna tillhör.

Före införandet av gottgörelsesystemet baserades beskattningen av aktier och erhållna dividendinkomster på indelningen av tillgångsslag enligt näringskattelagen. Kedjebeskattnings undanröjdes genom skattefrihet för dividender som ett inhemskt aktiebolag erhöles från ett annat inhemskt aktiebolag. För finans-, försäkrings- och pensionsanstalter samt värdepappershandlare utgjorde dock dividender av andra än till anläggningstillgångarna hörande aktier skattepliktig inkomst. Därtill innehöll lagen specialbestämmelser om skatteplikt för s.k. holdingbolags dividendinkomster.

I fråga om sådana tillgångar som innehas av penninginstitut och pensionsanstalter som inte är anläggningstillgångar är det motiverat att begränsa skattefriheten på samma grunder som tidigare. Försäkrings- och pensionsanstalter placerar sina försäkringspremieintäkter så att de ger största möjliga säkerhet och avkastning. Placerade medel utgör täckning för anstaltens försäkringstekniska ansvarsskuld. Också placeringarnas avkastning används som täckning för ansvarsskulden. I fråga om placeringsbundna försäkringar finns det en direkt koppling mellan placeringar och ansvarsskuld. I fråga om den avkastningsbaserade ansvarsskulden ger det däremot inte någon rättvisande bild av näringsverksamhetens resultat, om en ökning kan avdras vid beskattningen medan motsvarande avkastning på placeringen är skattefri.

För penninginstitut hör avkastning på placeringsverksamhet till sedvanlig avkastning på näringsverksamheten. Dividendinkomster bör därför beskattas på samma sätt som annan avkastning på placeringsverksamhet.

I propositionen föreslås att dividender som hänförs till investeringstillgångar skall vara skattepliktiga till fullt belopp. Till denna del föreslås beskattningen av dividender således basera sig på indelningen i tillgångsslag. Om inte dividender som hänförs till investeringstillgångar beskattades, skulle det vara nödvändigt att begränsa avdragsgillheten för en ändring i försäkringsansvarsskulden till den del som motsvaras av skattefria

inkomster.

Om ett samfunds aktieinnehav närmast har karaktären av en placering som gjorts i värdestegrings syfte, är det dock inte motiverat att beskatta en dividend annorlunda än en värdestegring. Dividendutdelning leder på kort sikt till en sänkning av aktiens värde och en minskning av värdestegringen. Vid kortvariga innehav vid tidpunkten för dividendutdelningen leder det nuvarande dividendskattesystemet till att dividenden inte beskattas, samtidigt som den värdenedgång som åstadkoms av dividendutdelningen minskar den vinst som erhålls vid överlåtelsen av aktierna. Detta talar för skattepliktighet för dividender på aktier som hör till värdepappershandelsomsättningstillgångar. Det är dock svårt att dra en gräns mellan å ena sidan avkastning på omsättningstillgångar och å andra sidan avkastning på extraordinära medel av finansieringstillgångstyp. Värdepappershandelns föremål utgörs nästan alltid av innehav på mindre än tio procent i noterade bolag, varvid dividenderna på ovan avsett sätt i alla händelser är skattepliktiga. I propositionen föreslås därför inte att dividender som härrör från värdepappershandelns omsättningstillgångar på basis av tillgångsslag skall försättas i en annan position än andra dividender. Härigenom säkerställs även att värdepappershandelsverksamhet som bedrivs i samfund form av skatteskal flyttas till länder med lindrigare dividendbeskattning.

I propositionen föreslås av ovan nämnda orsaker att dividender på aktier som hör till investeringstillgångar skall utgöra ett undantag från huvudregeln om skattefrihet för dividender som erhålls av samfund. Sådana dividender föreslås utgöra skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp. Skattebehandlingen föreslås inte vara beroende av om utdelaren eller mottagaren av dividenden är ett noterat eller icke börsnoterat bolag. Även sådana investeringstillgångsdividender som erhålls från utlandet föreslås utgöra skattepliktig inkomst till fullt belopp. Eftersom dividendbeskattningen enligt Finlands skatteavtal inte är beroende av aktiens tillgångsslag, innebär det dock att de begränsningar som föreskrivs i skatteavtalen blir tillämpliga. Sådana direktinvesteringssdividender som enligt dessa bestämmelser betraktas som avkastning på in-

vesteringstillgångar skulle i regel vara skattefria. Skattefrihet för direktinvesteringar förutsätts även enligt moder-dotterbolagsdirektivet. En därpå baserad begränsning av skatteplikten föreslås ingå i lagen.

3.4.2. *Beskattningen av dividend från börsbolag*

I detta och följande avsnitt granskas beskattningen av dividenderna på aktier som hör till andra tillgångar än investeringstillgångar. Enligt den föreslagna modellen skall dividender som en fysisk person erhåller från börsbolag utgöra skattepliktig inkomst till 70 procent. Skattefrihet bör inte beviljas enbart på den grunden att dividender betalas till ett av en privatperson kontrollerat bolag, varifrån de kan lyftas skattefritt. Börsbolagsdividender bör därför beskattas i något skede av utdelningskedjan. Detta sker enklast genom att föreskriva att dividender som ett samfund erhåller från ett börsbolag delvis skall utgöra skattepliktig inkomst. Utdelningskedjan behöver därigenom inte följas ända till privatpersonen. En sådan uppföljning av utdelningskedjan skulle vara komplicerad ur administrativ synpunkt.

I fråga om dividender från börsbolag är det däremot motiverat att begränsa skattebelastningen så att den motsvarar dividendbeskattningsnivån för privatpersoner, dvs. 19,6 procent. Med en samfundsskattesats på 26 procent motsvarar denna nivå en skatteplikt om 75 procent för dividenderna.

Om ett aktiebolag med hemvist i en medlemsstat i EU äger mer än 25 procent av ett finskt börsnoterat bolag, är det enligt moder-dotterbolagsdirektivet förbjudet att ta ut källskatt i Finland på dividender som bolaget har betalat. Enligt de ovan beskrivna ändringarna i direktivet skall gränsen ha sänkts till 10 procent senast år 2007. För dividender som betalas till vissa länder gäller skatteavtalsbaserad skattefrihet i källstaten även till den del som överstiger denna gräns. I fråga om direktinvesteringar i börsbolag kan dividender således tas hem skattefritt via ett bolag med hemvist i en annan medlemsstat i EU. Möjligheten att från ett finskt holdingbolag kontrollera direktinvesteringar i börsbolag bör inte förhindras genom skattebestämmelser.

Av denna anledning föreslås inte heller i fråga om börsbolagsdividender att skatteplikten skall utsträckas till att omfatta även sådana situationer där ett samfunds ägarandel i ett dividendutdelande bolag överstiger den ovan nämnda tioprocentgränsen.

Denna procentgräns är densamma som föreslås tillämpas vid beskattningen av överlåtelsevinster. Denna gräns betraktas allmänt som minimigränsen för direktinvesteringar. Den används i aktiebolagslagen, vid inkomstbeskattningen i fråga om generationsväxlingslättnad samt vid förmögenhetsbeskattningen i fråga om förmögenhetsskatteledning. Enligt förslaget skall procentandelen beräknas skattskyldigvis. Detta innebär att skattefriheten inte påverkas av ägarandelar som innehas av andra koncernbolag eller andra bolag som kontrolleras av samma ägare. Vid beskattningen av överlåtelsevinster föreslås gränsen bestämmas på grundval av kapitalandelen och inte på grundval av rösttalet.

Denna begränsning gynnar små aktieinnehav på mindre än tio procent, vilket kan betraktas som problematiskt ur strukturell synpunkt. Det bör dock beaktas att dividender som lyfts från ett holdingbolag är skattefria endast inom ramen för nettoförmögenhetsgränsen till ett belopp om högst 90 000 euro på delägarnivå. En avkastning av en betydande ägarandel i ett börsbolag uppgår vanligen till så stora belopp att dividenderna till största delen utgör skattepliktig inkomst, även då de erhålls via ett holdingbolag.

Beskattning av dividender från ett börsbolag till ett annat börsbolag skulle ge upphov till kedjebeskattnings. Ett börsbolag kan låta börsnotera ett branschdotterbolag t.ex. av finansieringsskäl eller med tanke på senare företagsarrangemang. Skattefriheten för dividender från ett börsbolag till ett annat skulle dock inte vara helt problemfritt. En sådan skattefrihet skulle i viss mån gynna börsbolag jämfört med icke börsnoterade bolag. Denna skillnad går inte nödvändigtvis att kompensera genom högre dividendbeskattnings av aktieägarna, eftersom börsbolag vanligen inte delar ut hela sin dividendinkomst till aktieägarna. Däremot är det svårt att uppnå målet att undanröja flerfaldig dividendbeskattnings annat än genom att på bolagsnivå

bevilja skattefrihet för dividender som ett börsbolag erhåller av ett annat börsbolag. I propositionen föreslås därför att inte heller sådana dividender skall utgöra skattepliktig inkomst. Undantaget kan av praktiska orsaker gälla endast det noterade bolaget självt, inte andra bolag inom samma koncern.

3.4.3. *Beskattning av dividender från icke börsnoterade bolag*

Internationellt sett är det vanligt att skattefriheten för dividender som erhålls av samfund begränsas sig till enbart så kallade direktinvesteringsdividender, vilket innebär att dividender som baserar sig på en ägarandel som underskrider en bestämd procent är skattepliktiga. Men t.ex. i Sverige anses ett aktieinnehav i ett icke börsnoterat bolag ha samband med företagsverksamheten oavsett ägarandelens storlek, och dividend på sådana aktier är skattefria.

Frågan om även dividender från icke börsnoterade bolag eventuellt bör vara skattepliktiga, t.ex. vid en ägarandel på mindre än tio procent, bör granskas mot utgångspunkten av ett möjligast omfattande undanröjande av kedjebeskattnings. Även i ett icke börsnoterat företag kan det bland minoritetsägarna finnas sådana aktieägare som är samfund. Det kan vara fråga om utomstående kapitalinvesterares, eller om en spridning av ägandet på så många småposter att tioprocentgränsen inte uppnås. Småägare i ett icke börsnoterat bolag har vanligen en annan relation till bolaget än den som en portföljinvesterare har till ett börsbolag. För deras del finns inte samma grund för kedjebeskattnings. I propositionen föreslås därför att dividender som ett samfund erhåller från ett icke börsnoterat bolag skall vara skattefria oberoende av ägarandelens storlek.

3.4.4. *Andra samfunds ställning som vinstutdelare*

Jämställda med dividender från ett aktiebolag är enligt systemet med gottgörelse för bolagsskatt även av andelslag betald ränta på andelskapital och placeringsandelar, av in-

hemska sparbanks betald vinstandel på grundfundsandelar och ränta på placeringar i tillskotts-fonder, av ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betald ränta på garantikapital, samt av pensionsstiftelser och pensionskassor betald återbäring.

Systemet för gottgörelse för bolagsskatt utsträcktes genom lag 925/1996 till att omfatta även sådan återbetalning av övertäckning som betalas av pensionsstiftelser enligt 45 § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) samt återbäring som betalas av pensionskassor enligt 83 a § i lagen om försäkringskassor (1777/1995). Syftet med denna reglering var att undanröja dubbelbeskattning i samband med återbetalning. Regleringen genomfördes så att bestämmelserna om dividender i lagen om gottgörelse för bolagsskatt tillämpas på återbetalning av övertäckning, varvid pensionsstiftelsen eller pensionskassan beskattas för sina erhållna inkomster, men skatten som belöper på de utdelade medlen gottgörs i beskattningen av arbetstagaren. Vid beskattningen av utbetalaren av återbetalningen säkerställs enkelbeskattning med hjälp av kompletteringskatt.

Då systemet med gottgörelse för bolagsskatt slopas är det inte längre möjligt att genomföra den ovan avsedda beskattningen av återbetalning av övertäckning. Av denna anledning föreslås att dubbelbeskattning av återbetalning undanröjs så att det belopp som skall återbetalas skall utgöra en avdragsgill utgift vid beskattningen av pensionsstiftelsen eller pensionskassan. Det föreslås att detta genomförs genom att i 18 § i näringskattelagen ta in en bestämmelse om rätt att dra av ifrågavarande post. I beskattningen av företaget föreslås återbetalning inte längre vara jämställd med dividend, utan utgöra skattepliktig inkomst enligt huvudregeln i 4 § i näringskattelagen.

Om de bestämmelser som gäller aktiebolag tillämpades på annan sådan vinst som utdelas av ovan nämnda samfund, skulle det avgörande kriteriet vid beskattningen vara om de ovan avsedda investeringarna berättigar till en andel om mer än 10 procent av samfundets kapital. Detta kriterium är vanligen inte tillämpligt på dessa samfund, eftersom det på grund av samfundens karaktär inte är möjligt att kategorisera andelar i dessa samfund en-

ligt en indelning i direktinvesteringar och portföljinvesteringar. I en situation där till exempel ett lokalandelslag är medlem i ett riksomfattande centralandelslag är det inte motiverat med kedjebeskattnings av ränta på andelskapital. I propositionen föreslås att en ovan avsedd vinst som delas ut av ett ovan avsett samfund till ett annat samfund skall utgöra skattefri inkomst.

3.4.5. *Beskattning av dividender som erhålls av näringsammanslutningar*

Enligt 16 § i inkomstskattelagen är en näringsammanslutning inte en särskild skattskyldig. För en näringsammanslutning skall dock fastställas resultatet av näringsverksamheten, vilket efter avdrag av tidigare skatteårs förluster skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens inkomst. Enligt paragrafens 3 mom. skall vid beräkningen av en näringsammanslutnings inkomst inte beaktas dividender och andra motsvarande prestationer som är förknippade med rätt till gottgörelse för bolagsskatt, och inte heller därtill ansluten gottgörelse för bolagsskatt. Sådana dividender och gottgörelser för bolagsskatt skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens resultat. Förtäckt dividend och därtill ansluten gottgörelse fördelas enligt delägarnas andelar i den förtäckta dividenden.

En fysisk persons och ett dödsbos andel av resultatet av en näringsammanslutnings näringsverksamhet skall enligt 40 § i inkomstskattelagen delas upp i förvärvs- och kapitalinkomst på basis av den nettoförmögenhet som sammanslutningsandelen representerar. Vid beräkningen av kapitalinkomstandelen beaktas också vinstandelar och gottgörelser för bolagsskatt som enligt 16 § 3 mom. har fördelats som inkomst för sammanslutningens delägare. Förfarandet hör ihop med systemet för gottgörelse för bolagsskatt. Gottgörelse i anslutning till dividend bör hänföras direkt till den delägare som beskattas för sin andel i sammanslutningens inkomst.

Sammanslutningar skall enligt det nya systemet beskattas för sina dividendinkomster

på motsvarande sätt som privatföretag. Dividender föreslås för utgöra näringsammanslutnings näringsinkomst, och aktier föreslås liksom i det nuvarande systemet inräknas i nettoförmögenheten vid uppdelningen i förvärvs- och kapitalinkomst. Inte bara fysiska personer och dödsbon utan även samfund kan vara delägare i näringsammanslutningar. Beskattningen av samfunds dividendinkomst sker enligt förslaget på andra grunder än beskattningen av privatpersoners dividendinkomst. Eftersom beskattningen av en näringsammanslutnings dividendinkomst bör ske enligt motsvarande principer som beskattningen av delägarna, är det inte möjligt att fullt ut verkställa beskattningen av dividenderna på sammanslutningsnivå.

I propositionen föreslås att beskattningen av en näringsammanslutnings dividendinkomster ordnas så att dividender som samfundet erhållit inräknas till sin fulla belopp i resultatet vid beräkningen av samfundets inkomst av näringsverksamhet och jordbruksinkomst. Det föreslås att hela inkomstbeloppet skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst. Från de fördelade inkomstandelarna avdras den del av den i andelarna ingående dividendinkomsten som utgör skattefri inkomst enligt de bestämmelser som gäller vid beskattningen av delägaren. För fysiska personer och dödsbon föreslås avdraget vara 30 procent av dividendbeloppet och för samfund som är delägare föreslås avdraget vara antingen 100 procent eller 25 procent. Om sammanslutningsandelen består av investeringstillgångar, beviljas inget avdrag. Till den del inkomstandelen är för liten för att avdraget skall kunna göras, görs avdraget från den skattskyldiges inkomstandel i samma näringsammanslutning från samma inkomstkälla inom de tio närmaste skatteåren efterhand som inkomsten inflyter. Detta förfarande innebär att beskattningen av en sammanslutnings dividendinkomster i möjligast hög grad leder till samma resultat som en beskattning av delägarnas direkta innehav.

Om en näringsammanslutning har erhållit dividender som hör till en personlig inkomstkälla, beskattas dividenderna på samma sätt som för närvarande. Dividenden fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens

inkomst. Dividenden räknas som inkomst för delägarna i enlighet med de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller för respektive delägare.

3.4.6. *Beskattningen av gränsöverskridande dividender*

Beskattning av dividender som betalas från utlandet till Finland

En viktig orsak till att slopa systemet med gottgörelse för bolagsskatt är det nuvarande systemets icke neutrala behandling av utländska respektive inhemska dividender som erhålls av en dividendmottagare med hemvist i Finland. Även om det i rättsligt avseende fortfarande råder oklarhet om neutralitetskravets innehåll, kan olika behandling dock i vilket fall som helst betraktas som problematisk i ljuset av bestämmelserna i EGFördraget. I propositionen föreslås därför att dividender som en i Finland bosatt privatperson erhåller från hemlandet skall ha samma ställning som dividender som personen erhåller från ett samfund med hemvist i en annan medlemsstat i EU. De skillnader som vid beskattningen av fysiska personer föreslås gälla i fråga om behandlingen av dividender från börsbolag respektive icke börsnoterade bolag gäller således även dividender som betalas av bolag inom EU. Inte heller fråga om dividender från länder med vilka Finland har ingått skatteavtal är det motiverat att försätta dividenderna i en annan ställning än inhemska dividender, även om olika behandling inte direkt strider mot det förbud mot diskriminering som ingår i skatteavtalen. De föreslagna nya 33 a och 33 b § i inkomstskattelagen blir sålunda tillämpliga på dividender som fysiska personer erhåller från skatteavtalsstater.

Enligt förslaget skall dividend som en fysisk person erhåller från ett samfund utgöra skattepliktig förvärvsinkomst till sitt fulla belopp, om något avtal för undvikande av dubbelbeskattning inte är i kraft mellan Finland och samfundets hemviststat under skatteåret. Ett sådant förfarande enligt vilket den skattemässiga behandlingen fastställs på grundval av skatteavtalsstatus motsvarar allmän internationell praxis. Motivet för en partiell beskattning av dividenden är att det bolag som

delar ut dividenden har beskattats separat för sin inkomst. När det gäller dividender från stater av skatteparadistyp råder det dock inte någon visshet om detta. I fråga om sådana dividendinkomster är det inte motiverat med någon partiell skattefrihet. I fråga om dividender från skatteparadisstater är det inte motiverat att dela in inkomsten i förvärs- och kapitalinkomst för beskattning på grundval av nettoförmögenhet. Enligt den föreslagna nya 33 c § i inkomstskattelagen skall dividend som en fysisk person erhåller från ett samfund utgöra skattepliktig kapital- eller förvärsinkomst till fullt belopp, om samfundet inte har hemvist i en EU-stat eller om något avtal för undvikande av dubbelbeskattning inte är i kraft mellan Finland och samfundets hemviststat under skatteåret.

Det är motiverat att med dividender som erhålls från skatteparadisstater jämställa även sådana dividender från medlemsstater i EU och skatteavtalsstater som betalas av bolag som inte har beviljats den behandling som avses i moder-dotterbolagsdirektivet eller i ett skatteavtal. Det kan vara fråga om samfund på t.ex. Isle of Man eller Kanalöarna som är befriade från skatt i hemviststaten. Partiell skattefrihet för privatpersoners dividendinkomst föreslås gälla endast dividend från ett sådant utländskt samfund som avses i artikel 2 i moder-dotterbolagsdirektivet eller mellan vars hemviststat och Finland är i kraft ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning, vilket tillämpas på dividend som delas ut av samfundet. Även i fråga om dividender som erhålls av samfund föreslås en sådan begränsning på grundval av artikel 2 i direktivet. Begränsningen föreslås ingå i den nya 6 a § i näringskattelagen.

Dividender som samfund erhåller från utlandet är för närvarande skattepliktiga, men i 6 § 2 mom. i näringskattelagen föreskrivs om undantag i fråga om direktinvesteringsdividender. Bestämmelsen sammanhänger med att direktinvesteringsdividender som erhålls från medlemsstater i EU skall befrias från skatt enligt moder-dotterbolagsdirektivet. Direktinvesteringsdividender som betalts till Finland har å andra sidan vanligen befriats från skatt på grundval av Finlands skatteavtal, men regelmässigt har detta förfarande tillämpats först i avtal som ingåtts efter den

1 januari 1995. Lagtekniskt grundar sig skattefriheten för direktinvesteringsdividender på 6 § 2 mom. i näringskattelagen för de länders del med vilka avtal ingåtts före början av år 1995, och för övriga skatteavtalsstaters del på ifrågavarande skatteavtal. Detta har även uppfyllt direktivets krav. Eftersom Finland inte har något gällande skatteavtal med Cypern, uppfyller denna bestämmelse inte direktivets krav i fråga om Cypern efter landets EU-anslutning den 1 maj 2004. Bestämmelsen i 6 § 2 mom., som även i övrigt har en exceptionell struktur, bör därför ändras åtminstone till denna del.

De nya bestämmelserna om beskattning av utländska dividender föreslås ingå i en ny 6 a § i näringskattelagen. Det nuvarande 6 § 2 mom. föreslås utgå. Enligt den föreslagna nya bestämmelsen skall dividender som ett samfund erhåller från Finland beskattas på samma sätt som dividender från ett samfund med hemvist i en medlemsstat i EU. Skattefriheten föreslås även gälla portföljdividender från icke börsnoterade bolag i andra medlemsstater. Den föreslagna skattefriheten är till denna del mer omfattande än vad som avtalats i Finlands skatteavtal med andra medlemsstater eller vad som föreskrivs i moder-dotterbolagsdirektivet.

Enligt den föreslagna 6 a § skall dividender som erhålls från andra stater än medlemsstater utgöra skattepliktig inkomst. Eftersom Finland även i sina skatteavtal med andra stater än medlemsstater regelmässigt har befriat direktinvesteringsdividender från skatt i hemviststaten, har Finland trots sin interna lagstiftning vanligen inte möjlighet att beskatta direktinvesteringsdividender. Detta innebär att den verkliga beskattningen blir lindrigare än vad som föreskrivs i 6 a §. Det är dock inte ändamålsenligt att dividender på samma sätt som för närvarande i dessa situationer befrias från skatt direkt på basis av en bestämmelse i lagen.

I fråga om portföljdividender har hemviststatens beskattningsrätt inte begränsats vare sig av EG-rätten eller genom skatteavtal. Portföljdividender som erhålls från andra stater än medlemsstater i EU är skattepliktiga till fullt belopp enligt intern lagstiftning trots att ägarandelsgränsen om 10 procent endast tillämpas på börsdividender i fråga om in-

hemska dividender. Även dividender som ett samfund erhåller från länder med vilka Finland inte har ett gällande skatteavtal föreslås vara skattepliktiga till sitt fulla belopp. I sådana fall tillämpas således inte den lägre 75-procentiga skatteplikt som tillämpas på inhemska dividender, eftersom denna endast är avsedd att begränsa dubbelbeskattningen till den nivå som gäller vid beskattningen av dividender som privatpersoner erhåller från börsbolag i Finland och andra medlemsstater.

Beskattning av dividend som betalas från Finland till utlandet

Beskattningen av utlänningar avviker i de flesta staters skattesystem från beskattningen av personer med hemvist i staten. I hemviststaten beskattas en allmänt skattskyldig för alla sina inkomster. Beskattningen av prestationer som betalas till utlandet är oundvikligen schablonmässig, eftersom det inte finns några uppgifter om den skattskyldiges ställning och inkomstnivå. Allmänt skattskyldiga är i detta avseende i regel inte i samma ställning som begränsat skattskyldiga med hemvist utomlands.

Kommissionen har i sitt ovan i stycke 2.2.3 nämnda meddelande poängterat att det enligt artikel 56 i EG-fördraget är förbjudet att bevilja inhemska aktieägare förmånligare behandling än utländska aktieägare. Utländska inkomsttagare som är i en situation som är jämförbar med den som inhemska inkomsttagare befinner sig i skall behandlas på jämlika grunder inom gemenskapen. Enligt meddelandet är en skattskyldig i en jämförbar situation när han får sin inkomst helt eller nästan uteslutande från utdelning från en verksamhet som utövas i en källstat och i den medlemsstat där han har sin hemvist inte uppbär tillräckliga inkomster för att han, med beaktande av hans personliga förhållanden och familjesituation, skall kunna beskattas i sin hemviststat. Sådana situationer förekommer ytterst sällan när det gäller begränsat skattskyldiga som erhåller dividender från Finland.

Vid beskattningen av dividender som betalas till samfund i medlemsstater är utgångspunkten bestämmelserna i moder-dotterbo-

lagsdirektivet. Enligt direktivet skall direktinvesteringsdividender befrias från källskatt. Källbeskattningen av portföljinvesteringar är inte harmoniserad inom gemenskapen, vilket är naturligt eftersom det är fråga om olika personer och personer som befinner sig i olika ställning. Källbeskattningen av dividender som betalas till utlandet avviker i de flesta medlemsstaterna vanligen från beskattningen av inhemska portföljdividender. T.ex. Sverige tar ut en schablonmässig källskatt på 30 procent på portföljdividender som betalas till utlandet, om inte skatteavtalet innehåller bestämmelser om en lägre skatt.

I propositionen föreslås att dividender som betalas till utlandet ska beskattas på samma sätt som för närvarande. Bestämmelserna i moder-dotterbolagsdirektivet har satts i kraft i Finland genom bestämmelsen i 3 § 5 mom. i källskattelagen. Det är inte nödvändigt att ändra denna bestämmelse i detta sammanhang. Av bestämmelserna i källskattelagen följer att dividender som betalas till utlandet i övriga fall påläggs källskatt enligt intern lagstiftning. Källskattelagens 7 § föreslås bli ändrad så att källskatten på dividend och andra i lagrummet angivna kapitalinkomster är 28 procent. Direktinvesteringsdividender har befriats från källskatt i skatteavtal med de flesta medlemsstaterna och ett flertal andra stater. På portföljdividender som betalas till en skatteavtalsstat är källskatten vanligen 15 procent. Också i det föreslagna nya systemet bestäms källbeskattningens nivå enligt skatteavtalen. I fråga om dividender som betalas till länder med vilka Finland inte har något skatteavtal föreslås källskatten vara 28 procent.

I skatteavtal som ingåtts efter införandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt har på ovan beskrivet sätt intagits en bestämmelse enligt vilken källskatt inte skall tas ut i Finland på dividend som bolag med hemvist i Finland betalar till personer med hemvist i en annan avtalsslutande stat, så länge som personer med hemvist i Finland har rätt till gottgörelse för bolagsskatt. Avtalen innehåller vanligen en förstahandsbestämmelse enligt vilken källskatten på portföljdividender är 15 procent. Slopandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt innebär en ändring av den skatteavtalsbaserade källbeskatt-

ningen.

3.5. Övriga frågor

3.5.1. Beskattning av förtäckt dividend

Med förtäckt dividend avses enligt 29 § i lagen om beskattningsförfarande en sådan förmån med penningvärde som ett aktiebolag på basis av delägarskapet utger till förmån för sina delägare eller en anhörig till denne genom prissättning som väsentligt avviker från det som är brukligt eller vederlagsfritt. Med förtäckt dividend avses också medel som utdelas genom förvärv eller inlösning av egna aktier eller nedsättning av aktiekapitalet, reservfonden eller överkursfonden i syfte att undgå skatt på dividend. Om det är uppenbart att bolaget har utdelat förtäckt dividend, skall i beskattningen av bolaget förfaras som om gängse pris använts och skall som delägens skattepliktiga inkomst betraktas skillnaden mellan gängse pris och använt pris. I lagens 31 § ingår även bestämmelser om internationell förtäckt vinstöverföring, som kan betraktas som ett specialfenomen av samma slag som förtäckt dividendutdelning.

Förtäckt dividend utgör enligt 62 § 2 mom. i inkomstskattelagen förvärvsinkomst vid beskattningen av fysiska personer och dödsbon. Enligt 6 § 2 mom. i lagen om gottgörelse för bolagsskatt skall på förtäckt dividend och internationell förtäckt vinstöverföring tillämpas vad som stadgas om den dividend som ett bolag har beslutat dela ut. På basis av dessa prestationer påförs bolaget kompletteringsskatt, och delägarna har rätt till gottgörelse för bolagsskatt på basis av dessa belopp.

Som motiv för att utsträcka gottgörelsesystemet till att gälla även förtäckt dividend anförde regeringen i sin proposition om saken (RP 26/1998 rd.) att införandet av gottgörelsesystemet innebar att principen om enkelbeskattning togs till utgångspunkt för beskattningen. Syftet med bestämmelserna om beskattning av förtäckt dividend var under återstående förhållanden inte att säkerställa dubbelbeskattning utan framför allt att förhindra undgående av skatt i fråga om kompletteringsskatt och dividend som beskattas som förvärvsinkomst.

Slopandet av gottgörelsesystemet innebär att dividender som erhålls av privatpersoner i vissa fall blir dubbelbeskattade. Detta gäller speciellt dividender som beskattas som förvärvsinkomst samt stora dividendinkomster. Samtidigt slopas även påförandet av kompletteringsskatt på basis av dividend. Dessa ändringar innebär en ändring av utgångspunkten för beskattningen av förtäckt dividend. En förtäckt dividend får under inga omständigheter leda till lindrigare beskattning än en öppen dividend. Bestämmelsens ursprungliga syfte kan i princip anses vara att trygga dubbelbeskattning av förtäckta dividender.

Utgångspunkten i det nya systemet är dock att det även framdeles är motiverat att beskatta förtäckta dividender till privatpersoner som förvärvsinkomst. Motivet för att förtäckta dividender skall vara skattepliktiga till 70 procent är att bolagets utdelade vinst vanligen har beskattats separat. Förtäckt dividendutdelning baserar sig inte på utdelningsbara tillgångar, och är inte längre förknippad med kompletteringsskatteskyldighet. Prestationen är jämförbar med andra förmåner med penningvärde som delägare erhåller av ett bolag. Utgångspunkten är att inkomster i form av förmåner med penningvärde är skattepliktiga till sitt fulla värde för mottagaren. Något motiv för att ge förtäckta dividender en gynnad ställning finns inte. En förtäckt dividend bör således för en privatperson utgöra skattepliktig förvärvsinkomst till sitt fulla belopp. I den föreslagna nya 33 d § i inkomstskattelagen föreskrivs att en förtäckt dividend skall utgöra skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp.

Speciellt i fråga om förtäckta dividender som erhålls av ett samfund kan dubbelbeskattning i vissa fall leda till stränga konsekvenser. Å andra sidan kan förtäckta dividender som erhålls av samfund inte alltid utgöra skattefri inkomst, och en sådan utdelning av tillgångar kan inte vid beskattningen jämföras med en öppen dividend, eftersom det inte rör sig om utdelning av vinstmedel.

Det är för närvarande relativt ovanligt att samfund beskattas för förtäckta dividender. Även i det nya dividendskattesystemet finns det skäl att beakta att bestämmelsens syfte är att förhindra kringgående av skatt på divi-

dend. I den förelagna nya 6 a § i inkomstskattelagens föreskrivs att en förtäckt dividend skall utgöra skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp.

3.5.2. *Beskattning av dividendersättning*

Med dividendersättning avses en ersättning som motsvarar dividenden för aktier och som den skattskyldige enligt ett avtal om återköp eller lån av aktier eller ett annat sådant avtal har betalt i stället för dividenden och genom vilka rätten till dividenden för viss tid har övergått på den skattskyldige.

Syftet med bestämmelserna om dividendersättning i inkomstskattelagen, lagen om gottgörelse för bolagsskatt, näringskattelagen och källskattelagen är att säkerställa att dividenden i enlighet med dividendbeskattningsnormerna blir beskattad som inkomst för dividendens egentliga ägare även då denne med användning av ett avtal om lån av aktier eller annat tillfälligt avtalsarrangemang har överfört rätten till dividenden på en annan skattskyldig som betalar ersättning för dividenden.

Den på vilken äganderätten till aktierna temporärt har överförts genom avtalsarrangemang har även rätt till gottgörelse för bolagsskatt på basis av erhållen dividend. Då placeringsdividender som utdelas av inhemska bolag inom ramen för gottgörelsesystemet i praktiken är skattefria, medges inte avdrag för den ersättning som dividendmottagaren betalar till aktiernas egentliga ägare som ersättning för utebliven dividendinkomst. I annat fall skulle utbetalaren av dividendersättning erhålla en ogrundad skatteförmån genom rätten att dra av dividendersättningen. Den egentliga ägaren har å andra sidan rätt till gottgörelse för bolagsskatt på basis av den dividendersättning som han erhållit. Ur ekonomisk synpunkt är slutresultatet detsamma som om den egentliga ägaren skulle ha fått dividenden direkt från det bolag som delade ut dividenden.

Dividendersättningsbestämmelserna togs i bruk inom systemet för gottgörelse för bolagsskatt efter det att den organiserade verksamheten med utlåning av värdepapper hade inletts i Finland och det uppdagades att låneavtal utnyttjades för skatteplanering.

Dividendersättningsbestämmelserna ses över i samband med sloandet av gottgörelsesystemet. Dividendersättningsbestämmelser är fortsättningsvis nödvändiga, eftersom det även inom det nya systemet är möjligt att uppnå ogrundade fördelar genom tillfälliga avtalsarrangemang vid tidpunkten för dividendutdelningen.

Inom gottgörelsesystemet är det inte möjligt att dra av dividendersättningar, eftersom dividendtagaren i regel inte betalar skatt för den gottgörelse som han erhåller på basis av dividenden. De föreslagna ändringarna i dividendbeskattningen föranleder en översyn av dividendersättningsbestämmelserna så att betald dividendersättning är avdragsgill till den del som den dividend som dividendersättningen utgör ersättning för är skattepliktig. På motsvarande sätt föreslås erhållen dividendersättning utgöra skattepliktig inkomst för mottagaren till den del som den dividend som betalningen baserar sig på skulle ha varit skattepliktig om han hade erhållit den.

3.5.3. *Inverkan på nettoförmögenheten av skuld som upptagits för anskaffning av aktier i ett aktiebolag*

Enligt den nuvarande bestämmelsen i 42 § 3 mom. i inkomstskattelagen skall räntebärande skuld som en delägare har för förvärv av aktier i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet dras av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget bestäms, om delägaren enligt den nuvarande 1 d § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget. Enligt 58 § i inkomstskattelagen skall räntan på en sådan skuld dras av från det sammanlagda beloppet för hans dividend från bolaget och gottgörelsen för bolagsskatt innan dividendens kapitalinkomstandel räknas ut på det sätt som bestäms i 42 §. I fråga om övriga delägare på vilka bestämmelsen inte tillämpas påverkas aktiernas värde inte av en delägars skuld, och eventuella räntor dras av från hans kapitalinkomster.

Denna bestämmelse har tagits in i lagen i första hand därför att behandlingen av aktiebolags huvuddelägars skuld skall vara kongruent med behandlingen av skuld som upp-

tagits för förvärv av ansvarig bolagsmans bolagsandel. Detta är motiverat inom gottgörelsesystemet, som bygger på enkelbeskattning på dividendbeskattningsnivå. Bestämmelsen passar dock inte utan ändringar in i det föreslagna dividendskattesystemet. Om räntan dras av från nettoförmögenheten skulle det i det nya systemet leda till olika resultat beroende på om dividenden utgör kapital- eller förvärvsinkomst. Om räntan hänförs till kapitalinkomst skulle den i praktiken i de flesta fall bli oavdragen, eftersom sådan dividend som beskattas som kapitalinkomst är skattefri till stora delar. Även då räntan hänförs till förvärvsinkomst skulle avdragets skatteeffekt för det mesta vara mindre än kapitalinkomstskattesatsen, eftersom förvärvsinkomstdividend är skattepliktig till 70 procent. Sådana delägare på vilka bestämmelsen inte tillämpas skulle däremot kunna dra av räntan från sina kapitalinkomster eller vara berättigade till underskottsgottgörelse.

I det nuvarande systemet är bestämmelsen endast i sällsynta fall fördelaktig för den skattskyldige. Eftersom räntenivån för närvarande är betydligt lägre än den procentsats om 13,5 procent som för närvarande används vid beräkning av kapitalinkomstandelen, och även lägre än den föreslagna procentsatsen om 9 procent, innebär det en minskning av delägarrens kapitalinkomstandel jämfört med om bestämmelsen inte tillämpas. I det nuvarande systemet är detta förmånligt närmast i fråga om små förvärvsinkomstdividender. En förmån kan även uppstå i det fall att hela dividenden utgör förvärvsinkomst och marginals-katten på förvärvsinkomsten överstiger kapitalinkomstskattesatsen.

Av dessa orsaker och med beaktande av att bestämmelsen förorsakar onödigt administrativt arbete föreslås i propositionen att det i inkomstskattelagens 42 § 3 mom. och 58 § avsedda förfarandet vid beräkningen av företagardelägarrens nettoförmögenhet slopas.

Ränteavdragets effekt ändras då gottgörelsesystemet slopas. Då dividendinkomster i stor utsträckning är skattefria, kan räntorna bli oavdragna till allt större del. Beskattningen skulle kunna skärpas speciellt för de ägarföretagare som har betydande räntor på skulder i anslutning till förvärv av aktier. För att underlätta övergången till det nya systemet

föreslås att underskottsgottgörelsens maximalbelopp inte skall tillämpas skatteåren 2005—2009 till den del som underskottsgottgörelsen beror på ägarföretagares räntor på skulder för förvärv av aktier. Med ägarföretagare avses en aktieägare som enligt 1 d § i lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget.

3.5.4. Beskattningens övre gräns

Enligt 135 § i inkomstskattelagen skall den överskjutande delen av statsskatten inte påföras den skattskyldige om den statsskatt som skall betalas på en under skatteåret i Finland bosatt fysisk persons eller ett inhemskt dödbos under skatteåret beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst och förmögenhet, samt den på grundval av förvärvsinkomsten påförda kommunal- och kyrkoskatten samt sjukförsäkringspremien sammanlagt överstiger 70 procent av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges vid statsbeskattningen fastställda beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst.

Med hjälp av beskattningens övre gräns reduceras beloppet av förmögenhetsskatten i de fall där den skattskyldige inte har beskattningsbara inkomster, så att skatten skall stå i rimlig proportion till inkomsten. En övre beskattningsgräns på 70 procent har varit i kraft sedan skatteåret 1989. Vid gränsdragningen bör i princip beaktas inkomstbeskattningens allmänna nivå. En lindring av inkomstbeskattningen leder till en motsvarande ökning av förmögenhetsskatten, om inte beskattningens övre gräns sänks.

Inkomstskatteskalans högsta marginalskatt uppgick år 1989 till 44 procent, och var år 1988 ännu 51 procent. År 2004 är den 34,5 procent. Kommunal beskattningen har skärpts under denna tid, men folkpensions- och sjukförsäkringspremierna har sänkts så att den högsta marginalskatten totalt har minskat med cirka 10 procent. Efter övergången till systemet med gottgörelse för bolagsskatt och det differentierade inkomstskattesystemet beskattas den kapitalinkomst, inklusive dividendinkomst, som ligger till grund för beräkningen av beskattningens övre gräns på ett annat sätt än för år 1989. Den högsta marginalskatten för kapitalin-

komster sjönk år 1993 med över 35 procent.

Den föreslagna omläggningen av dividendbeskattningen skulle medföra att effekterna av tillämpningen av beskattningens övre gräns ändras, om inte bestämmelsen ses över. Om inte skattefria dividendinkomster beaktas i grunden för beräkningen av beskattningens övre gräns, kan ingen förmögenhetsskatt påföras den som endast erhåller skattefri dividendinkomst. Å andra sidan skulle t.ex. skattegottgörelse för börsdividender inte längre räknas om skatt, men inte heller som inkomst som medräknas i grunden för beräkning av beskattningens övre gräns. Till denna del är ändringen förmånlig för dem som berörs av bestämmelsen om beskattningens övre gräns.

I propositionen föreslås att 136 § i inkomstkattelagen skall ändras så den övre gränsen skall beräknas på sådana grunder som även inbegriper dividendinkomst som är skattefria enligt 33 a—33 c § i inkomstkattelagen. Samtidigt föreslås att den övre gränsen för skatter skall sänkas från 70 procent till 60 procent.

3.5.5. *Kapitalinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas samt kapitalinkomstandel av inkomstandel för delägare i sammanslutningar*

Företagsinkomst enligt 38 § i inkomstkattelagen som skall fördelas betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. På yrkande som den skattskyldige eller företagarmakar framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomstandel av den företagsinkomst som skall fördelas likväl ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning. Enligt 39 § och 40 § skall beskattningssammanslutnings respektive fysisk persons och dödsbos andel i en näringsammanslutnings resultat anses utgöra kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på nettoförmögenheten. I fråga om andel i sammanslutning är det inte möjligt att på yrkande tillämpa en lägre procentgräns.

De ändringar som föreslås i propositionen gäller närmast sådan företagsverksamhet som bedrivs i aktiebolagsform. Ändringen innebär i de flesta fall en lindring av beskattningen av verksamhet i aktiebolagsform, speciellt på grund av den föreslagna sänkningen av samfundsskattesatsen med tre procentenheter. För privatföretagare och delägare i sammanslutningar innebär de föreslagna ändringarna en lindring av beskattningen genom att kapitalskattesatsen sänks med en procent. Eftersom cirka 80 procent av inkomsten beskattas som förvärvsinkomst i fråga om sådana företagsformer, är sänkningen av förvärvsinkomstbeskattningen av större betydelse i dessa fall.

Privatföretagares och sammanslutningars ställning bör inte försvagas relativt till sådan företagsverksamhet som bedrivs i bolagsform. I propositionen föreslås därför att den gräns på en 18 procents årlig avkastning beräknad på nettoförmögenheten som avses i 38, 39 och 40 § i inkomstkattelagen skall höjas till 20 procent. Denna höjning av gränsen innebär en lindring av beskattningen speciellt för företagare med nettoförmögenhet som hör till företagsverksamheten och vilkas företagsinkomst överstiger en nivå där marginalskatten är lägre än kapitalinkomstskattesatsen. Den i 38 § föreskrivna valmöjligheten och möjligheten att från en sammanslutning lyfta lön för arbete säkerställer å andra sidan en höjning av gränsen inte skärper beskattningen ens av de företagare som på grund av sin inkomstnivå beskattas lindrigare för förvärvsinkomst än för kapitalinkomst.

4. Propositionens verkningar

4.1. **Verkningar i fråga om den offentliga ekonomin**

Ändringar av bolags- och kapitalskattesatsen

Samfundsskattens avkastning beräknas uppgå till cirka 5 350 miljoner euro år 2004. En ändring på en procentenhet av samfundsskattesatsen har då en kalkylerad effekt om cirka 185 miljoner euro. Den föreslagna sänkning av skattesatsen med tre procentenheter skulle innebära en minskning av skatteintäkterna med cirka 555 miljoner euro. En

sänkning av kapitalskattesatsen med en procentenhet minskar inkomstskattens avkastning med cirka 24 miljoner euro. Denna siffra påverkas dels av den lindrade kapitalinkomstbeskattningen, dels av den motsatta effekt i form av t.ex. minskad avdragsfördel av bostads- och studielåneräntor som den lägre kapitalskattesatsen innebär. Skattesatsesänkningen leder även till en minskning av skatteuttaget på räntor på källskattepliktiga depositioner med 6 miljoner euro. Statiskt sett medför de föreslagna ändringarna av skattesatsen således en minskning av skatteintäkterna med 585 miljoner euro.

Effekterna av en skattesatseändring kan dock inte uppskattas enbart i termer av sänkningens relativa andel av avkastningen av skatten före reformen. Sänkningen av samfundsskatten syftar för sin del till att trygga företagets verksamhetsförutsättningar i Finland. Skattesänkningen inverkar i viss mån på företagets kostnadsnivå. Reformens viktigaste betydelse ligger dock inte i en förbättring av priskonkurrenskraften, utan i att den skattemässiga behandlingen har ett betydande inflytande på internationella företags etableringsbeslut. De ekonomiska verkningarna av företagsetableringar kan inte uttryckas i euro. Däremot är det klart att skatteintäkterna ökar om företag och arbetsplatser stannar kvar i Finland. De medel som inbesparas genom sänkningen av samfundsskattesatsen kommer delvis även att användas för investeringar som ger upphov till skatteintäkter.

Skattetagarnas utdelning av samfundsskatten

Det föreslås att det bortfall på cirka 100 miljoner euro i kommunala skatteintäkter som föranleds av sänkningen av samfundsskattesatsen skall kompenseras genom en ökning av kommunernas utdelning av samfundsskatten fr.o.m. år 2005. Kommunernas andel av samfundsskatteinkomsten föreslås höjas från 19,75 till 22,03 procent. Statens andel föreslås sänkas i motsvarande mån. Denna ändring innebär att sänkningen av samfundsskattesatsen inte minskar kommunernas samfundsskatteinkomster.

Ändringar i dividendbeskattningen

Enligt nationalräkenskaperna betalades år 2003 ut cirka 13,9 miljarder euro i dividender. Av dividenderna erhöles cirka 6,2 miljarder euro av företag och finansinrättningar, cirka 1,2 miljarder euro av offentliga samfund, cirka 0,5 miljarder euro av icke vinstsyftande samfund och cirka 2,9 miljarder euro av privathushåll. Till utlandet betalades cirka 3,1 miljarder euro i dividender.

Dividendutbetalningarna har ökat avsevärt under de senaste åren. År 1997 uppgick dividendutbetalningarna till cirka 4 miljarder euro, år 1999 till cirka 8 miljarder euro, och år 2000 till cirka 13,8 miljarder euro.

Enligt Skattestyrelsens debiteringsstatistik för år 2002 uppgick fysiska personers dividendinkomster år 2002 till cirka 2 522 miljoner euro, varav cirka 2 058 miljoner euro utgjorde dividender som beskattades som kapitalinkomst, och cirka 463 miljoner euro utgjorde förvärvsinkomstdividender. Av kapitalinkomstdividenderna kom 521 miljoner euro från börsbolag och 1 537 miljoner euro från andra bolag. År 2002 erhöles dividendinkomster eller andelskapitalräntor av sammanlagt 1 222 648 personer. Dividender från börsbolag erhöles av 366 444 personer och dividend som beskattas som förvärvsinkomst erhöles av 62 949 personer. Den genomsnittliga dividendinkomsten per mottagare var 2 064 euro.

I dividender erhöles aktiebolag 6 084 miljoner euro, föreningar och stiftelser 385 miljoner euro, och andelslag 169 miljoner euro år 2002. Av denna summa utgjorde finans- och försäkringsverksamhetsbedrivande samfundsandel 1 133 miljoner euro.

Inom systemet för gottgörelse för bolagsskatt betalar fysiska personer i praktiken inte någon skatt på kapitalskattedividender. Inte heller för samfund går det någon skatt på inhemska dividender. Dividendskatteintäkter har i första hand influtit från beskattningen av mottagare av förvärvsinkomstdividender till den del skatteprocenten på deras dividendinkomst överstiger 29 procent vid beskattning enligt progressiv skatteskala.

Dividendskatteomläggningens finansiella effekter kan uppskattas närmast på basis av statiska kalkyler som inte beaktar föränd-

ringar i de skattskyldigas beteende. Utgående från privatpersoners erhållna börsdividender kan en beskattning av dessa till 70 procent uppskattas öka skatteintäkterna med cirka 100 miljoner euro. Beskattning av andelskapitalräntor till 70 procent ger en skatteintäktsökning om 11,5 miljoner euro. Den föreslagna skattefria delen om 1500 euro leder dock till en minskning av skatteintäkterna med cirka 10 miljoner euro.

Ändringarna av beskattningen av dividender från icke börsnoterade bolag uppskattas öka skatteuttaget från persondelägare med 33 miljoner euro i statlig inkomstskatt, 12 miljoner euro i kommunalskatt, samt cirka en miljon euro i sjukförsäkringspremier och kyrkoskatt, eller sammanlagt 47 miljoner euro. Samtidigt medför den föreslagna sänkningen av skattesatsen för dividendutdelande bolag en minskning av uttaget av skatter i anslutning till utredningen av dividender med 21 miljoner euro och ökningen av den totala skattebelastningen skulle sålunda uppgå till 26 miljoner euro. I siffran ingår effekten av utvidgningen av tillämpningsområdet för förvärvsinkomstavdraget i kommunalbeskattningen. Då avdraget utsträcks till att gälla förvärvsinkomstdividender från icke börsnoterade bolag, leder detta till en minskning av skatteintäkterna på 2,5 miljoner euro. Beräkningen baserar sig på den totala skattebelastningen av vinst som lyfts från bolag. Den dividend som lyfts av aktieägaren antas härvid öka med ett belopp som motsvarar sänkningen av samfundsskattesatsen.

Den ovan nämnda ökningen om 26 miljoner euro av den totala skattebelastningen reduceras genom det föreslagna avdraget från förmögenhetsskatten av den skatt som för samma år belöper på en kapitalinkomstdividend på över 90 000 euro som erhålls från ett icke börsnoterat bolag. Denna skattelättnad minskar förmögenhetsskattens avkastningen med 21 miljoner euro, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av den skatt som tas ut på dividender som överstiger 90 000 euro. Beloppet utgör drygt 80 procent av den förmögenhetsskatt som fastställs för dem som betalar skatt på sådana dividender. Då man därtill beaktar den av regeringen i samband med den aktuella helhetsreformen överlämnade separata propositionen om en allmän lindring

av förmögenhetsbeskattningen genom en sänkning av förmögenhetsskatteskalorna samt den andel därav som gäller mottagare av dividender från icke börsnoterade bolag, cirka 12 miljoner euro, innebär detta att den totala skattebelastningen på den vinst som de lyfter ur bolagen minskar med sju miljoner euro jämfört med det nuvarande systemet.

Denna uppskattning av dividendskatteomläggningens inverkan på skatteintäkterna är endast riktgivande. Förändringarna i de skattskyldigas beteende kan få konsekvenser i synnerhet för beskattningen av dividender från icke börsnoterade bolag. Bolag med ett fåtal ägare kommer troligen under de första åren efter ikraftträdandet att avhålla sig från utbetalningar av dividender på över 90 000 euro i samma utsträckning som tidigare. Det föreslagna avdraget från förmögenhetsskatten kan dock förväntas reducera denna effekt. Dividendutdelningen kommer troligen även att dimensioneras så att den motsvarar den nya nettoförmögenhetsgränsen för kapitalinkomstdividender. Eftersom det under år 2004 troligen kommer att delas ut mer dividend än vanligt, är det möjligt att dividendbeloppet sjunker i motsvarande mån under övergångsskedet 2005. Ändringarna skulle således bidra till att minska skatteintäkterna ytterligare under det nya systemet jämfört med ovan anförda uppskattning. Däremot skulle det uppenbarligen inte sker några motsvarande förändringar i fråga om dividender från börsbolag. De största dividendutdelarna ägs i stor utsträckning av andra än hushåll, varför personbeskattningen inte påverkar dividendutdelningspolitiken. Börsdividendernas belopp kan förväntas öka år 2005 jämfört med nivån för det senaste statistikåret (2002), varvid skatteintäkterna ökar i motsvarande grad.

Efter slopandet av gottgörelsesystemet avsluter sig inte längre någon kompletteringskattskyldighet till dividendutdelningen. Kompletteringsskatt har årligen fastställts till ett belopp av cirka 20 miljoner euro. På denna grund har ändringen inte någon nämnvärd inverkan på skatteintäkterna. Du dividend i fortsättningen kan delas ut även ur vinst som inte har beskattas i bolaget, kan detta leda till ökad skatteplanering för att möjliggöra ett sådant förfarande. Möjligheten underlättas av

att dividender som samfund erhåller från utlandet i större utsträckning än för närvarande bli skattefria, samt av den föreslagna skattefriheten för överlåtelsevinster. Speciellt i fråga om börsbolag har ändringen dock inte någon större effekt på skatteintäkterna på grund av att de delar ut endast en del av sina vinster i form av dividend, och på grund av att de är inom det nuvarande systemet på motsvarande sätt skulle kunna använda sina skatteöverskott.

Reformen innebär av dividender som erhålls av samfund i huvudsak förblir skattefria. Dividender som samfund erhåller från börsbolag föreslås dock påläggas en skattebelastning om 19,5 procent. De dividendinkomster som erhållits av inhemska skattepliktiga samfund är något mindre än de som erhållits av inhemska hushåll. Det handlar delvis även om dividender mellan två börsbolag. En betydande del av dividenderna tillfaller försäkrings- och pensionsanstalter. Med oförändrad dividendutdelning kan skatteintäkterna från dividender som samfund erhåller på andra aktier än sådana som hör till investeringstillgångar uppskattas till högst cirka 50 miljoner euro.

Penninginrättningars och försäkringsanstalters dividendinkomster har under senare år uppgått till cirka 1 miljard euro. En stor del av dividenderna härrör från investeringstillgångar. Om investeringstillgångsdividenderna utgör 80 procent av alla dividender, innebär detta att skatteintäkterna beräknade enligt en samfundsskattesats på 26 procent skulle uppgå till över 200 miljoner euro. På grund av försäkrings- och pensionsanstalternas bokföringsprinciper torde den totala effekten dock bli betydligt mindre, eller högst ett par tiotal miljoner euro.

Ovanstående uppskattningar gäller de föreslagna permanenta ändringarna. Under övergångsskedet skatteåret 2005 föreslås den skattepliktiga andelen av privatpersoners dividendinkomster uppgå till 57 procent. Denna sänkning innebär en minskning av skatteintäkterna från icke börsnoterade bolag med cirka 52 miljoner euro, varav 13 miljoner euro föranleds av sänkningen av kapitalinkomstandelens skatteprocent och 39 miljoner euro av sänkningen av förvärvsinkomstandelens skatteprocent. Dessutom är skatteintäk-

terna från börsbolag under övergångsskedet 18 miljoner euro mindre än under senare år. Å andra sidan kommer dividenden under skatteåret 2005 att betalas ut som vinst som beskattats enligt en skattesats på 29 procent.

Ändrad skattemässig behandling av överlåtelse av aktier som innehas av samfund

Samfunds vinster av överlåtelser av skattepliktiga aktier och avdrag för anskaffningsutgiften för aktier har inte statistikförts av skatteförvaltningen. Koncernskattecentralen har emellertid samlat in uppgifter om dessa poster. Koncernskattecentralen sköter beskattningen av cirka 3300 företag, av vilka största delen hör till Finlands 250 största koncerner. Av den för skatteåret 2002 debiterade samfundsskatten gällde 60 procent sådana företag som beskattas vid Koncernskattecentralen. Enligt Koncernskattecentralens uppgifter för skatteåret 2001 bokförde dessa företag sammanlagt cirka 1 650 miljoner euro i vinster för försäljning av anläggningstillgångsaktier. Totalt bokfördes cirka 250 miljoner euro i försäljningsförluster och 180 miljoner euro i upplösningförluster för anläggningstillgångsaktier. Vid beskattningen yrkades på avdrag för värdenedgång till ett belopp om sammanlagt 950 miljoner euro. Skatteåret 2002 bokfördes cirka 455 miljoner euro i överlåtelsevinster, cirka 2 390 miljoner euro i överlåtelseförluster och 770 miljoner euro i upplösningförluster. Vid beskattningen av anläggningstillgångsaktier yrkades på värdenedgångsavskrivningar till ett belopp om sammanlagt 3 740 miljoner euro. De belopp som godkännts vid beskattningen har varit något lägre än de yrkade beloppen.

En uppskattning av beloppen för skatteåret 2003 kan göras på grundval av förhandsbesked för ifrågavarande år. På basis av ansökningarna om förhandsbesked kan göra sig bedömningen att försäljningsförluster, värdenedgångar och upplösningförluster kommer att fortsätta att öka. I fråga om bolag vars beskattning sköts av Koncernskatteverket har det under de senaste åren skett en konstant ökning av avdrag i anslutning till anläggningstillgångsaktier. Avdragen överstiger numera det sammanlagda beloppet av försäljningsvinster på anläggningstillgångsakti-

er.

De föreslagna ändringarna i den skattemässiga behandlingen av aktieöverlåtelser förefaller i ljuset av de anförda siffrorna innebära en betydande ökning av skatteintäkterna. Det är dock inte möjligt att ur siffrorna direkt utläsa verkningarna på skatteintäkterna. Upplösningsförluster periodiseras vanligen för avskrivning över tio år. Vid värdenedgångs-avskrivningar och överlåtelseförluster är det i många fall fråga om så stora poster att det leder till fastställande av förlust för inkomst-källa för det år för vilket avdraget görs. En sådan förlust kan den skattskyldige dra av från sin inkomst över det tio följande åren. Största delen av avdragen inverkar således på beskattningen under flera skatteår. Stora förluster kan även bero på att ägarföretaget inte längre har förutsättningar att fortsätta sin egen verksamhet på grund av dess förlustbringande karaktär. En del av försäljningsförlusterna och värdenedgångarna förblir även slutgiltigt oavdragna.

Verkningarna av de föreslagna ändringarna av överlåtelsebeskattningen är förknippad med betydande osäkerhet. De överlåtelsevinsten som föreslås vara skattefria utgör inkomstposter av tillfällig art. I dessa fall, liksom i fråga om ovan nämnda avdrag, kan det röra sig om stora enskilda belopp som kan uppgå till hundratals miljoner euro. Beloppens fördelning på olika år kan vara slumpmässig. Även om ändringen inte på basis av ovan anförda siffror som helhet tagen förefaller leda till en minskning av skatteintäkterna är det möjligt att avkastningen av samfundsskatten blir mer känslig för fluktuationer. Å andra sidan innebär bortfallet av skatteeffekterna av värdestegringar och värdenedgångar att avkastningen av samfundsbeskattningen blir mindre konjunkturkänslig.

4.2. Verkningar för de skattskyldiga

Ändringar av bolags- och kapitalskattesatsen

Sänkningen av samfundsskattesatsen minskar beloppet av den inkomstskatt som tas ut av företag i bolagsform med över tio procent. Sänkningen av kapitalskattesatsen minskar för sin del skattebelastningen på samtliga kapitalinkomster. Sänkningen av kapitalskatte-

satsen påverkar å andra sidan beskattningen av privatpersoner som har avdragsgilla låneräntor. Räntheavdraget som beviljats enligt kapitalskattesats minskar med en procent av räntans belopp. Som en skattskyldig har ett lån på 100 000 euro och räntan är tre procent, påverkar sänkningen av räntheavdraget skattens belopp med 30 euro i året.

Ändringar i dividendbeskattningen

För privatpersoner som erhåller dividender från börsbolag innebär de nya skattereglerna en skärpning av beskattningen. Inom gottgörelsesystemet har det inte gått någon skatt på dividender, och dessutom har det varit möjligt att få skatteåterbäring på grundval av avdrag från kapitalinkomst. I det nya systemet går det 19,6 procent i skatt på dividend.

De föreslagna ändringarnas helhetseffekt på beskattningen av icke börsnoterade bolags dividender bör granskas så att man jämför den totala skattebelastningen på dividendutdelning enligt det nuvarande systemet och enligt det nya systemet med beaktande av både den skatt som tas ut på vinsten på bolagsnivå och den skatt som på aktieägarnivå belastar den utdelade vinsten efter skatt. Faktorer av betydelse vid en sådan jämförelse är å ena sidan den andel på nio procent av nettoförmögenheten som utgör gränsen för att dividender skall beskattas delvis som förvärvsinkomst och å andra sidan gränsen om 90 000 euro för kapitalinkomstdividender.

Dividendbeskattningen lindras i samtliga fall då dividender utgör kapitalskatteinkomst inom ramen för nettoförmögenhetsgränsen och 90 000-eurogränsen inte överskrids. På grund av skattesatsändringarnas skärps inte beskattningen som helhet taget genast då dividenden överstiger 90 000 euro, utan först vid den nivå på cirka 113 500 euro. Skärpningen beräknas gälla cirka 2000 personer beroende på hur de bolag som delat ut stora dividender kommer att anpassa sitt beteende till det nya systemet. Skärpningen lindras i betydande mån av den föreslagna rätten att från förmögenhetsskatten dra av skatten på den del av dividenden som överstiger 90 000 euro. Antalet skattskyldiga som berörs av skattesärskärpningen minskar därigenom med flera hundra jämfört med ovan anförda antal.

Slopandet av systemet med gottgörelse för bolagsskatt innebär att dividendbeskattningen som en följd av de strukturella ändringarna oundvikligen skärps vid låga inkomstnivåer för dem som lyfter dividend i form av förvärvsinkomst. Inom gottgörelsesystemet har man fått återbäring av samfundsskatt upp till den undre gränsen av inkomstskattelans första nivå (11 700 euro år för 2004) där marginalskatten överstiger 29 procent. På förvärvsinkomst har i praktiken gått skatt först på den del som överstiger denna gräns. Enligt det nya systemet går det kommunal-skatt även på små förvärvsinkomstdividender.

I dessa fall förblir den totala skattebelastningen enligt det nya systemet dock på tidigare nivå, om aktieägaren lyfter förvärvsinkomst från sitt företag i form av lön i stället för dividend. Skattebelastningen på lön ökas vid en jämförelse av lönerelaterade arbetsgivaravgifter, men skattesatsesänkningen har en lika stor motsatt effekt. På en genomsnittlig förvärvsnivå ligger en 70-procentig skattepliktighet för förvärvsinkomstdividender å andra sidan mycket nära den nuvarande nivån på beskattningen av förvärvsinkomstdividender.

Dividendbeskattningen skärps således närmast för de mottagare av förvärvsinkomstdividender som erhåller relativt små dividendinkomster och som inte har möjlighet att lyfta lön av denna anledning att de inte arbetar i det bolag som delar ut dividenden. Beskattningsuppgifterna antyder att det är relativt liten del av mottagarna av förvärvsinkomstdividender för vilka dessa dividender utgör den huvudsakliga inkomstkällan, vilket innebär att skärpningen av beskattningen gäller endast några tusen skattskyldiga, av vilka en betydande del är minderåriga.

Slopandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt får konsekvenser för beskattningen även i sådana fall den skattskyldige enligt den nuvarande systemet har räntor som kan dras av från dividendinkomsten. Enligt det nuvarande systemet får en skattskyldig som kan dra av räntor från kapitalinkomst gottgörelse i form av återbäring på bolagsskatt. I det nya systemet ger avdrag inte längre möjlighet till återbäring på skatt. Då dividender

är skattefria kan räntorna avdras endast från andra skattepliktiga kapitalinkomster samt, i den mån kapitalinkomsterna inte räcker till för att täcka avdraget, från förvärvsinkomst inom ramen för underskottsgottgörelse. I propositionen föreslås att rätten till underskottsgottgörelse utvidgas så att det i även i fortsättningen skall vara möjligt att dra av räntor på skuld som upptagits i syfte att förvärva aktier. I det nuvarande systemet finns det emellertid vissa skattskyldiga vars räntebetalningar är påfallande stora i förhållande till förvärvsinkomsten. I sådana fall leder ändringen av systemet oundvikligen till en skärpning av beskattningen.

Samfunds dividendintäkter föreslås vara skattefria med undantag för dividender som erhålls från noterade bolag och dividender som hör till investeringstillgångar. Inom gottgörelsesystemet har dividender i praktiken varit skattefria, vilket innebär att beskattningen skärps en aning för de skattskyldiga vars dividendinkomster blir beskattade enligt det nya systemet. De resultatregleringsmöjligheter som mottagare av dividender på investeringstillgångar har tillgång till innebär att beskattningen inte i någon nämnvärd utsträckning påverkar dessa företags verksamhet. Beskattningen skulle således skärpas i första hand för sådana bolag av holdingtyp som innehar ägarandelar om mindre än tio procent i börsnoterade bolag. Denna skärpning är dock avsedd att motsvara förändringen i beskattning av privatpersoner som direkt äger aktier i börsbolag.

Ändrad skattemässig behandling av överlåtelse av aktier som innehas av samfund

Den föreslagna skattefriheten för överlåtelsetvinst innebär en lindring av beskattningen speciellt i fråga om en koncern i vilken ett koncernbolag uppvisar en värdestegring på ännu obeskattad goodwill och andra immateriella rättigheter. En sådan värdestegring kan erhållas som skattefri inkomst. Å andra sidan betalar en köparen även för bolagets inkomstförväntningar, men köparen har i det nya systemet inte möjlighet att dra av köpesumman. Inkomsterna inflyter till det av köparen förvärvade bolaget och kan lyftas i

form av dividend. Köpesummans skattefrihet och avdragsogillhet torde beaktas i prissättningen vid försäljningen av aktierna.

Den föreslagna avdragsogillheten för överlåtelseförluster skärper beskattningen för en köpare av ett verksamt aktiebolag, om det däremot inte inflyter inkomster till ett belopp som motsvarar den betalda köpesumman. Förbudet att i en förlustsituation dra av utgifter i anslutning till en investering i dotterbolagsform kan påverka inställningen till investeringar som innebär risktagande. Förvärv av målbolag sker ofta i avsikt att sammanslå dess företagsverksamhet med köparens verksamhet genom upplösning av målbolaget. Då anskaffningsutgiften för aktier inte längre är avdragbar ökar skattekostnaderna för sådana arrangemang jämfört med nuläget, eftersom den skattemässiga behandlingen kommer att motsvara det förfarande som för närvarande iaktas vid fusion.

Det föreslagna systemet ökar betydelsen för skatteplanering och medför ett incitament för bolagisering. Systemet innehåller gränsdragningar som är öppna för tolkning och som innebär att den skattemässiga behandlingen blir mer svåröversäglig. Beskattningen av överlåtelsevinster blir således mer svåradministrerad ur den skattskyldiges synpunkt. Detta kan antas gälla särskilt i fråga om mindre företag. Å andra sidan kan reformen även anses innebära en förbättring av den relativa ställningen för mindre företag som är verksamma i hemlandet och som inte har möjlighet att använda sig av internationell skatteplanering. I det nuvarande systemet har internationella koncerner kunnat uppnå skattefrihet för överlåtelsevinster genom användning av utländska hjälpbolag. De föreslagna ändringarna erbjuder samma möjligheter utan användning av utländska bolag.

5. Beredningen av propositionen

Hösten 2001 tillsattes två arbetsgrupper för att utreda omvärldsförändringarnas inverkan på beskattningen. Den av finansministeriet tillsatta expertgruppen (Arbetsgruppen för utveckling av inkomstbeskattningen) gjorde i enlighet med sitt uppdrag bedömning av behovet av utveckling av företags- och kapital-

beskattningen i ljuset av den internationella utvecklingen och den hårdnande skattekonkurrensen. Den arbetsgrupp som tillsattes av statsrådets kansli på framställan av ekonomiska rådet fick till uppgift att utreda de förändringstryck som Finlands skattesystem utsätts för av det internationella skattesystemet och den internationella ekonomin samt från inhemska aktörers sida.

Arbetsgrupperna lämnade sina rapporter på hösten 2002. Arbetsgruppen för utveckling av inkomstbeskattningen ansåg att det är motiverat att bibehålla ett differentierat inkomstskattesystem. Arbetsgruppen föreslog bl.a. en sänkning av samfunds- och kapital-skattesatserna och ett slopande av systemet med gottgörelse för bolagsskatt. Arbetsgruppen ansåg att man borde övergå till en s.k. klassisk dividendskattemodell där dividender beskattas enligt kapitalskattesats. Förslaget förutsätter emellertid att kapital- och samfundsskattesatsen sänks till 25 procent. Arbetsgruppen analyserade även frågan om skattefrihet för samfunds aktieöverlåtelsevinster, men kom inte med något förslag i saken.

Ekonomiska rådets arbetsgrupp gjorde i enlighet med sitt uppdrag en mer omfattande granskning av olika skatteslag. Den höll det för viktigt att lindra förvärvsinkomstbeskattningen, men ansåg att det även i företagsbeskattningen kan finnas behov av mindre sänkningar. Arbetsgruppen lade inte fram några konkreta förslag till utveckling av skattesystemet.

Sammanlagt 39 myndigheter och organisationer gav utlåtanden om den promemoria som publicerades av Arbetsgruppen för utveckling av inkomstbeskattningen. I utlåtandena ställde man sig negativt i första hand till modellen med dubbelbeskattning av dividender. Majoriteten av remissinstanserna ansåg att den nuvarande enkelbeskattningen av dividender bör bibehållas.

Som grund för den vidare utvecklingen av företags- och kapitalskattereformer har lagts speciellt de utredningar som gjorts av Arbetsgruppen för utveckling av inkomstbeskattningen. Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Med beaktande av vissa av de föreslagna ändringarnas natur har det inte begärts några omfat-

tande utlåtanden före överlämnandet av propositionen.

6. Samband med andra propositioner

I anslutning till reformen av företagsbe-

skattningen har samtidigt med denna proposition till riksdagen överlämnats ett förslag om lag om förmögenhetsskatteskala för år 2005. Därtill innehåller regeringens proposition till lagar om ändring av lagen om skatt på arv och gåva sådana förslag som ansluter sig till samma reform.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Inkomstskattelagen

2 §. *Andra stadganden om inkomstskatt.* I paragrafens 2 mom. stryks hänvisningen till gottgörelse för bolagsskatt.

10 §. *Inkomst som förvärvats i Finland.* I paragrafens 6 punkt stryks hänvisningen till gottgörelse för bolagsskatt.

16 §. *Beskattning av näringsammanslutningar och deras delägare.* I paragrafens 3 mom. finns bestämmelser om behandlingen av dividender och därmed jämförbara poster vid beskattningen av näringsammanslutningar. Sloandet av gottgörelsesystemet förutsätter en total revidering av denna bestämmelse. Vid beräkningen av en näringsammanslutnings inkomst av näringsverksamhet och jordbruksinkomst föreslås dividender som förvärvats av sammanslutningen ingå till fullt belopp i sammanslutningens inkomst. Från detta resultat avdras enligt 1 mom. eventuella förluster för tidigare år varefter inkomsten fördelas för beskattning som delägarnas inkomst. Partiell eller full skattefrihet för dividendinkomsten föreslås bli genomförd på delägarnivå sålunda att från den för beskattning fördelade inkomstandelen avdras den däri ingående dividendinkomst som utgör skattefri inkomst enligt de bestämmelser som gäller vid beskattningen av delägare.

Enligt förslaget är dividend som beskattas som en fysisk persons inkomst av näringsverksamhet eller jordbruksinkomst skattepliktig till 70 procent, vilket innebär att från inkomstandelen avdras 30 procent av den däri ingående dividendens belopp. Beskattningen av en dividend som ingår i ett samfunds inkomstandel beror enligt den före-

slagna 6 a § på vilket tillgångsslag aktierna tillhör ur samfundets synpunkt, och om det bolag som delar ut dividenden är börsnoterat, och i så fall hur stor ägarandel dividendtagaren har i det bolag som delar ut dividenden. Det föreslås att saken skall granskas ur delägarens, inte näringsammanslutningens synpunkt. Det avgörande föreslås vara huruvida personbolagets aktier utgör investeringstillgångar för samfundet och huruvida samfundets egen relativa ägarandel utgör minst tio procent av aktiekapitalet. För ett samfund skulle enligt förslaget en dividend som ingår i en inkomstandel normalt utgöra skattefri inkomst antingen till fullt belopp eller till 25 procent, vilket innebär att dividendens hela belopp eller 25 procent av beloppet dras av från inkomstandelen. Om det är fråga om investeringstillgångar, görs inte något avdrag.

Om den dividend som ingår i inkomstandelen är större än beloppet av inkomstandelen, kan avdraget från inkomstandelen inte göras till fullt belopp under skatteåret. Avdraget kan inte heller överföras för att fastställas som förlust på sammanslutningsnivå, eftersom samfund och fysiska personer enligt förslaget beviljas olika stora avdrag. Ett oanvänt avdrag skulle i detta fall kunna göras från den skattskyldiges inkomstandel i samma näringsammanslutnings samma inkomstskäl i inom de tio närmaste skatteåren efterhand som inkomsten inflyter. Den föreslagna tidsfristen är densamma som vid förlustutjämnning, vilket detta förfarande påminner om.

Den skattefria delen av dividenden dras av från inkomstandelen före beräkningen av kapitalinkomst andelen av fysiska personers och dödsboms sammanslutningsandel. Den skattefria andelen leder därvid till motsvarande minskning av förvärvsinkomst andelen. Bestämmelser om detta förfarande föreslås ingå

i det ändrade 40 § 3 mom.

En näringsammanslutning kan även ha sådana dividender som ingår i en personlig inkomstkälla, på vilka inkomstskattelagen skall tillämpas vid beskattningen av mottagaren. Sådana dividender tas inte längre i beaktande vid beräkningen av sammanslutningens övriga inkomster, utan dividenderna fördelas direkt för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens inkomst. Den skattemässiga behandlingen av dividenden bestäms härvid av det utdelande bolagets ställning. Detta förfarande föreslås inte genomgå några ändringar. Saken föreslås bli reglerad i paragrafens 4 mom. Enligt förslaget skall dividendens skattepliktighet bestämmas enligt 33 a–33 c § vid beskattningen av fysiska personer och enligt 33 d § 4 mom. vid beskattningen av samfund.

31 §. *Särskilda stadganden om naturliga avdrag.* I paragrafens 4 mom. föreslås föreskrivas att utgifter för förvärvande av dividendinkomst skall vara avdragsgilla för fysiska personer och dödsbon oberoende av att dividendinkomsten delvis utgör skattefri inkomst. Denna bestämmelse är närmast av klagörande art. En motsvarande bestämmelse om ränteutgifter föreslås ingå i 58 §.

Paragrafens 5 mom., enligt vilken dividendersättning inte är avdragbar utgift, föreslås med anledning av ändringarna i dividendbeskattningen ändras så att förbudet att dra av betald dividendersättning endast gäller till den del som den dividend för vilken den skattskyldige betalat dividendersättning utgör skattefri inkomst för honom.

32 §. *Kapitalinkomst.* I denna paragraf uppräknas inkomster som beskattas som kapitalinkomst. Innehållet föreslås genomgå en lagteknisk ändring så att det motsvarar de begrepp som används i det nya dividendskattesystemet i fråga om indelningen i förvärvs- och kapitalinkomst.

Dividendinkomster. I lagen föreslås bestämmelserna om beskattning av dividendinkomst sammanföras under en egen ny rubrik, Dividendinkomster. Bestämmelserna gäller beskattning av fysiska personer och dödsbon. I den nya 33 d §:s 5 mom. föreslås emellertid ingå särskilda bestämmelser om den skattemässiga behandlingen av samfunds förvärv

av dividend som beskattas enligt inkomstskattelagen.

33 a §. *Dividender från offentligt noterade bolag.* I den nya 33 a § föreslås ingå bestämmelser om dividender som erhållits från offentligt noterade bolag. I paragrafens 1 mom. beskrivs hur sådana dividender beskattas, och i 2 mom. anges vad som avses med ett offentligt noterat bolag.

I paragrafens 2 mom. föreslås ingå definitionen på dividend från ett offentligt noterat bolag. I fråga om sådana bolag som är noterade i Finland baserar sig definitionen på begreppet offentlig handel i värdepappersmarknadslagen. Enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen kan med värdepapper bedrivas offentlig handel eller annan i värdepappersmarknadslagen reglerad yrkesmässigt ordnad handel för förmedling av kontakt mellan köpare och säljare. Sådan offentlig handel bedrivs på den av Helsingfors fondbörs upprätthållna Huvudlistan, som är en i värdepappersmarknadslagen avsedd börslista, och på de av samma bolag upprätthållna I, NM- och Pre-listorna, på vilka bedrivs sådan annan offentlig handel som avses i 3 kap. 12 § i värdepappersmarknadslagen. I Finland ordnas för närvarande inte någon offentlig handel utanför börsen.

Värdepappersmarknadslagen reglerar den handel som bedrivs i Finland, och dess definitioner kan inte användas på utomlands noterade bolag. I fråga om sådana bolag baserar sig definitionen på begreppet reglerad marknad. Begreppet definieras i artikel 1.13 i direktivet om investeringstjänster (93/22/EEG). Med reglerade marknader avses en i direktivets bilaga angiven marknad för finansiella instrument, om vilken uppgifter har tillställts kommissionen av marknadens hemstat, som bedriver regelbunden verksamhet i enlighet med ett av en behörig myndighet godkänt reglemente som fastställer villkoren för marknadens verksamhet, tillgång till marknaden och upptagning till notering enligt noteringsdirektivet (79/279/EEG) eller motsvarande. En förteckning över reglerade marknader som verkar i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet publiceras årligen av kommissionen i Europeiska unionens officiella tidning på basis av de uppgifter som lämnats av medlemsstaterna. I förteckningen

ingår alla de reglerade marknader som fungerar inom EU.

Med en reglerad marknad som står under myndighetsinsyn i en stat som inte hör till EU avses att marknadsplatsen, de värdepapper med vilka handeln bedrivs samt marknadsparterna är föremål för reglering och övervakning av motsvarande, men inte nödvändigtvis likadant, innehåll som en marknadsplats i Finland eller EU, och att marknadsplatsen står under behörig myndighets kontroll i den stat där den är belägen. Regleringen omfattar regelmässigt ett noteringsförfarande som möjliggör identifiering av de värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad. Enligt det föreslagna 33 c § 1 mom. skall notering endast påverka beskattningen av sådana dividender som förvärvats från en skatteavtalsstat.

33 b §. *Dividend från bolag som inte är offentligt noterade.* I den nya 33 b § föreslås ingå bestämmelser om beskattningen av dividender från andra bolag än offentligt noterade bolag. Den skattemässiga behandlingen av sådana dividender föreslås i likhet med det nuvarande förfarandet bestämmas på basis av det i förmögenhetsskattelagen angivna matematiska värdet på aktierna i det bolag som betalar dividenden. Bestämmelser om detta föreslås ingå i 1 mom. Dividenden föreslås i regel utgöra skattefri inkomst upp till ett belopp som motsvarar en årlig avkastning om nio procent, mot nuvarande 13,5 procent. Ändringen beror i huvudsak på att dividendinkomsten enligt det nya systemet inte längre inkluderar gottgörelse för bolagsskatt.

Det föreslås att man räknar ihop de dividender som den skattskyldige har lyft från olika bolag inom ramen för årlig avkastning. Till den del de dividender som beaktas vid beräkningen understiger 90 000 euro föreslås de inte utgöra skattepliktig inkomst. Den del av dividenden som överstiger denna gräns föreslås till 70 procent utgöra skattepliktig kapitalinkomst och till 30 procent skattefri inkomst.

Den del av dividenden som överstiger den årliga avkastningen skall enligt det föreslagna 2 mom. utgöra förvärvsinkomst till 70 procent och skattefri inkomst till 30 procent.

De bestämmelser som gäller indelningen av dividend i kapital- och förvärvsinkomst ingår

för närvarande i 42 §. Eftersom motsvarande grunder fortsättningsvis tillämpas vid indelning av dividender i skattepliktiga dividender enligt 1 och 2 mom., föreslås att bestämmelserna om indelning i huvudsak utan några ändringar skall flyttas till 33 b §. De nuvarande 42 § 2 och 4 mom. föreslås bli flyttade till de nya 33 b § 3 och 4 mom. Samtidigt föreslås en lagteknisk ändring av 3 mom. med anledning av att den bestämmelse i 2 § 7 mom. i lagen om pension för arbetstagare som hänvisas till i lagrummet numera ingår i den nämnda lagens 1 d §. Samtliga bolag som avses i 26 § 1 mom. i förmögenhetsskattelagen föreslås i det nya systemet bli behandlade som offentligt noterade, vilket innebär att det inte behövs någon hänvisning till sådana bolag i 42 § 1 mom.

Det nuvarande 42 § 3 mom. innehåller en bestämmelse enligt vilken räntebärande skuld som en delägare har för förvärv av aktier i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet skall dras av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget bestäms, om delägaren enligt den nuvarande 1 d § i lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget. Enligt 58 § i inkomstskattelagen skall räntan på en skuld som använts för förvärv av sådana aktier dras av från det sammanlagda beloppet för hans dividend från bolaget och gottgörelsen för bolagsskatt innan dividendens kapitalinkomstandel räknas ut så som bestäms i 42 §. Av ovan i den allmänna motiveringen anförda skäl föreslås att detta förfarande skall slopas. Någon bestämmelse motsvarande den som ingår i 42 § 3 mom. föreslås därför inte ingå i den nya 33 b §.

Det föreslagna systemet för dividendbeskattning kan illustreras genom följande exempel. Nettoförmögenheten är 1 500 000 euro och beloppet av den dividend som delas ut är 200 000 euro. Dividenden utgör kapitalinkomstdividend upp till 135 000 euro, vilket är det belopp som motsvarar en avkastning på nio procent på nettoförmögenheten. Resten av dividendbeloppet, 65 000 euro, utgör förvärvsinkomstdividend. Kapitalinkomstdividenden är skattefri upp till 90 000 euro. Av det överskjutande beloppet, i detta fall 45 000 euro, utgör enligt förslaget 70 procent, dvs. 31 500 euro, skattepliktig kapital-

inkomst. Av förvärvsinkomstdividenden utgör 70 procent, dvs. 45 500 euro, skattepliktig förvärvsinkomst. Av dividenden utgör enligt förslaget således 31 500 euro kapitalinkomst och 45 500 euro förvärvsinkomst. Resten, dvs. 123 000 euro, utgör inte skattepliktig inkomst. Beloppet består av den skattefria andelen på 90 000 euro plus den skattefria andelen på 13 500 euro av den överskjutande kapitalinkomstdividenden, plus förvärvsinkomstdividendens skattefria andel på 19 500 euro.

Partiell skattefrihet för dividendinkomster utgör en lösning som gäller beskattningnivån på dividendinkomster, och kunde alternativt genomföras genom att bevilja avdrag baserat på dividendens belopp eller genom att införa en lägre skattesats på dividendinkomster än på andra kapitalinkomster. Den föreslagna metoden är enklare i lagtekniskt hänseende än de andra alternativen. Dividendinkomst föreslås alltså ur skattesystemets synpunkt i regel utgöra skattepliktig inkomst, och beloppet av skattefri dividendinkomst kan beräknas endast på basis av det totala beloppet av uppgiven dividendinkomst.

Skattefrihetens karaktär har betydelse bl.a. vid avräkning av källskatt på dividender som förvärvats från utlandet. Då 70 procent av dividenden är skattepliktig inkomst blir skattesatsen på dividenden reellt sett 19,6 procent. Den källskatt på 15 procent som tagits ut på dividenden föreslås bli avräknad på grundval av hela dividendinkomsten, och inte så att 30 procent av källskatten lämnas oavräknad såsom hänförande sig till skattefri inkomst. Regeringen kommer senare att överlämna en separat proposition om de ändringar i lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning som föranleds av omläggningen av dividendbeskattningen.

33 c §. *Dividender från utländska samfund.* I paragrafens 1 mom. föreslås ingå bestämmelser om beskattningen av dividender som fysiska personer och dödsbon förvärvar från utländska samfund. Beskattningen föreslås ske på samma sätt som beskattningen av dividender som förvärvats i Finland, om det samfund som delar ut dividenden uppfyller en av de förutsättningar som anges i 1 mom. Samfundet skall således ha hemvist i antingen en medlemsstat i EU eller i en skatteav-

talsstat.

Ett samfund som avses i momentets 1 punkt skall vara ett sådant bolag som avses i artikel 2 i moder-dotterbolagsdirektivet. Enligt artikeln förutsätts att ett sådant bolag drivs i någon av de associationsformer som är förtecknade i bilagan till direktivet, och att det är skyldigt att erlägga någon av de i artikeln uppräknade skatterna utan valmöjlighet eller rätt till skattebefrielse. Därtill förutsätts att bolaget enligt skattelagstiftningen i en medlemsstat anses vara skatterättsligt hemmahörande i den staten och inte enligt ett avtal om undvikande av dubbelbeskattning med tredje land anses ha skatterättsligt hemvist utanför gemenskapen. Utanför tillämpningsområdet för skattefrihet lämnas på denna grund t.ex. sådana på Isle of Man eller Kanalöarna registrerade bolag som inte betalar brittisk bolagsskatt.

I fråga om ett samfund som avses i momentets 2 punkt förutsätts att det mellan samfundets hemviststat och Finland är i kraft ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning, vilket tillämpas på dividend som delas ut av samfundet. I skatteavtal som ingåtts med vissa länder har bl.a. offshorebolag och andra speciella bolagstyper lämnats utanför avtalets tillämpningsområde.

I paragrafens 2 mom. föreslås föreskrivas att sådana dividender som erhålls från andra utländska samfund skall utgöra skattepliktig förvärvsinkomst till sitt fulla belopp. Detta föreslås gälla även sådana bolag som inte omfattas av bestämmelserna i direktivet eller ett skatteavtal.

Bestämmelsen om kapitalinkomstandel av dividend som betalats på utländska bolags aktier, vilken för närvarande ingår i 42 § 1 mom., föreslås bli flyttad till paragrafens 3 mom.

33 d §. *Andra bestämmelser om dividendinkomst.* I paragrafens 1 mom. föreslås ingå en bestämmelse om att förtäckt dividend som erhållits av en fysisk person eller ett dödsbo skall beskattas som förvärvsinkomst.

I paragrafens 2 mom. föreslås ingå bestämmelser om sådan vinstutdelning från andra samfund än aktiebolag som beskattas som inkomst som hänför sig till en fysisk persons eller ett dödsbos personliga inkomstkälla. I momentet anges de vinstutdelnings-

poster som för närvarande berättigar till gottgörelse för bolagsskatt. Förteckningen föreslås bli utökad med tilläggsandelsränta som betalas av andelslag, vilken inte hörde till de poster som omfattades av gottgörelse för bolagsskatt. Det föreslås att dessa inkomster skall beskattas till 70 procent på samma sätt som dividend från ett offentligt noterat bolag. Inkomsterna föreslås dock vara skattepliktiga endast till den del som de överstiger 1 500 euro. Vid tillämpningen av denna gräns sammanräknas alla de i momentet avsedda inkomsterna från olika andelslag och sparbanker.

Privatpersoners andelar i andelslag kan höra inte bara till den skattskyldiges personliga inkomstkälla utan även till dennes jordbruksinkomstkälla eller näringsinkomstkälla. Alla dessa olika inkomstkällor föreslås omfattas av en gemensam gräns för den skattefria inkomsten. En skattefri andel föreslås bli utnyttjad sålunda att skattefriheten i första hand hänför sig till personlig inkomst, därefter till jordbruksinkomst, och i tredje hand till inkomst av näringsverksamhet. Inkomst som avses i detta moment kan ingå även i sådan inkomst för en näringsammanslutning som avses i 16 §. En andel som är skattefri enligt detta moment föreslås i sådana fall kunna avdras från inkomstandel med stöd av 16 § 3 mom. på samma sätt som skattefri dividend. Även sådana andelskapitalräntor som ingår i en sammanslutningsandel föreslås omfattas av den skattskyldigvisa maximigränsen.

Bestämmelsen i 42 § 4 mom. om dividendersättning föreslås ingå i den nya 33 d § som dess 3 mom. Den princip som uttrycks i denna bestämmelse föreslås även gälla sådan beskattning som verkställs enligt näringskattelagen. Samtidigt föreslås momentet omgå en lagteknisk översyn på grund av slopandet av gottgörelsesystemet.

Enligt paragrafens 4 mom. skall sådan dividend som skall beskattas enligt inkomstskattelagen utgöra skattepliktig inkomst enligt 6 a § i näringskattelagen då dividendtagaren är ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank eller ett ömsesidigt försäkringsbolag. Dividenden föreslås således utgöra skattefri inkomst, om inte de villkor som anges i 6 a § 1 mom. 2 och 3 punkten utgör hinder för skattefrihet. Om det

för skattefrihet. Om det är fråga om sådan dividend från ett noterat bolag på vilken skattefrihetsgrunden inte är tillämplig, föreslås dividenden utgöra skattepliktig inkomst till 75 procent.

För andra slag av samfund, t.ex. föreningar och stiftelser, innebär begränsningen enligt denna paragraf att dividend som beskattas som personlig inkomst utgör skattepliktig inkomst till fullt belopp, om samfundet inte är ett allmännyttigt samfund.

38 §. *Kapitalinkomstandelen av företagsinkomst som skall fördelas.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs att företagsinkomst som skall fördelas betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som hör till näringsverksamheten eller jordbruket. Det föreslås att gränsen för den nettoförmögenhet som utgör grunden för beräkning av kapitalinkomsten höjs till 20 procent.

39 §. *Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i beskattningssammanslutningar.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs att resultatet av en näringsammanslutnings näringsverksamhet betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägarans andel av nettoförmögenheten. Det föreslås att gränsen för den förmögenhet som utgör grunden för beräkning av kapitalinkomsten höjs till 20 procent.

40 §. *Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i näringsammanslutningar.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs att resultatet av en näringsammanslutnings näringsverksamhet betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägarans andel av nettoförmögenheten. Det föreslås att gränsen för den nettoförmögenhet som utgör grunden för beräkning av kapitalinkomsten höjs till 20 procent.

Bestämmelsen i paragrafens 3 mom. hänför sig till det i 16 § 3 mom. föreskrivna förfarandet enligt vilket dividender som erhålls av en näringsammanslutning beskattas direkt som delägarans inkomst. Detta förfarande föranleds av systemet för gottgörelse för bolagsskatt. Enligt det föreslagna förfarandet enligt 16 § 3 mom. skall skattefri dividend

avdras från inkomstandelen före beräkningen av kapitalinkomstandelen av en fysisk persons eller ett dödsbos sammanslutningsandel. Den skattefria andelen leder härvid till en minskning av förvärvsinkomstandelen av dividenden.

42 §. *Kapitalinkomstandelen av dividender från andra bolag än börsbolag.* Det föreslås att bestämmelserna om beskattning av dividendinkomst sammanförs i paragraferna 33 a—33 d på det sätt som beskrivs ovan. De bestämmelser som för närvarande ingår i 42 § föreslås med ovan nämnda undantag förbli i kraft och ingå i 33 b och 33 c §, medan 42 § av lagtekniska orsaker föreslås utgå.

53 §. *Vissa skattefria kapitalinkomster.* Den bestämmelse i paragrafens 7 punkt som gäller beskattningen av en dividend som ett samfund får av ett utländskt samfund har hänfört sig till gottgörelsesystemet, enligt vilket gottgörelse för bolagsskatt inte beviljas på grundval av dividend som förvärvats från utlandet, men direktinvesteringsdividender behandlas som skattefria. Någon motsvarande bestämmelse är inte nödvändig i det nya systemet. Beskattningen av dividender som erhållits av samfund föreslås bli reglerad i det nya 33 d § 4 mom. i fråga om samtliga dividender som beskattas enligt inkomstskattelagen. Paragrafens 7 punkt föreslås av denna anledning utgå.

58 §. *Ränteutgifter.* I paragrafens 1 mom. 3 punkten föreskrivs att en skattskyldig har rätt att dra av räntorna på skulder som hänförs sig till förvärvande av skattepliktig inkomst. Till detta lagrum föreslås bli fogad en klargörande bestämmelse enligt vilken partiell skattefrihet för dividender enligt 33 a—33 d § inte utgör något hinder för att dra av räntor som hänförs sig till dividendinkomst.

Enligt paragrafens 6 mom. skall ränta på en skuld som ett aktiebolags delägare med företagarsstatus har använt för förvärv av aktier dras av från det sammanlagda beloppet för hans dividend från bolaget och gottgörelsen för bolagsskatt innan dividendens kapitalinkomstandel räknas ut. Paragrafen hänförs sig till bestämmelsen i 42 § 3 mom., enligt vilken motsvarande skuld dras av från nettoförmögenheten. Av ovan i den allmänna motiveringen anförda skäl föreslås att detta förfarande skall slopas. I paragrafens 6 mom.

föreslås en ändring som föranleds av detta.

62 §. *Förvärvsinkomstandelen av företagsinkomst och dividend.* I denna paragraf, som ingår i kapitlet om skatteplikt för företagsinkomst, föreskrivs att den andel av företagsinkomst och dividend som inte är kapitalinkomst enligt lagens bestämmelser, skall betraktas som förvärvsinkomst. Även om det av bestämmelserna i de föreslagna 33 b och 33 d § framgår till vilken del en dividend skall beskattas som förvärvsinkomst, föreslås att hänvisningen till dividend skall bibehållas, i paragrafens 1 mom.. Samtidigt föreslås vissa ändringar av lagteknisk art. Enligt förslaget ingår en bestämmelse om inkomstslaget förtäckt dividend i 33 d § 1 mom., vilket betyder att paragrafens 2 mom. inte längre är nödvändigt.

105 a §. *Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen.* Det föreslås att avdraget skall beviljas även på grundval av dividendinkomst som beskattas som förvärvsinkomst. Grunden för avdraget föreslås vara den andel på 70 procent av dividenden som är skattepliktig. Avdraget föreslås inte bli beviljat på grundval av förtäckt dividend.

124 §. *Fastställande av skatten.* I paragrafens 2 mom. föreskrivs om kapitalinkomstskattesatsen och samfundsskattesatsen. Kapitalkattesatsen föreslås bli sänkt till 28 procent och samfundsskattesatsen till 26 procent.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om inkomstskattesatserna för delvis skattefria samfund. Sådana samfund som avses i 21 § 1 mom. betalar skatt till kommunen och församlingen, och sådana samfund som avses i 21 § 2 mom. betalar skatt till kommunen. På grund av de föreslagna ändringarna av statens och kommunernas utdelning av samfundsskatten samt sänkningen av samfundsskattesatsen föreslås inkomstskattesatsen bli sänkt från 6,2495 till 6,1958 procent för sådana samfund som betalar skatt till kommunen och församlingen, och från 5,7575 till 5,7278 procent för sådana samfund som betalar skatt till kommunen.

131 §. *Beloppet av underskottsgottgörelse.* Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., i vilket föreskrivs att maximibeloppet av underskottsgottgörelsen inte skall tillämpas till den del som underskottsgottgörelsen

härör från räntor på skuld som använts för förvärv av företagardelägars aktier. I bestämmelsen definieras vad som avses med företagardelägare. Med företagardelägare avses en delägare som enligt 1 d § i lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget. Ränta på skuld för förvärv av sådana aktier dras av efter avdrag för kostnader för inkomstens förvärvande, förluster och övriga räntor som avses i 60 § 2 mom. Om en skattskyldig exempelvis har en underskottsgottgörelse på 800 euro på grund av räntor på bostadslån, har han därutöver rätt till ett obegränsat underskottsgottgörelseavdrag för räntor på skuld som använts för förvärv av företagardelägars aktier.

Bestämmelsen föreslås gälla sådana aktier vilka utgör grundvalen för den skattskyldiges ställning som företagardelägare. Obegränsad avdragsrätt föreslås sålunda inte gälla t.ex. sådana räntor som hänför sig till anskaffning av börsaktier. Bestämmelsen påverkar inte systemet med underskottsgottgörelse annat än i fråga om gottgörelsens maximibelopp och avdragsordningen. Sålunda kan t.ex. överföring till den andra maken genom en i 131 § 2 mom. avsedd underskottsgottgörelseförhöjning ske endast till det belopp som återstår av maximibeloppet av makens underskottsgottgörelse efter det att även underskott som härör från räntor på skuld som använts för förvärv av företagardelägars aktier har beaktats. Om maximibeloppet av makens underskottsgottgörelse är det normala 1 400 euro och han har en underskottsgottgörelse på 1 500 euro som härör från räntor på skuld som använts för förvärv av företagardelägars aktier, är det således inte möjligt att höja den andra makens underskottsgottgörelse med stöd av 131 § 2 mom. Om däremot det underskott som härör från företagardelägars räntor är 1 200 euro, kan den andra makens underskottsgottgörelse höjas med 200 euro, om de förutsättningar för höjning av den andra makens underskottsgottgörelse som föreskrivs i 131 § 2 mom. i övrigt är uppfyllda.

136 §. *Beskattningens övre gräns.* Av ovan i den allmänna motiveringen anförda skäl föreslås bestämmelsen ändras så att även skattefria dividendinkomster skall beaktas som

inkomst vid uträkningen av beskattningens övre gräns. Den övre gränsen för skatter föreslås bli sänkt från 70 till 60 procent.

1.2. Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

5 §. Till 5 § 1 mom. 1 punkten fogas en hänvisning till den nya 6 § 1 mom. 1 punkten, vari föreskrivs om undantag från skatteplikten för överlåtelsevinster på anläggningstillgångsaktier.

I paragrafens 3 punkt stryks hänvisningen till gottgörelse för bolagsskatt. Punkten föreslås i fråga om dividender innehålla en hänvisning till den nya 6 a §, i vilken föreslås föreskrivas om beskattning av dividender som utgör avkastning på tillgångar som hör till näringsverksamhet.

6 §. Den föreslagna skattefriheten för samfunds överlåtelsevinster på anläggningstillgångsaktier föreslås på grund av lagens struktur regleras genom en bestämmelse i 6 § 1 mom. 1 punkten om att aktier som hör till anläggningstillgångarna, med avvikelser från huvudregeln i 4 §, i vissa fall inte skall utgöra skattepliktig inkomst. På motsvarande sätt föreslås det att i 8 § 1 mom. 2 punkten föreskrivs om att anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar inte skall utgöra avdragbar utgift i skattefrihetssituationer. I lagrummet föreslås ingå i en hänvisning till den nya 6 b §, som innehåller närmare bestämmelser om tillämpningsområdet för överlåtelsevinsters skattefrihet och därtill hörande begränsningar av avdragsrätten.

I bestämmelsen definieras de skattskyldiga i vars beskattning skattefrihet för överlåtelse av anläggningstillgångsaktier kan komma ifråga enligt 6 b §. Till sådana skattskyldiga föreslås höra aktiebolag, andelslag, sparbanker samt ömsesidiga försäkringsbolag. Till andelslag räknas även andelsbanker. Skattefriheten föreslås även gälla motsvarande utländska samfund, om de aktier som överläts hänför till samfundets här belägna fasta driftsställe. Skattefrihetsbestämmelserna föreslås inte tillämpas på samfund som bedriver kapitalinvesteringsverksamhet.

Paragrafens 2 mom. föreslås utgå. Bestämmelserna om beskattning av dividender som utgör avkastning på tillgångar som hör

till näringsverksamhet föreslås av lagtekniska orsaker sammanföras till en ny 6 a §.

6 a §. I paragrafens 1 mom. föreslås ingå bestämmelser om beskattningen av dividender på aktier som hör till ett samfunds näringsstillgångar. Dividender som erhålls av ett samfund föreslås i regel inte utgöra skattepliktig inkomst. För skattefrihet för dividend anges tre undantag i den uppräknig som föreslås ingå i 1 mom. Alla de tre punkterna i momentet föreslås var för sig utgöra hinder för skattefrihet. För det första föreslås att skattefrihet inte skall gälla aktier som hör till samfunds investeringstillgångar. Till investeringstillgångar hör sådana aktier som anskaffats av penninginrättningar samt försäkrings- och pensionsanstalter för investering av medel eller tryggnade av investeringar. Investeringsstillgångsdividender som förvärvats i Finland föreslås utan undantag vara skattepliktiga. I fråga om dividender som förvärvats från medlemsstater i EU föreslås skattepliktigheten dock inte gälla sådana dividender som enligt moder-dotterbolagsdirektivet förutsätts vara befriade från skatt.

Skattefrihet föreslås enligt momentets 2 punkt inte komma i fråga, om dividenden har erhållits från ett samfund som inte har hemvist i Finland eller i någon annan medlemsstat i EU. I punkten föreslås föreskrivas om likvärdig behandling av inhemska dividender och dividender som förvärvats från andra medlemsstater i EU. Bestämmelserna i EG-fördraget kan anses förutsätta detta när det gäller dividender från bolag som är föremål för en sådan beskattning som ligger på en normal nivå. Däremot är det inte motiverat att skattefrihet skulle gälla dividender från sådana bolag som i en medlemsstat i EU är föremål för specialbehandling. Denna begränsning föreslås göras utgående från om moder-dotterbolagsdirektivet är tillämpligt på dividenden. Om direktivet inte är tillämpligt, föreslås sådan dividend utgöra skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp.

Dividend som ett samfund förvärvar från en annan stat än en medlemsstat i EU föreslås enligt 6 a § 1 mom. 2 punkten utgöra skattepliktig inkomst till fullt belopp på enligt bestämmelserna i den interna lagstiftningen. Detta innebär alltså att man frångår den lagstiftningsteknik som tillämpas i det

nuvarande 6 § 2 mom., enligt vilken skattefrihet uttryckligen har föreskrivits för de länders del med vilka ett avtal var i kraft den 1 januari 1995. De bestämmelser som gäller dividender som förvärvats från andra skatteavtalsstater än medlemsstater i EU föreslås på den interna lagstiftningens nivå ändras med avseende på de länder från vilka dividender kan erhållas skattefritt enligt de nuvarande bestämmelserna i 6 § 2 mom. Finland har i skatteavtal vanligen avstått från sin beskattningsrätt i fråga om direktinvesteringsskatt dividender från dessa länder, eller så ingår i skatteavtalet ett villkor enligt vilket dividender skall beskattas på samma sätt som dividend som förvärvats i Finland. I dessa fall sker det ingen ändring av beskattningen, eftersom bestämmelsen innebär att den lindrigare skatteavtalsregeln blir tillämplig i stället för den interna lagstiftningens regler. Detta leder i praktiken till att beskattningen av dividender som betalas till Finland från sådana skatteavtalsstater som inte är medlemsstater i EU fastställs på basis av skatteavtal.

I paragrafens 1 mom. 3 punkten föreslås ingå bestämmelser om undantag som gäller dividender som betalats av noterade bolag. Sådana dividender föreslås utgöra skattepliktig inkomst då de betalas till en dividendtagare som inte är ett noterat bolag. Detta föreslås dock inte gälla sådana situationer där dividendtagaren äger minst tio procent av det noterade bolagets aktiekapital. Dividender som ett noterat bolag erhåller från ett annat noterat bolag föreslås vara skattefria.

I paragrafens 2 mom. föreslås ingå bestämmelser om nivån på beskattningen av skattepliktiga dividender. Skattepliktiga dividender föreslås enligt 1 mom. 1 och 2 punkten utgöra skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp. Detta föreslås alltså gälla investeringstillgångsdividender och sådana skattepliktiga dividender som förvärvats från utlandet. Om dividenden inte är skattepliktig på dessa grunder men har erhållits från ett noterat bolag på det sätt som anges i 3 punkten, föreslås dividenden utgöra skattepliktig inkomst till 75 procent.

I paragrafens 3 mom. föreslås ingå bestämmelser om beskattning av sådana poster av vinstutdelningsnatur som i det nuvarande systemet är förknippade med gottgörelse för

bolagsskatt. Avsikten är inte att dessa prestationer skall bli föremål för kedjebesättning. Dessa prestationer föreslås därför vara skattefria för det mottagande samfundet.

I paragrafens 4 mom. föreslås ingå bestämmelser om beskattningen av dividender som utgör avkastning på aktier som hör till anläggningstillgångarna i fysiska personers och dödsbans näringsverksamhet. Det är fråga om aktier som hör till näringsverksamhetens nettoförmögenhet. Dividend som utgör avkastning på aktier föreslås i samtliga fall utgöra skattepliktig inkomst till 70 procent. Detsamma föreslås gälla sådana prestationer som avses i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen, vilka i en privatpersons näringsverksamhet i praktiken endast kan innebära avkastning i form av räntor på andelskapital. Dessa inkomster föreslås vara skattefria upp till 1 500 euro på det sätt som bestäms i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen. Vid indelning i förvärvs- och kapitalinkomst leder den skattefria delen om 30 procent till en motsvarande minskning av resultatet av näringsverksamheten och den företagsinkomst som skall fördelas enligt 30 § i inkomstskattelagen.

Enligt paragrafens 5 mom. föreslås förtäckt dividend utgöra skattepliktig inkomst till sitt fulla belopp. Bestämmelsen gäller i praktiken närmast sådan förtäckt dividend som erhålls av samfund.

6 b §. I den nya 6 b § föreslås ingå bestämmelser om den skattemässiga behandlingen av överlåtelsevinster och överlåtelseförluster på anläggningstillgångsaktier som ägs av samfund som avses i 6 § 1 mom. 1 punkten. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om vilka aktier skattefriheten gäller och i vilken utsträckning överlåtelseförluster i olika situationer är avdragsgilla.

Paragrafens 1 mom. föreslås innehålla en grundregel enligt vilken överlåtelsepris som ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund erhåller för aktier som hör till anläggningstillgångarna inte skall utgöra skattepliktig inkomst, och anskaffningsutgiften för aktierna inte skall utgöra avdragbar utgift i sådana fall där aktierna får överlätas skattefritt.

Skattefriheten föreslås gälla endast sådana anläggningstillgångsaktier som hör till näringsinkomstkällan, vilket framgår även av

den föreslagna 6 § 1 mom. 1 punkten. Begreppet anläggningstillgångsaktier har behandlats ovan i avsnitt 3.3.3. av den allmänna motiveringen. Typiska anläggningstillgångsaktier är t.ex. dotterbolags- och ägarbolagsaktier.

Föremålet för skattefri överlåtelse föreslås utgöras av aktier. Bestämmelsen föreslås bli tillämplad även på aktier i utländska bolag som motsvarar aktiebolag. Som överlåtelse av aktier betraktas även sådan överlåtelse som sker genom överlåtelse av depåbevis.

Paragrafens 2 mom. föreslås innehålla bestämmelser om när överlåtelse av aktier kan ske skattefritt. Skattefrihet föreslås förutsätta att den skattskyldige utan avbrott i ett års tid har ägt en andel om minst tio procent av aktiekapitalet i det bolag som skall överlätas. Enligt den föreslagna bestämmelsen förutsätts inte att den andel som överlätas på en gång är större än tio procent, utan ett innehav föreslås kunna överlätas skattefritt i flera poster, vilka kan utgöra mindre än tio procent. Om ägarandelen på grund av en överlåtelse sjunker under tio procent, får de återstående aktierna överlätas skattefritt under i ett års tid räknat från det tidpunkt ägarandelen har sjunkits under den bestämda gränsen.

Aktier i fastighets- eller bostadsaktiebolag får enligt förslaget inte överlätas skattefritt. Begränsningen föreslås gälla aktier i såväl vanliga som s.k. ömsesidiga fastighetsbolag. Inte heller aktier i sådana bolag vars verksamhet i praktiken huvudsakligen utgörs av innehav och besittning av fastigheter föreslås kunna vara föremål för skattefri överlåtelse. Som sådana bolag betraktas t.ex. ett bolag vars verksamhet är inriktad på förvaltning av en concerns fastigheter. Frågan om när ett bolags verksamhet i praktiken är sådan som avses i detta lagrum bör avgöras genom en helhetsbedömning av verksamheten. Härvid kan t.ex. beaktas förhållandet mellan fastighetsegendomens värde och värdet av annan egendom. Andra faktorer som kan vara av betydelse är t.ex. antalet anställda respektive fastighetsinkomsternas andel av bolagets omsättning.

Enligt 2 mom. 3 punkten förutsätter skattefri överlåtelse av aktier att det bolag som överlätas är ett inhemskt bolag eller ett sådant bolag med hemvist i en medlemsstat i EU

som är skyldigt att betala sådan skatt som avses i artikel 2 i moder-dotterbolagsdirektivet, eller ett samfund mellan vars hemviststat och Finland är i kraft ett skatteavtal som tillämpas på dividend som utdelas av samfundet. Genom att begränsa skattefriheten till att gälla sådana fall där föremålet för överlåtelsen är ett i moder-dotterbolagsdirektivet avsett bolag eller ett bolag med hemvist i en skatteavtalsstat, säkerställs att skattefrihet för överlåtelsevinster endast tillämpas i sådana fall där det överlåtna bolagets inkomst har beskattats på en acceptabel nivå i bolagets hemviststat.

I paragrafens 3 mom. föreslås föreskrivas att överlåtelsepriset skall vara skattepliktigt då anskaffningsutgiften för de aktier som överläts har minskats genom värdenedgångsavskrivningar, reserveringar eller erhållna bidrag. Även i fråga om aktier som får överläsas skattefritt föreslås överlåtelsevinsten utgöra skattepliktig inkomst till den del den beror på sådana ovan nämnda poster som minskar anskaffningsutgiften. Genom denna bestämmelse säkerställs att sådana värdenedgångsavskrivningar som i samband med en värdestegring på aktierna inte har återtagits på det sätt som bestäms i 5 a § 1 mom. 4 punkten i näringskattelagen samt sådana från anskaffningsutgiften avdragna reserveringar och bidrag som är avsedda att bli intäktsförda indirekt upptas som inkomst senast vid överlåtelsen av aktierna.

Om aktierna tidigare har överlåtits inom koncernen och denna överlåtelse har gett upphov till en avdragsgill överlåtelseförlust, skall enligt 3 mom. en sådan tidigare avdragen förlust som föranletts av åtgärder mellan koncernbolag upptas som intäkt upp till beloppet av den skattefria överlåtelseförlusten.

Genom paragrafens 4 mom. ändras den nuvarande bestämmelsen om avdragsgillhet för överlåtelseförluster för aktier som hör till anläggningstillgångarna så att en förlust som uppstår genom överlåtelse av andra aktier än sådana som får överläsas skattefritt endast får avdras från skattepliktig vinst av aktieöverlåtelse. Avdragsgillheten föreslås vara tidsbegränsad, så att en förlust bör avdras under skatteåret eller inom de fem följande skatteåren. Ändringen föreslås inte gälla aktier i sådana i 2 mom. 2 punkten avsedda bolag

som äger eller förvaltar fastigheter, utan förluster som föranleds av sådana överlåtelser föreslås vara obegränsat avdragsgilla. Överlåtelseförluster på aktier som hör till investerings-, omsättnings- eller finansieringstillgångar föreslås fortsättningsvis vara obegränsat avdragsgilla.

I fråga om anläggningstillgångsaktier som innehafts i mindre än ett år föreslås överlåtelseförlust i regel vara avdragsgill. Förmögenheten i det bolag som skall överläsas kan minskas genom en dividendutdelning före överlåtelsen, så att beloppet av den avdragsgilla överlåtelseförlusten ökas i motsvarande mån. Enligt förslaget är dividendutdelning till ett annat aktiebolag skattefri i de flesta fall. I paragrafens 5 mom. föreslås därför att man i sådana fall där aktierna har innehafts i mindre än ett år vid beräkningen av beloppet av den avdragbara överlåtelseförlusten skall minska detta belopp med beloppet av sådana dividender, sådana koncernbidrag som avses i lagen om koncernbidrag samt sådana andra därmed jämförbara poster som minskar bolagets förmögenhet, vilka den skattskyldige har erhållit av det bolag som skall överläsas.

Enligt 6 mom. föreslås överlåtelseförlust på aktier vara helt avdragsogill i sådana fall där ett samfund överläser aktier i ett utländskt bolag som inte är ett bolag som är skyldigt att betala sådan skatt som avses i artikel 2 i moder-dotterbolagsdirektivet, och vars hemviststat inte med Finland har något sådant gällande avtal för undvikande av dubbelbeskattning som är tillämpligt på dividend som utdelas av bolaget. Sådana bolag är ofta sådana bassamfund som avses i lagen om beskattning av delägare i utländska bassamfund.

I 7 mom. anges vilka bolag som i denna paragraf betraktas som koncernbolag. Dessa är sådana bolag som hör till en i 1 kap. 3 § i aktiebolagslagen avsedd koncern. Till koncernbolag som avses i denna paragraf föreslås även höra sådana bolag i vilka en eller flera fysiska personer eller juridiska personer eller dessa tillsammans har ett sådant inflytande som motsvarar ett bestämmande inflytande enligt den nämnda bestämmelsen i aktiebolagslagen.

8 §. I anslutning till den föreslagna skattefriheten för samfunds överlåtelsevinster på

anläggningstillgångsaktier föreslås att det i 8 § 1 mom. 2 punkten föreskrivs om att anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar inte skall utgöra avdragbar utgift i skattefrihetssituationer. I lagrummet föreslås ingå i en hänvisning till den nya 6 b §, som innehåller närmare bestämmelser om tillämpningsområdet för överlåtelsevinsters skattefrihet och därtill hörande begränsningar av avdragsrätten.

Paragrafens nya 4 mom. föreslås innehålla bestämmelser om begränsning av samfundets rätt att dra av en förlust som uppstår på grund av överlåtelse av en andel i en näringsammanslutning eller på grund av upplösning av en sammanslutning. Denna begränsning hänförs till ändringen av överlåtelsevinsterbeskattningen. En sådan förlust föreslås vara avdragbar endast i fråga om sådana överlåtelsevinster som samfundet erhållit genom aktieöverlåtelser och överlåtelser av andel i näringsammanslutning under skatteåret och de fem följande åren. Detta innebär en motsvarande begränsning av avdragsrätten som den som enligt 6 b § föreslås gälla i fråga om aktieöverlåtelseförluster som åsamkas ett samfund direkt.

16 §. Paragrafens 6 punkt, enligt vilken dividendersättning inte är en avdragbar utgift för inkomstens förvärvade eller bibehållande föreslås i kongruens med den föreslagna ändringen av 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen ändras så att en betald dividendersättning är avdragsgill endast till den del som den dividend i stället för vilken dividendersättningen har betalats utgör skattefri inkomst för den som betalade dividendersättningen.

17 §. I anslutning till skattefriheten för överlåtelsevinster föreslås att det i 16 § tas in en bestämmelse som begränsar rätten att dra av värdenedgångar på finansieringstillgångar i fråga om fordringar på bolag där den skattskyldige har en ägarandel på över tio procent. I 17 § 1 mom. 2 punkten föreslås ingå en förtydligande hänvisning till denna bestämmelse.

18 §. Återbetalningar av övertäckning från pensionsstiftelser enligt 45 § i lagen om pensionsstiftelser och återbärningar från pensionskassor enligt 83 a § i lagen om försäkringskassor omfattas nu av gottgörelse för bolagsskatt. I fråga om dessa prestationer fö-

reslås enkelbeskattning genomföras så att de är avdragsgilla för pensionsstiftelser och pensionskassor, och skattepliktig inkomst för mottagaren. Bestämmelser om avdragsgillhet föreslås ingå i en ny 5 punkt som fogas till paragrafens 1 mom.

Bestämmelsen föreslås bli ändrad så att bidrag som ges av ett samfund till ett sådant aktiebolag i vilket samfundet ensamt eller tillsammans med bolag inom samma koncern innehar en andel som motsvarar minst 7 procent av aktiekapitalet inte skall vara avdragbara.

I detta lagrum avsett bidrag ges vanligen till ett annat koncernbolag. Icke avdragbara bidrag är oftast sådana som ges av moderbolaget till ett dotterbolag, men de kan även ges av moderbolaget till ett dotterbolag i en underkoncern. Bidragets form föreslås inte ha någon betydelse för frågan om avdragbarhet. Bestämmelsen föreslås t.ex. gälla efterskänkning av lån samt förluster eller direkt bidrag för täckning av olika kostnader. Det sistnämnda kan exempelvis betalas i form av marknadsföringsstöd till ett nystartat dotterbolag.

Mellan bolag som avses i den föreslagna bestämmelsen förekommer ofta även sedvanliga affärstransaktioner. Avsikten är inte att begränsa rätten att dra av förluster eller värdenedgångar på fordringar som hänförs till sådana transaktioner. Förluster eller värdenedgångar på normala kundfordringar föreslås därför fortsättningsvis vara avdragsgilla.

42 §. I paragrafens 1 mom. ingår bestämmelser om värdenedgångsavskrivning på anskaffningsutgiften för förslitning icke underkastade anläggningstillgångar. Det föreslås att avskrivningsmöjligheten begränsas till att inte längre gälla aktier. Begreppet aktie avses här ha samma innehåll som enligt 6 b §. Ändringen gäller alla företagsformer, inklusive näringsammanslutningar och fysiska personer.

I paragrafens 2 mom. ingår bestämmelser om den tidpunkt vid vilken överlåtelsepris för förslitning icke underkastade anläggningstillgångar skall beaktas som intäkt eller avskrivas på sin avdragsgilla del. I momentet föreslås ingå en hänvisning till 6 b §. I momentet föreslås även intas en bestämmelse om när anskaffningsutgiften för aktier som

ägs av ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund är avdragsgill då aktierna går förlorade utan att någon överlåtelse sker. Förlust av aktier bör i skattehänseende behandlas på motsvarande sätt som överlåtelseförlust. En förlust är således i princip avdragsgill, om aktierna har innehafts i mindre än ett år eller om ägarandelen inte uppgår till tio procent. I det förstnämnda fallet skulle en sådan förlust dock i praktiken sällan bli avdragen. Slutlig förlust i fråga om aktier förekommer vanligen i samband med konkurs. I fråga om andra skattskyldiga än sådana som avses i 6 § 1 mom. 1 punkten föreslås paragrafens 2 mom. tillämpas på samma sätt som för närvarande.

51 d §. På upplösning av samfund tillämpas vid beskattningen av delägare de principer som gäller beskattningen av överlåtelsevinster. Eftersom det föreslås att försäljningsvinster och försäljningsförluster på aktier i vissa situationer inte skall påverka beskattningen, föreslås att motsvarande ändringar görs i fråga om behandlingen av upplösningförluster. Det föreslås att 51 d § fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket skiftesandel som ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund erhåller i egenskap av delägare i ett bolag som upplöses inte skall utgöra skattepliktig inkomst, och anskaffningsutgiften för aktierna i bolaget inte skall utgöra avdragsgill utgift i det fall att aktierna skulle kunna överlåtas skattefritt på det sätt som avses i 6 b § 1 mom.

Vid ändringar av koncernstrukturen har upplösningar av samfund ofta samma ekonomiska betydelse som fusioner. Eftersom en sådan upplösning vanligen genomförs omedelbart efter det att aktieköpet har genomförts, är det motiverat att i upplösningssituationer begränsa rätten att dra av förluster i fråga om innehav som varat kortare tid än ett år. I 2 mom. föreslås därför föreskrivas att den del av det gängse värdet av de som skiftesandel erhållna tillgångarna som överstiger anskaffningsvärdet för aktierna i det bolag som upplöses - dvs. upplösningförlusten - inte, i motsats till en överlåtelseförlust, skall vara avdragbar vid beskattningen av samfundet, om bolagets aktier före upplösningen av bolaget har varit i samfundets ägo i mindre än ett år.

1.3. Inkomstskattelagen för gårdsbruk

5 §. I paragrafens 1 mom. 14 punkt föreslås en teknisk ändring som beror på slopandet av gottgörelsesystemet. Dividender som härrör från gårdsbruksinkomstkälla föreslås i likhet med dividender från näringsinkomstkälla vara skattepliktiga till 70 procent. Även räntor på andelskapital och andra sådana vinstutdelningsposter som avses i 2 mom. i den nya 33 d § i inkomstskattelagen föreslås i regel vara skattepliktiga till 70 procent. Vid indelning i förvärvs- och kapitalinkomst beder den skattefria delen om 30 procent till en motsvarande minskning av resultatet av jordbruket och den företagsinkomst som skall fördelas enligt 30 § i inkomstskattelagen.

Sådana prestationer som avses i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen föreslås vara skattepliktiga endast till den del som överstiger gränsen på 1 500 euro. Det föreslås att prestationer som är skattefria på denna grund skall dras av vid beräkningen av gårdsbruksinkomst på samma sätt som den skattefria delen på 30 procent. Inkomstens skattefria del föreslås vara gemensam för gårdsbruksinkomst samt inkomster från personliga inkomstkälla och näringsinkomstkälla. Bestämmelser om avdragsordningen föreslås ingå i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen.

I fråga om sådana gårdsbruksinkomstkälla tillhöriga dividender som erhålls av ett samfund föreslås bestämmelserna i 6 a § i näringskattelagen vara tillämpliga.

1.4. Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet

3 §. I paragrafens 1 och 5 mom. stryks hänvisningen till gottgörelse för bolagsskatt. Det föreslås att den i 5 mom. föreskrivna avgränsningen av kretsen av mottagare som är berättigade till skattefri dividend skall preciseras så att skattefriheten inte skall omfatta sådana bolag som avses i artikel 2 i moderdotterbolagsdirektivet. Begränsningen är då densamma som i 33 c § 3 mom. i inkomstskattelagen och i 6 a § näringskattelagen.

I paragrafens 65 mom. stadgas om skattefrihet enligt moderdotterbolagsdirektivet. Ändringen som gjorts till direktivet och som

träder i kraft vid ingången av år 2005 påverkar så att den ängadegränsen förminskas till 20 procent.

7 §. Källskatten på dividend föreslås bli sänkt från 29 till 28 procent på motsvarande sätt som föreslås i fråga om kapitalskattesatsen. Det föreslås att källskatten tas ut enligt denna procent, även om mottagaren är ett samfund.

11 a §. Denna bestämmelse föreslås utgå såsom varande onödig på grund av slopandet av systemet med gottgörelse för bolagsskatt.

1.5. Förmögenhetsskattelagen

39 §. Skattens belopp och påförande av skatt. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket från förmögenhetsskatten dras av från den skatt som under samma år belöper på sådana från andra bolag än noterade bolag erhållna dividender som betraktas som kapitalinkomst till ett belopp som överstiger 90 000 euro. Avdraget föreslås inte göras från sådan skatt som fastställs på grundval av en skattskyldigs börsdividender. Från kapitalinkomst kan i beskattningen göras avdrag för bl.a. räntor, underskott på näringsverksamhet samt sådana naturliga avdrag som hänför sig till kapitalinkomsten. Från skatten på kapitalinkomst kan göras hushållsdrag samt avräkning enligt lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning (1552/1995) för beloppet av de skatter som i en främmande stat har betalats på samma inkomst. Vid beräkningen av det föreslagna avdraget från förmögenhetsskatten föreslås att dividendinkomsten inte skall minskas med ovan nämnda avdrag. Detta innebär att avdraget från förmögenhetsskatten ökar i motsvarande mån. Avdraget från förmögenhetsskatten föreslås således utgöras av den kalkylerade skatten på dividender från andra bolag än noterade bolag. Avdraget från förmögenhetsskatten föreslås dock uppgå till högst beloppet av den skatt som debiterats på kapitalinkomsten.

1.6. Lagen om beskattningsförfarande

29 §. *Förtäckt dividend.* I paragrafens 6 mom. föreslås en ändring av lagteknisk natur på grund av upphävandet av lagen om gott-

görelse för bolagsskatt.

1.7. Lagen om källskatt på ränteinkomst

6 §. *Skattebelopp och uträkningen av skatten.* Skattesatsen för källskatten på ränteinkomst enligt 1 mom. föreslås bli sänkt till 28 procent på motsvarande sätt som kapitalinkomstskattesatsen.

1.8. Tonnageskattelagen

19 §. I 19 § 1 mom. i tonnageskattelagen (476/2002) föreskrivs för närvarande om tillämpningen av systemet för gottgörelse för bolagsskatt på tonnageskatteskyldiga. Efter upphävandet av lagen om gottgörelse för bolagsskatt påförs en tonnageskatteskyldig inte längre kompletteringskatt på grundval av utdelad dividend. Utgångspunkten för tonnageskattesystemet är att skattestödet hänförs till vinsten på den tonnagesbeskattade verksamheten så länge som medel inte delas ut ur bolaget. När ett bolag delar ut vinst till sina delägare, bör den vinst som bolaget delat ut påläggas åtminstone enkel skatt. Detta säkerställdes inom systemet för gottgörelse för bolagsskatt med hjälp av kompletteringsskatteförfarandet. I det nya systemet kommer man till samma resultat genom att vinst som delas ut av en tonnageskatteskyldig utgör skattepliktig inkomst för mottagaren till fullt belopp. Beskattningen föreslås sålunda avvika från det som bestäms i de föreslagna 6 a § i näringskattelagen och 33 c § i inkomstskattelagen. Fysiska personers och dödsbonds dividend från ett offentligt noterat tonnageskattepliktigt bolag föreslås utgöra kapitalinkomst. Dividend från ett tonnageskattepliktigt bolag som inte är offentligt noterat föreslås, i fråga om sådan dividend som skulle vara skattefritt om den erhöles från ett annat bolag, utgöra förvärvsinkomst eller kapitalinkomst beroende på om dividenden överstiger eller understiger den i 33 b § angivna årliga avkastning om nio procent på aktiens matematiska värde.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs för närvarande även om beskattningen av dividender som erhålls av en tonnageskatteskyldig. I fråga om sådana dividender kvarstår efter ändringen endast bestämmelsen i 10 §, enligt

vilken bl.a. dividender utgör skattepliktiga inkomster för en tonnageskatteskyldig. Beskattningen av dessa föreslås fastställas enligt 6 a § i näringskattelagen.

1.9. Lagen om skatteredovisning

3 a §. *Skatt som skall betalas som kalkylerad skatt.* Det föreslås att begreppet skatt som skall betalas, vilket definieras i paragrafens 1 mom., skall utgå på grund av slopan det av systemet för gottgörelse för bolagsskatt. Begreppet skatt som skall betalas föreslås samtidigt strykas ur paragrafens rubrik.

I paragrafens 2 mom. definieras förfarandet för beräkning av kalkylerad skatt. Skatt som skall betalas föreslås bli ersatt med skatt som skall debiteras, varmed avses skatt som fastställts för skatteåret.

Paragrafens 3 mom. föreslås utgå på grund av att begreppet skatt som skall betalas slopas.

10 §. *Beaktande av gottgörelse för bolagsskatt.* Paragrafen föreslås bli upphävd, eftersom systemet för gottgörelse för bolagsskatt slopas.

11 §. *Samfundsskatt som skall redovisas.* Det föreslås att man i definitionen av samfundsskatt som skall redovisas stryker kompletteringskatten, som hänför sig till systemet för gottgörelse för bolagsskatt.

12 §. *Skattetagargruppernas utdelning.* Det föreslås att kommunerna kompenseras för sänkningen av samfundsskattesatsen genom en höjning av kommunernas utdelning av samfundsskatten. De i paragrafens 1 mom. angivna utdelningarna för de olika skattetagargrupperna föreslås bli ändrade så att kommunernas utdelning höjs från 19,75 procent till 22,03 procent och statens utdelning sänks i motsvarande mån från 78,45 procent till 76,17 procent.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om fördelningen mellan kommuner och församlingar av skatter som betalas av sådana samfund som betalar skatt till kommuner och församlingar. Fördelningen föreslås bli justerad med anledning av de föreslagna utdelningsändringarna, så att kommunernas andel är 92,4465 procent och församlingarnas andel 7,5535 procent.

13 §. *De enskilda kommunernas och för-*

samlingarnas utdelning. Det föreslås att begreppet skatt som skall betalas ersätts med begreppet debiterad skatt.

1.10. Lagen om gottgörelse för bolagsskatt

Lagen om gottgörelse för bolagsskatt föreslås bli upphävd. Motiven för att lagen bör slopas utreds närmare i den allmänna motiveringen.

1.11. Lag om temporär ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

6 §. Det föreslås att 6 § 2 mom. ändras temporärt från och med början av maj till utgången av år 2004. Den eliminering av kedjebeskattningen som förutsätts i moderdotterbolagsdirektivet har i Finland genomförts antingen genom en speciell bestämmelse i skatteavtalen eller enligt 6 § 2 mom. i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Finland har gällande skatteavtal med alla medlemsstater i EU utom Cypern och dessa avtal uppfyller direktivets krav som sådana eller på grund av det nämnda lagrummet. Cypern har blivit medlem i EU den 1 maj 2004, och därför måste dividender på direkta investeringar som betalas därifrån också undantas från finsk skatt.

I det förslag till lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet som anknyter till denna proposition föreslås att 6 § 2 mom. i lagen upphävs den 1 januari 2005. Samtidigt föreslås att till lagen fogas en ny 6 a § som garanterar att dividendbeskattningen i Finland från och med den 1 januari 2005 fortfarande överensstämmer med det nämnda direktivets krav. För att direktivets krav skall uppfyllas också under tiden mellan ingången av maj och utgången av år 2004 föreslås det att 6 § 2 mom. i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras temporärt så, att det nuvarande tillämpningsområdet för detta lagrum utvidgas att gälla också dividend som erhålls från Cypern mellan den 1 maj 2004 och den 31 december 2004, nämnda dagar medräknade.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har blivit antagen och stadfäst. Nedan beskrivs de specialbestämmelser som hänför sig till tillämpningen av lagarna.

2.1. Sloandet av systemet för gottgörelse för bolagsskatt

Ändringen föreslås träda i kraft så att de bestämmelser om bolag som delar ut dividend som ingår i 3 kap. i lagen om gottgörelse för bolagsskatt skall tillämpas för sista gången på sådan dividend som delas ut under kalenderåret 2004. Kompletteringsskatt fastställs således för dividender som räknas som inkomst för 2004, men inte längre för dividender som räknas som inkomst för 2005, oavsett för vilken räkenskapsperiod dividenden har delats ut.

I en situation där en dividend delas ut under kalenderåret 2004 till ett samfund vars räkenskapsperiod utgår först 2005, skall för utdelarens del tillämpas bestämmelserna i 3 kap. i fråga om denna dividend, även om dividendtagaren inte har rätt till gottgörelse. I praktiken torde detta dock inte leda till några problem, eftersom kompletteringsskatt relativt sällan används som påföljd. Dividendutdelaren kan å andra sidan inte heller veta när dividendtagarens räkenskapsperiod utgår.

Det avgörande kriteriet enligt 2 § 3 mom. i bestämmelsen om ikraftträdandet är om dividenden har delats ut innan beslutet om upphävande av lagen har trätt i kraft. Förskottsdividend behandlas vid beskattningen som dividend som delats ut under det skatteår då beslutet om förskott fattades, även om dividenden fastställs slutgiltigt för skatteåret först under det följande skatteåret. Med dividendens utdelningstidpunkt avses i bestämmelsen den tidpunkt då det beslut om förskottsdividend har fattats, varigenom dividenden kan räknas som inkomst för mottagaren.

Vid sådana delningar av bolag som genomförs i början av ett skatteår är tillvägagångssättet i vissa fall sådant att dividenden delas ut av ett nytt bolag som uppkommit vid fis-

sionen. Vid tillämpningen av gottgörelsesystemet anses enligt beskattningsspraxis att delningen har skett under det nya bolagets första skatteår, eftersom det fissionerade bolag som existerade under det förra skatteåret redan har upplösts. Om ett sådant genom delning uppkommet bolag har en räkenskapsperiod som avviker från kalenderåret, kan det uppstå en situation där den dividend som delas ut hänför sig till mottagarens skatteår 2004 och dividendutdelarens räkenskapsperiod 2005. I sådana fall föreslås att gottgörelsesystemet skall tillämpas, eftersom dividenden har delats ut innan lagen trädde i kraft. Eventuell kompletteringsskatt föreslås bli fastställd enligt det upphävda 3 kap., även om skattesatsen för 2005 är lägre än 29 procent.

2.2. Ändringarna i beskattningen av överlåtelsevinster som erhålls av samfund

Förslaget innebär en väsentlig förändring i fråga om skattepåföljderna för samfunds överlåtelsevinster och -förluster som hänför sig till aktier. Dessa förändringar leder till så omfattande beteendeeffekter, att de nya bestämmelserna bör tillämpas på sådana överlåtelser som sker den dag propositionen har överlämnats eller därefter.

De nya bestämmelserna föreslås sålunda tillämpas på beskattningen för 2004, om aktieöverlåtelser har skett den dag regeringen överlämnade sin proposition eller därefter.

De gamla bestämmelserna om avdragsgillhet för upplösning förluster föreslås tillämpas på sådana upplösningar där i 13 kap. 8 § i aktiebolagslagen avsedd anmälan till registermyndighet har lämnats senast dagen innan regeringen överlämnade sin proposition, eller där en registermyndighet eller en domstol före den nämnda dagen har försatt bolaget i likvidation enligt 13 kap. 4 eller 4 a §.

Begränsningarna i rätten att dra av värdenedgångsavskrivningar och sådana förluster som avses i den föreslagna 16 § 1 mom. 7 punkten i näringskattelagen föreslås tillämpas för första gången vid beskattningen som verkställs för ett skatteår som utgår samma dag som regeringens proposition överlämnades eller senare.

För vissa skattskyldiga kan det innebära ett betydande ekonomiskt intresse att under den tid de gamla bestämmelserna tillämpas dra av sådana poster för vilka avdragsrätten kommer att begränsas. Å andra sidan kan ändringar av rättshandlingar användas för att uppnå skattefrihet i fråga om sådana skattepliktiga överlåtelsevinster som erhållits innan de nya bestämmelserna trädde ikraft. I propositionen föreslås dock inte på denna grund några detaljerade kringgåendebestämmelser för sådana situationer eller någon särskild bestämmelse om skattekringgående. Den gällande bestämmelsen om kringgående av skatt, som ingår i 28 § i lagen om beskattningsförfarande, har däremot stor betydelse vid tolkningen av olika arrangemang i anslutning till ikraftträdandet. Med stöd av denna bestämmelse kan man vid beskattningen ingripa i sådana situationer där någon försökt uppnå en skattefördel t.ex. genom antedatering av rättshandlingar.

Enligt 8 § i lagen om beskattningsförfarande bestämmer skattestyrelsen när en skattedeclaration skall lämnas in. Enligt 4 § 4 mom. i skattestyrelsens beslut om deklARATIONSSKYLDIGHET (1305/2003) skall ett samfund lämna in sin skattedeclaration inom fyra månader från utgången av den månad då räkenskapsperioden slutar. För 2004 föreslås de nya bestämmelserna tillämpas på sådana skattskyldiga vilkas räkenskapsperiod utgår i maj eller senare. Skattskyldiga skulle därför kunna bli tvungna att lämna in sin skattedeclaration för skatteåret 2004 redan innan det att de ändringar som föreslås gälla beskattningen för det året har trätt i kraft. En skattedeclaration uppgjord enligt de nya bestämmelserna kan förutsättas först efter det att en tillräckligt lång tid har förflutit från lagens ikraftträdande. I dessa fall föreslås därför att inlämnandet av skattedeclarationen skall uppskjutas med två månader räknat från lagens ikraftträdande. Eftersom Skattestyrelsen är bemyndigad att besluta om när skattedeclarationen skall lämnas in, behöver det inte tas in någon bestämmelse om detta i lagen, utan nödvändigt uppskov ordnas genom be-

slut av Skattestyrelsen.

2.3. Skattelindring i fråga om dividendbeskattningens nivå under övergångsskedet

Förslaget att privatpersoners dividender skall utgöra skattepliktig inkomst till 70 procent grundar sig till en del på att samfund beskattas enligt en skattesats på 26 procent för den vinst som ligger till grund för utdelningen av dividend. Under det nya systemets första tillämpningsår 2005 sker utdelningen av dividenden i regel ur sådana vinstmedel som skall beskattas som inkomst för 2004 eller föregående år. Dessa inkomster har i regel beskattats enligt en skattesats på 29 procent. Detta talar för att skattepliktighet för dividender bör ligga på en något lägre nivå än 70 procent i det skede när det nya systemet tas i bruk. Eftersom det inte längre är fråga om ett gottgörelsesystem, är det å andra sidan inte motiverat att matematiskt bestämma dividendskattesatsen på grundval av den skattesats som belöper på den vinst som delas ut som dividend. Denna varierar kraftigt från bolag till bolag. I det nya systemet fastställs inte heller någon kompletteringsskatt, vilket innebär att det inte alltid är möjligt att avgöra om en dividend delas ut ur beskattade vinstmedel.

I propositionen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken dividender som erhålls av privatpersoner skall utgöra skattepliktig inkomst till 57 procent i stället för 70 procent under det första året då de nya bestämmelserna tillämpas. Med en samfundsskattesats på 29 procent blir den totala skattebelastningen på dividendutdelningen cirka 40,5 procent, vilket motsvarar skattebelastningen beräknad enligt den föreslagna permanenta samfundsskattesatsen på 26 procent. Den skattepliktiga andelen för samfunden skulle vara 60 procent i stället för 70 under skatteår 2005.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 42 § och 53 § 7 punkten, sådana de lyder, 42 § i lag 475/1998 och 53 § 7 punkten i lag 1170/1998,
ändras 2 § 2 mom., 10 § 6 punkten, 16 § 3 mom., 31 § 4 och 5 mom., 32 §, 38 § 1 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 och 3 mom., 58 § 1 mom. 3 punkten och 6 mom., 62 §, 105 a §, 124 § 2 och 3 mom. samt 136 § 1 mom.,
 av dem 16 § 3 mom. sådant det lyder i lag 471/1998, 31 § 5 mom., 40 § 1 mom., 58 § 1 mom. 3 punkten och 105 a § sådana de lyder i lag 1126/1996, 40 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1383/1997, 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 576/2001, 58 § 6 mom. sådant det lyder i nämnda lag 475/1998, 62 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1565/1995, 124 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1164/2002 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1004/2003 samt 136 § 1 mom. sådant det lyder i lag 996/1996, samt
fogas till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 471/1998, ett nytt 4 mom., till lagen nya 33 a—33 d § och till 131 §, sådan den lyder i lagarna 1222/1999 och 896/2001, ett nytt 6 mom. som följer:

2 §

Andra stadganden om inkomstskatt

 På beskattning av begränsat skattskyldigas inkomster tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs särskilt.

10 §

Inkomst som förvärvats i Finland

Inkomst som förvärvats i Finland är bland annat

 6) dividend, ränta på andelskapital och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktieföretag, andelslag eller annat samfund samt andel i finska sammanslutningars inkomst,

16 §

Beskattning av näringsammanslutningar och deras delägare

 Vid beräkningen av en näringsammanslutnings inkomst av näringsverksamhet och av jordbruk ingår de dividender som sammanslutningen fått i denna inkomst i sin helhet. Från de andelar som fördelats för beskattning som delägarnas inkomst skall avdras den del av den i andelarna ingående dividendinkomsten som är skattefri inkomst enligt 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) eller 5 § 14 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), vilka bestämmelser gäller beskattning av delägaren. Om inkomstandelen inte är tillräckligt stor för att avdraget skall kunna göras, görs avdraget under de tio följande skatteåren, efter hand som inkomst inflyter, från den skattskyldiges inkomstandel av samma inkomstkälla i samma näringsammanslutning.

Vid beräkningen av en näringssam-

manslutnings övriga inkomst skall inte beaktas dividender som sammanslutningen har fått. Dividender skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens inkomst. Dividender räknas som delägarens inkomst i enlighet med de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller delägaren.

31 §

Särskilda stadganden om naturliga avdrag

Avdragbara utgifter vid fastställande av nettoinkomsten är inte utgifterna för förvärv av skattefri inkomst, ej heller den skattskyldiges levnadskostnader, vilka omfattar bland annat bostadshyra och utgifter för skötseln av barn och hemmet. Utgifter för förvärvande av dividendinkomst är dock avdragbara oberoende av att dividendinkomsten med stöd av 33 a—33 d § är skattefri inkomst.

Ersättningar som till sitt belopp motsvarar dividend och som den skattskyldige enligt ett avtal om återköp eller lån av aktier eller ett annat sådant avtal eller ett avtalskomplex bestående av två eller flera med varandra sammanhängande avtal har betalt i stället för dividenden och genom vilka rätten till dividenden för viss tid eller tills vidare har övergått på den skattskyldige (*dividendersättning*), är inte avdragbara utgifter till den del den dividend i stället för vilken den skattskyldige har betalt dividendersättning utgör skattefri inkomst för den skattskyldige. Dividendersättning anses ha blivit betald även om ingen separat överenskommelse om betalning av sådan har ingåtts.

32 §

Kapitalinkomst

Skattepliktig kapitalinkomst är, enligt vad som närmare bestäms nedan, avkastning av egendom, vinst av egendomsöverlåtelse och annan inkomst som kan anses ha influtit av egendom. Kapitalinkomst är inkomst av bland annat ränta, dividendinkomst i enlighet med vad som bestäms i 33 a—33 d §, hyres-

inkomst, vinstandel, avkastning av livförsäkring, kapitalinkomst av skogsbruk, inkomst av marksubstanser och överlåtelsevinst. Kapitalinkomst är även kapitalinkomstandelen av den företagsinkomst som skall fördelas, av den inkomstandel som en delägare i en sammanslutning har erhållit och av inkomst av renskötsel.

Dividendinkomster

33 a §

Dividender från offentligt noterade bolag

Av dividender från offentligt noterade bolag utgör 70 procent kapitalinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Med dividender från offentligt noterade bolag avses dividender från ett sådant bolag vars aktier, när beslut om dividendutdelning fattas, är föremål för sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller föremål för handel på en annan reglerad och av myndigheterna övervakad marknad i Finland eller utomlands.

33 b §

Dividender från bolag som inte är offentligt noterade

Dividender från bolag som inte är offentligt noterade är skattefri inkomst upp till det belopp som motsvarar en årlig nio procents avkastning beräknad på det i förmögnehetskattelagen (1537/1992) angivna matematiska värdet av aktierna. Till den del beloppet av sådana dividender som den skattskyldige får överstiger 90 000 euro utgör 70 procent av dividenderna kapitalinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Av den del av dividenderna som överstiger den i 1 mom. avsedda årliga avkastningen utgör 70 procent förvärvsinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Har en delägare som enligt 1 d § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget såsom bostad för sig eller sin familj under skatteåret använt en bostad som hör till bolag-

gets tillgångar, skall värdet av bostaden dras av från värdet av hans eller hennes aktier när den i 1 mom. avsedda årliga avkastningen räknas ut.

Ett till bolagets tillgångar hörande penninglån som tagits av en delägare i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet och av hans eller hennes familjemedlemmar dras av från värdet av deläggarens aktier när den i 1 mom. avsedda årliga avkastningen räknas ut, om delägaren ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger minst 10 procent av bolagets aktier eller har en motsvarande andel av de röster som samtliga aktier i bolaget medför. Lånet dras i första hand av från värdet av låntagarens egna aktier och till den överskjutande delen från värdet av familjemedlemmarnas aktier i förhållande till aktieinnehavet.

33 c §

Dividend från utländska samfund

Dividend från ett utländskt samfund utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 33 a och 33 b §, om

1) samfundet är ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), eller

2) mellan samfundets hemviststat och Finland under skatteåret är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som samfundet delar ut.

Dividend från andra utländska samfund än de som avses i 1 mom. utgör skattepliktig förvärvsinkomst i sin helhet.

Den i 33 a § 1 mom. avsedda årliga avkastningen på aktier i utländska bolag beräknas på aktiernas enligt förmögenhetsskattelagen beräknade gängse värde vid utgången av skatteåret före dividendutdelningsåret.

33 d §

Andra bestämmelser om dividendinkomst

En i 29 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) avsedd förtäckt dividend ut-

gör förvärvsinkomst.

Vad som i denna lag bestäms om dividendinkomst tillämpas på motsvarande sätt på ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som andelslag betalar och på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskotts-fonder som inhemska sparbanker betalar samt på ränta på garantikapital som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar. För fysiska personer och dödsbon utgör dessa inkomster till 70 procent skattepliktig kapitalinkomst till den del det av den skattskyldige under skatteåret erhållna beloppet av inkomster som avses i detta moment överstiger 1 500 euro. Om den skattskyldiges inkomst av detta slag utgör inkomst av näringsverksamhet eller jordbruk, anses den skattefria delen hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av jordbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning.

Med dividend jämställs dividendersättning som någon får i stället för dividend.

Dividend som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som skall beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Dividend som ett annat samfund får och som skall beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

38 §

Kapitalinkomstandelen av företagsinkomst som skall fördelas

Företagsinkomst enligt 30 § som skall fördelas betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. På yrkande som den skattskyldige eller företagarmakar framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomst andel av den företagsinkomst som skall fördelas likväl ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning. Har den skattskyldige under skatteåret inlett näringsverksamhet eller jordbruk, räk-

nas kapitalinkomstandelen enligt den nettoförmögenhet som vid utgången av skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket.

39 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i beskattningssammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av en beskattningssammanslutnings nettoinkomst av jordbruk betraktas efter avdrag av delägarens ränteutgifter för sammanslutningens jordbruk och delägarens för tidigare skatteår fastställda förluster av sammanslutningens jordbruk såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på delägarens andel av sammanslutningens förmögenhet. På yrkande som delägaren framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomstandel likväl ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning.

40 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i näringsammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av resultatet av en näringsammanslutnings näringsverksamhet betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på delägarens andel av den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsammanslutningens näringsverksamhet.

Den skattefria delen av en i 16 § 3 mom. avsedd dividend som hänför sig till sammanslutningens näringsverksamhet eller jordbruk avdras från den andel en fysisk person eller ett dödsbo som är delägare har i inkomsten av näringsverksamhet eller jordbruk innan kapitalinkomstandelen räknas ut.

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntorna på sina skulder, om skulden

3) hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst, som vilken betraktas också dividendinkomst utan hinder av att dividendinkomsten med stöd av 33 a—33 d § utgör skattefri inkomst (*skuld för inkomstens förvärvande*),

Ränta på en skuld som en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag har använt för förvärv av en bolagsandel dras av från hans eller hennes andel i en näringsammanslutnings näringsinkomst innan kapitalinkomstandelen räknas ut på det sätt som bestäms i 40 §.

62 §

Förvärvsinkomstandelen av företagsinkomst och dividend

Av företagsinkomst som skall fördelas och av den inkomstandel som tillkommer en delägare i en sammanslutning utgör den andel förvärvsinkomst som enligt 38—41 § inte är kapitalinkomst, samt dividend och förtäckt dividend på det sätt som bestäms i 33 b—33 d §.

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Vid kommunalbeskattningen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst ett förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, dividend som skall beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas samt förvärvsin-

komstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i sammanslutning.

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskatteprocenten på kapitalinkomst är 28. Inkomstskatteprocenten för samfund och samfällda förmåner är 26. Om fördelningen av samfundsskatten och skatten på samfällda förmåner mellan olika skattetagare bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998).

Inkomstskatteprocenten för den inkomst som delvis skattefria samfund vilka avses i 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,1958. Om fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Inkomstskatteprocenten för samfund som avses i 21 § 2 mom. är 5,7278.

131 §

Beloppet av underskottsgottgörelse

Med avvikelse från 1 mom. tillämpas maximibeloppet av underskottsgottgörelse inte under skatteåren 2005—2009, till den del underskottsgottgörelsen beror på räntorna på skuld som en företagardelägare använt till

förvärv av aktier. Med företagardelägare avses en delägare som enligt 1 d § lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga. Råntan på skuld som använts till förvärv av aktier dras av efter de kostnader för inkomstens förvärvande, förluster och räntor som avses i 60 § 2 mom.

136 §

Beskattningens övre gräns

Överstiger den statsskatt som skall betalas på en under skatteåret i Finland bosatt fysisk persons eller ett inhemskt dödsbos under skatteåret beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst och förmögenhet, samt den på grundval av förvärvsinkomsten påförda kommunal- och kyrkoskatten samt sjukförsäkringspremien sammanlagt 60 procent av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges vid statsbeskattningen fastställda beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst samt med stöd av 33 a—33 c § skattefria dividendinkomst, skall den överskjutande delen av statsskatten inte påföras den skattskyldige.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen för 2005. Av dividender som fysiska personer och dödsbon får är dock 57 procent skattepliktiga och 43 procent skattefria vid beskattningen för 2005.

2.

Lag**om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 6 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 1105/1994 och 1164/1990,
ändras 5 § 1 och 3 punkten, 8 § 1 mom. 2 punkten, 16 § 6 punkten, 17 § 1 mom. 2 punkten och 42 §,

sådana de lyder, 5 § 1 punkten i lag 1539/1993 och 3 punkten i lag 1164/1990, 8 § 1 mom. 2 punkten och 17 § 1 mom. 2 punkten i lag 1539/1992, 16 § 6 punkten i lag 1385/1997 samt 42 § i lag 1339/1989 och i nämnda lag 1539/1992, samt

fogas till 6 § en ny 1 mom. 1 punkt i stället för den 1 punkt som upphävts genom nämnda lag 1539/1992, till lagen nya 6 a och 6 b §, till 8 §, sådan den lyder i nämnda lag 1539/1992 och i lagarna 1001/1977, 661/1989, 926/1996, 1109/1996, 321/1997, 511/1998, 527/1998, 1168/2000 och 1160/2002, ett nytt 4 mom., till 16 §, sådan den lyder i nämnda lagar 1385/1997 och 1164/1990 och i lag 859/1981, en ny 7 punkt, till 18 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 1539/1992 samt i lagarna 71/1983 och 932/1992, en ny 5 punkt samt till 51 d §, sådan den lyder i nämnda lag 1109/1996, ett nytt 2 mom. som följer:

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster äro bland andra:

1) överlåtelsepris och övriga vederlag för omsättnings-, investerings- och anläggningstillgångar samt för andra i näringen använda materiella och immateriella nyttigheter, med de undantag som anges i 6 § 1 mom. 1 punkten,

3) så som bestäms i 6 a § dividender, räntor och övriga inkomster av egendom som hör till näringsverksamheten,

6 §

Skattepliktig inkomst äro icke:

1) så som bestäms i 6 b § sådana överlåtelsepriser för i anläggningstillgångarna ingående aktier som aktiebolag och andelslag vilka bedriver annat än kapitalplaceringsverksamhet samt sparbanker och ömsesidiga försäkringsbolag erhållit,

6 a §

Dividend som ett samfund får är inte skattepliktig inkomst. Dividenden är dock skattepliktig inkomst, om

1) dividenden har erhållits för aktier som ingår i investeringstillgångarna och det samfund som delar ut dividenden inte är ett utländskt samfund som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), av vars kapital dividendtagaren omedelbart äger minst tio procent vid dividendutdelningen,

2) det samfund som delar ut dividenden inte är ett inhemskt samfund eller ett i 1 punkten avsett samfund med hemort i en medlemsstat i Europeiska unionen, eller

3) det samfund som delar ut dividenden är ett i 33 a § 2 mom. i inkomstskattelagen avsett offentligt noterat bolag och dividendtagaren inte är ett offentligt noterat bolag och vid dividendutdelningen inte omedelbart äger minst tio procent av kapitalet i det bolag som delar ut dividenden.

Om dividenden är skattepliktig enbart på grundval av 1 mom. 3 punkten, är endast 75 procent av dividenden skattepliktig inkomst och 25 procent skattefri inkomst.

Vad som i 1 mom. bestäms om dividend tillämpas också på sådan av ett samfund erhållen ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag betalar, vinstandel i och ränta på grundfonds-

andelar och placeringar i tillskotts-fonder som en inhemsk sparbank betalar samt ränta på garantikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar.

Av dividender och i 3 mom. avsedda betalningar som en fysisk person eller ett dödsbo erhåller utgör 70 procent skattepliktig inkomst, i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen avsedda betalningar dock så som anges i det nämnda lagrummet.

Förtäckt dividend utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

6 b §

Det överlåtelsepris för i anläggningstillgångarna ingående aktier som ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund erhåller utgör inte skattepliktig inkomst, och anskaffningsutgiften för aktierna utgör inte en avdragbar utgift, om aktierna får överlätas skattefritt.

Aktierna får överlätas skattefritt, om

1) den skattskyldige minst ett år under en tidsperiod som har utgått högst ett år före överlåtelsen har ägt minst tio procents andel av aktiekapitalet i det bolag som överlätas och de aktier som överlåtelsen gäller ingår bland de aktier som ägts på detta sätt,

2) det bolag som överlåtelsen gäller inte är ett fastighets- eller bostadsaktiebolag eller ett aktiebolag vars verksamhet i själva verket huvudsakligen omfattar ägande eller innehav av fastigheter, och

3) det bolag som överlåtelsen gäller är inhemskt eller ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), eller mellan bolagets hemviststat och Finland under skatteåret är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som bolaget delar ut.

Överlåtelsepriset för aktier som får överlätas skattefritt utgör dock skattepliktig inkomst till den del skillnaden mellan överlåtelsepriset och den oavskrivna anskaffningsutgiften beror på en i 42 § 1 mom. avsedd avskrivning på anskaffningsutgiften eller på att reserver eller ett understöd enligt 8 §

1 mom. 2 punkten har dragits av från anskaffningsutgiften. Överlåtelsepriset utgör liksom skattepliktig inkomst upp till det belopp som motsvarar en vid beskattningen avdragbar överlåtelseförlust som uppkommit vid en mellan koncernbolag tidigare företagen överlåtelse av dessa aktier till ett annat koncernbolag.

Förlust som uppkommit vid överlåtelse av andra i anläggningstillgångarna ingående aktier än sådana som får överlätas skattefritt får avdras endast från sådana skattepliktiga vinster av aktieöverlåtelser som erhållits under skatteåret och i fem därpå följande år. Begränsningen gäller dock inte avdrag för förluster som uppkommit vid överlåtelse av aktier i sådana bolag som avses i 2 mom. 2 punkten.

Om den skattskyldige inte har ägt de överlättna aktierna under en oavbruten tid av minst ett år, avdras från den avdragbara överlåtelseförlusten vid uträkningen därav dividend som den skattskyldige under sin tid som ägare erhållit från det överlättna bolaget på basis av aktierna, koncernbidrag som avses i lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986) eller andra med dessa jämförbara poster som har minskat bolagets förmögenhet.

Överlåtelseförlusten är inte avdragbar, om det bolag som överlåtelsen gäller har sin hemort i någon annan stat än Finland och bolaget inte är ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), och mellan bolagets hemviststat och Finland under skatteåret inte är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som bolaget delar ut.

Med koncernbolag avses i denna paragraf bolag som ingår i en i 1 kap. 3 § i lagen om aktiebolag (734/1978) avsedd koncern, eller sådana bolag där en eller flera fysiska personer, juridiska personer eller fysiska och juridiska personer gemensamt har en sådan bestämmanderätt som motsvarar den i 1 kap. 3 § i lagen om aktiebolag avsedda bestämmanderätten.

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

2) utgifter för anskaffning av anläggningstillgångar med de undantag som anges i 6 b §; om den skattskyldige för anskaffning av en nytthet har erhållit understöd av ett offentligt samfund eller om någon annan i sin näringsverksamhet har deltagit i anskaffningsutgiften, skall till den avdragbara anskaffningsutgiften dock inte räknas detta understöd eller den del av utgiften som motsvarar den andres andel,

Utgiften för anskaffning av en bolagsandel i ett öppet bolag eller kommanditbolag som ingår i ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfunds anläggningstillgångar är, till den del som överstiger överlåtelsepriset för bolagsandelen, avdragbar endast från sådana skattepliktiga överlåtelsevinster av aktier eller bolagsandelar som samfundet erhållit under skatteåret eller i fem därpå följande skatteår.

16 §

Såsom utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande anses inte:

6) dividendersättning som avses i 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen till den del den dividend i stället för vilken dividendersättning har betalats är skattefri inkomst för den som betalar dividendersättningen,

7) förluster av och värdenedgångar på andra fordringar än försäljningsfordringar som ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund haft för ett aktiebolag av vars aktiekapital den skattskyldige eller i 6 b § 5 mom. avsedda koncernbolag ensamma eller tillsammans äger minst tio procent, koncernstöd som getts till ett sådant bolag samt motsvarande utgifter som utan motprestation har betalats i syfte att förbättra ett aktiebolags ekonomiska ställning.

17 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara förluster äro bland andra:

2) värdenedgångar på försäljningsfordringar samt slutliga konstaterade värdenedgångar

på övriga finansieringstillgångar med de undantag som anges i 16 §.

18 §

Avdragbara utgifter äro även:

5) av en pensionsstiftelse erlagd återbetalning enligt 45 § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och av en pensionskassa betald återbäring enligt 83 a § i lagen om försäkringskassor (1164/1992).

42 §

Visar den skattskyldige att det gängse värdet av andra värdepapper än aktier eller av någon annan förslitning icke underkastad anläggningstillgång än ett markområde vid skatteårets slut är väsentligt lägre än anskaffningsutgiften eller den med avskrivningar enligt denna bestämmelse tidigare minskade anskaffningsutgiften, får på anskaffningsutgiften göras en sådan avskrivning att anskaffningsutgiftens oavskrivna del motsvarar tillgångens gängse värde.

De skattepliktiga överlåtelsepriserna och övriga vederlag för markområden, värdepapper och andra sådana anläggningstillgångar som inte är underkastade förslitning beaktas som intäkt, och anskaffningsutgiften eller den avdragbara delen därav avskrivs, med de undantag som anges i 6 b och 43 §, under det skatteår under vilket anläggningstillgången har överlåtits, förstörts eller skadats. Anskaffningsutgiften för andra än i 6 b § 1 mom. avsedda aktier som får överlätas skattefritt och som ägs av ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund är i enlighet med de i 6 b § 4—6 mom. ingående bestämmelserna om överlåtelseförlust avdragbar, när aktierna har överlåtits eller förlorats slutligt.

51 d §

För ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund som är delägare i ett bolag som upplöses är utgiften för anskaffning av aktier i det bolag som upplöses inte en avdragbar utgift, och inte heller är en sådan utdelning ur det bolag som upplöses som erhållits som överlåtelsepris skattepliktig inkomst, om aktierna är sådana aktier som får överlätas skattefritt en-

ligt 6 b § 1 mom. Utgiften för anskaffning av aktier i ett bolag som upplöses är inte heller avdragbar, till den del som överstiger utdelningen, i det fall att samfundet har ägt aktierna i det bolag som upplöses under kortare tid än ett år omedelbart före upplösningen eller det bolag som upplöses är ett sådant som avses i 6 b § 6 mom.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2005.

Vid beskattningen för 2005 utgör av sådan dividend som avses i 6 a § 2 mom. dock 60 procent skattepliktig inkomst och 40 procent skattefri inkomst, och av sådana dividender och betalningar som avses i 6 a § 4 mom. utgör 57 procent skattepliktig inkomst.

De i denna lag ingående 5 §, 6 § 1 mom.

1 punkten, 8 § 1 mom. 2 punkten samt 6 b §, 8 § 4 mom. och 51 d § 2 mom., vilka gäller överlåtelse av aktier som ägs av samfund, tillämpas dock första gången vid beskattningen för 2004 i fråga om sådana aktieöverlåtelser som har skett den 19 maj 2004 eller senare, samt på sådana upplösningar beträffande vilka gjorts en i 13 kap. 9 § i lagen om aktiebolag (734/1978) avsedd anmälan till registermyndigheten, eller där registermyndigheten eller domstolen har förordnat att bolaget på grundval av 13 kap. 4 eller 4 a § i lagen om aktiebolag skall träda i likvidation den nämnda dagen eller senare. Om den skattskyldiges skatteår har utgått den 19 maj 2004 eller senare, tillämpas 42 § och 16 § 1 mom. 7 punkten redan vid beskattningen för skatteåret 2004.

3.

Lag**om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen för gårdsbruk av den 15 december 1967 (543/1967) 5 § 1 mom.
 14 punkten, sådan den lyder i lag 1235/1988, som följer:

5 §
 I 4 § angivna skattepliktiga inkomster av
 jordbruket under skatteåret är bland andra:

14) räntor av egendom som hör till gårds-
 bruket samt 70 procent av dividender som
 egendom av detta slag har avkastat och av
 betalningar som avses i 33 d § 2 mom. i in-
 komstskattelagen så som anges i det nämnda
 lagrummet samt dividender som ett samfund
 erhållit så som anges i 6 a § i lagen om be-

skattning av inkomst av näringsverksamhet
 (360/1968).

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lag tillämpas första gången vid be-
 skattningen för 2005. Av dividender som fy-
 siska personer och dödsbon får är dock 57
 procent skattepliktiga och 43 procent skatte-
 fria vid beskattningen för 2005.

4.

Lag**om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 augusti 1978 om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) 11 a §, sådan den lyder i lag 616/1989, och
ändras 3 § 1 och 5 mom. samt 7 §,
 sådana de lyder, 3 § 1 mom. i lag 1120/1996 och 5 mom. i lag 1106/1994 samt 7 § i lag 1225/1999, som följer:

3 §

Om inte annat föreskrivs någon annanstans, skall källskatt betalas på dividend, fondandel som en personalfond betalar och överskott som en personalfond delar ut till sina medlemmar, ränta och royalty samt på lön, pension och annan betalning för vilken förskotts-innehållning skall verkställas enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Källskatt skall även tas ut på förtäckt dividend som avses i 29 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och på förtäckt vinstöverföring till förmån för delägare som avses i 31 § i nämnda lag. Källskatt skall även betalas på ersättning genom personlig verksamhet av artist eller sportutövare oberoende av om ersättningen skall anses som lön eller om den betalas till artisten eller sportutövaren själv eller till någon annan.

Källskatt skall inte betalas på dividend som betalas till ett sådant samfund med hemort i en medlemsstat i Europeiska unionen som direkt innehar minst 20 procent av kapitalet i

det bolag som betalar dividenden. Detta moment tillämpas endast om dividendtagaren är ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moder- och dotterbolag i olika medlemsstater (90/435/EEG).

7 §

Källskatten utgör 28 procent på dividend, ränta och royalty. Källskatten utgör 35 procent på lön, pension, personalfonders fondandelar och överskott samt på annan betalning som är underkastad förskotts-innehållning. Källskatten är 19 procent på inkomst av virkesförsäljning och 15 procent på sådan ersättning genom verksamhet av artist eller sportutövare som avses i 3 § 1 mom. Källskatten redovisas i sin helhet till staten.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas på inkomst som erhållits den 1 januari 2005 och senare.

5.

Lag**om ändring av 39 § i förmögenhetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 39 § i förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/1992), sådan den
 lyder delvis ändrad i lag 898/2001, ett nytt 4 mom. som följer:

39 §

Skattens belopp och påförande av skatt

 Från förmögenhetsskatten avdras den för
 samma skatteår fastställda inkomstskatten för
 dividend som med stöd av 33 b § i inkomst-
 skattelagen skall betraktas som kapitalin-
 komst. När den inkomstskatt som skall av-

dras räknas ut görs från dividendinkomsten
 inga avdrag som gäller inkomst eller skatt.
 Från förmögenhetsskatten avdras högst det
 belopp av skatt som debiterats utgående från
 kapitalinkomsten.

 Denna lag träder i kraft den 200 .
 Lagen tillämpas första gången vid beskatt-
 ningen för 2005.

6.**Lag****om ändring av 29 § i lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/1995) 29 §
6 mom., sådant det lyder i lag 470/1998, som följer:

29 §

om inkomstslag i fråga om förtäckt dividend.

Förtäckt dividend

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .
Lagen tillämpas första gången vid beskatt-
ningen för 2005.

I inkomstskattelagen ingår bestämmelser _____

7.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om källskatt på ränteinkomst**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 1990 om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) 6 §
 1 mom., sådant det lyder i lag 1223/1999, som följer:

6 §

masskuldebrevslån.
 -----*Skattebelopp och uträkningen av skatten*

Beloppet av källskatten på ränteinkomst är
 28 procent av räntan på en deposition eller ett

Denna lag träder i kraft den 200 .
 Lagen tillämpas på i denna lag avsedd ränta
 som upplöper för 2005 och senare.

8.**Lag****om ändring av 19 § i tonnageskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tonnageskattelagen av den 5 juni 2002 (476/2002) rubriken för 19 § och 19 §
 1 mom. som följer:

19 §

Beskattning av utdelningen av medel

Dividend som en tonnageskattskyldig delar ut är i sin helhet skattepliktig inkomst för dividendtagaren. Dividend som fysiska personer och dödsbon får från tonnageskattskyldiga bolag utgör kapitalinkomst till den del motsvarande dividend från ett annat bolag skulle utgöra kapitalinkomst eller skattefri

inkomst med stöd av 33 a § och 33 b § 1 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) och förvärvsinkomst till den del dividenden från ett annat bolag skulle utgöra förvärvsinkomst eller skattefri inkomst med stöd av 33 b § 2 mom. i inkomstskattelagen.

 Denna lag träder i kraft den 200 .
 Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2005.

9.

Lag**om ändring av lagen om skatteredovisning**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 10 juli 1998 om skatteredovisning (532/1998) 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1262/2001, och
ändras 3 a, 11 och 12 § samt 13 § 2, 4 och 5 mom.,
 av dem 3 a § och 13 § 2, 4 och 5 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1262/2001 samt 12 § sådan den lyder i lag 1003/2003, som följer:

3 a §

Kalkylerad skatt

Den kalkylerade kommunalskatten fås genom att den debiterade kommunalskatten multipliceras med förhållandet mellan den vägda genomsnittliga inkomstskatteprocenten och kommunens egen inkomstskatteprocent. Den vägda genomsnittliga inkomstskatteprocenten fås som ett förhållande mellan summan av den debiterade kommunalskatten i hela landet och summan av de beskattningsbara inkomster som motsvarar debiterad kommunalskatt. Den kalkylerade kyrkoskatten fås på motsvarande sätt.

11 §

Samfundsskatt som skall redovisas

Inkomstskatt, förskott och komplettering av förskott (samfundsskatt) som betalats av samfund som avses i 3 § i inkomstskattelagen (1535/1992) och samfällda förmåner som avses i lagens 5 § redovisas till skattetagarna enligt den utdelning som anges i detta kapitel.

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 76,17 procent, kommunernas utdelning 22,03 procent och församlingarnas utdelning 1,80 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingar-

nas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så, att kommunernas andel är 92,4465 procent och församlingarnas andel 7,5535 procent.

13 §

De enskilda kommunernas och församlingarnas utdelning

Den samfundsskatt som varje samfund, med undantag för Forststyrelsen, debiterats för skatteåret uppdelas i kalkyleringsposter för kommunernas företagsverksamhetsposter. Om ett samfund har driftställen endast i en kommun, läggs samfundets skatt till denna kommuns kalkyleringspost. Om samfundet har driftställen i flera kommuner, läggs samfundets skatt till dessa kommuners kalkyleringsposter i förhållande till antalet anställda vid samfundets driftställen per kommun. Skatterna för samfund som står i koncernförhållande enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986) sammanräknas dock och läggs till de berörda kommunernas kalkyleringsposter i förhållande till antalet anställda vid de till koncernen hörande samfundens driftställen per kommun. Kommunernas andel av samfundsskatten enligt detta moment minskad med den skogsskatteandel som avses i 3 mom. delas upp i de enskilda kommunernas företagsverksamhetsposter i förhållande till de på detta sätt uträknade kalkyleringsposterna för respektive kommun

(företagsverksamhetspost).

Kommunens *skogspost* beräknas utgående från de respektive kommunernas rotprisin-
komster. I denna grund inräknas även de på
basis av den kalkylerade nettoinkomsten av
skogsbruket uppskattade uteblivna rotprisin-
komsterna för skogsmark inom lagstadgade
naturskyddsområden samt för skogsmark på
statens mark som omfattas av skyddspro-
grammet för gamla skogar och för skogsmar-
ker på privat mark som den 1 januari 1998
varit inom området av samfällda skogar i
Kuusamo. De uppskattade uteblivna inkoms-
terna beaktas dock endast när den kalkylera-
de årliga virkesavkastningen av skogsmar-
kerna i fråga inom kommunens område
sammanlagt uppgår till minst 1 000 skatteku-

bikmeter. Skogsskatteandelen ökad med den
samfundsskatt som Forststyrelsen debiterats
delas upp i skogsposter för de enskilda kom-
munerna i förhållande till kommunernas på
detta sätt uträknade kalkyleringsposter.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna
lämnar skatteförvaltningen till kommunerna
och församlingarna uppgifter om den sam-
fundsskatt som ett samfund har debiterats, till
den del den debiterade samfundsskatt som
har använts vid beräkningen av utdelningen
hänför sig till kommunen i fråga. Genom
statsrådets förordning bestäms om det antal
samfund för vilka uppgifter skall lämnas.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas första gången på redovis-
ningar som gäller skatteåret 2005.

10.**Lag****om upphävande av lagen om gottgörelse för bolagsskatt**

I enlighet med riksdagens beslut:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen av den 29 december 1988 om gottgörelse för bolagsskatt (1232/1988) jämte ändringar.

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lagen om gottgörelse för bolagsskatt tillämpas vid beskattningen av dividendtagare och redovisningar enligt lagen om skatteredovisning (532/1998) för skatteåret 2004 och

tidigare år.

Bestämmelserna om bolag som delar ut dividend, vilka ingår i 3 kap. i lagen om gottgörelse för bolagsskatt, tillämpas på dividend som delats ut före denna lags ikraftträdande.

Sådan i 5 § i lagen om gottgörelse för bolagsskatt avsedd oanvänd gottgörelse som uppkommit senast under skatteåret 2004 dras av från inkomstskatter som påförts för senare skatteår, varvid de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande tillämpas.

11.**Lag****om temporär ändring av 6 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen av den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (369/1968) 6 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1105/1994, som följer:

6 §

Dividend som ett samfund får från ett utländskt samfund är inte skattepliktig inkomst, om mellan hemviststaten för det samfund som betalar dividenden och Finland är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som har varit i kraft även den 1 januari 1995 eller om det samfund som delar ut dividenden har sitt hemvist i Republiken Cypern, och om

1) de aktier eller andelar som ägs av dividendtagaren medför ett röstetal om minst 10

procent av det sammanlagda röstetalet i det samfund som delar ut dividenden, eller

2) dividendtagaren direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det samfund som delar ut dividenden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005 och den gäller till och med den 31 december 2004.

Lagen tillämpas på dividend som har erhållits den 1 maj 2004 eller därefter.

Helsingfors den 19 maj 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Antti Kalliomäki*

1.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 42 § och 53 § 7 punkten, sådana de lyder, 42 § i lag 475/1998 och 53 § 7 punkten i lag 1170/1998,
ändras 2 § 2 mom., 10 § 6 punkten, 16 § 3 mom., 31 § 4 och 5 mom., 32 §, 38 § 1 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 och 3 mom., 58 § 1 mom. 3 punkten och 6 mom., 62 §, 105 a §, 124 § 2 och 3 mom. samt 136 § 1 mom.,
 av dem 16 § 3 mom. sådant det lyder i lag 471/1998, 31 § 5 mom., 40 § 1 mom., 58 § 1 mom. 3 punkten och 105 a § sådana de lyder i lag 1126/1996, 40 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1383/1997, 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 576/2001, 58 § 6 mom. sådant det lyder i nämnda lag 475/1998, 62 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1565/1995, 124 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1164/2002 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1004/2003 samt 136 § 1 mom. sådant det lyder i lag 996/1996, samt
fogas till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 471/1998, ett nytt 4 mom., till lagen nya 33 a—33 d § och till 131 §, sådan den lyder i lagarna 1222/1999 och 896/2001, ett nytt 6 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Andra stadganden om inkomstskatt

På beskattning av begränsat skattskyldigas inkomster *och på gottgörelse för bolagskatt* tillämpas utöver denna lag vad som stadgas särskilt.

På beskattning av begränsat skattskyldigas inkomster tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs särskilt.

10 §

Inkomst som förvärvats i Finland

Inkomst som förvärvats i Finland är bland annat

6) dividend, ränta på andelskapital och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktiebolag, andelslag eller annat samfund, *gottgörelse för bolagsskatt som hänförs till sådan inkomst* samt andel i finska sammanslutningars inkomst,

6) dividend, ränta på andelskapital och annan därmed jämförbar inkomst från ett finskt aktiebolag, andelslag eller annat samfund samt andel i finska sammanslutningars inkomst,

16 §

*Beskattning av näringsammanslutningar
och deras delägare*

Vid beräkningen av en näringsammanslutnings inkomst skall inte beaktas dividender, förtäckta dividender, i 31 § 5 mom. avsedda dividendersättningar, räntor eller vinstandelar som sammanslutningen har förvärvat i Finland och som är förknippade med rätt till gottgörelse för bolagsskatt, inte heller därtill ansluten gottgörelse för bolagsskatt. Sådana dividender, dividendersättningar, räntor, vinstandelar och gottgörelser för bolagsskatt som avses ovan skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens resultat samt förtäckt dividend och därtill ansluten gottgörelse enligt de andelar som dessa har av den förtäckta dividenden.

Vid beräkningen av en näringsammanslutnings inkomst av näringsverksamhet och av jordbruk ingår de dividender som sammanslutningen fått i denna inkomst i sin helhet. Från de andelar som fördelats för beskattning som delägarnas inkomst skall avdras den del av den i andelarna ingående dividendinkomsten som är skattefri inkomst enligt 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) eller 5 § 14 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), vilka bestämmelser gäller beskattning av delägaren. Om inkomstandelen inte är tillräckligt stor för att avdraget skall kunna göras, görs avdraget under de tio följande skatteåren, efter hand som inkomst inflyter, från den skattskyldiges inkomstandel av samma inkomstkälla i samma näringsammanslutning.

Vid beräkningen av en näringsammanslutnings övriga inkomst skall inte beaktas dividender som sammanslutningen har fått. Dividender skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens inkomst. Dividender räknas som delägarens inkomst i enlighet med de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller delägaren.

31 §

Särskilda stadganden om naturliga avdrag

Avdragbara utgifter vid fastställande av nettoinkomsten är inte utgifterna för förvärv av skattefri inkomst, ej heller den skattskyldiges levnadskostnader, vilka omfattar bland annat bostadshyra och utgifter för skötseln av barn och hemmet.

Avdragbara utgifter är inte ersättningar som till sitt belopp motsvarar dividenden för

Avdragbara utgifter vid fastställande av nettoinkomsten är inte utgifterna för förvärv av skattefri inkomst, ej heller den skattskyldiges levnadskostnader, vilka omfattar bland annat bostadshyra och utgifter för skötseln av barn och hemmet. *Utgifter för förvärvande av dividendinkomst är dock avdragbara oberoende av att dividendinkomsten med stöd av 33 a—33 d § är skattefri inkomst.*

Ersättningar som till sitt belopp motsvarar dividend och som den skattskyldige enligt

aktier och som den skattskyldige enligt ett avtal om återköp eller lån av aktier eller ett annat sådant avtal eller ett avtalskomplex bestående av ett eller flera med varandra sammanhängande avtal har betalt i stället för dividenden och genom vilka rätten till dividenden för viss tid eller tills vidare har övergått på den skattskyldige (*dividendersättning*). Dividendersättning anses ha blivit betald även om ingen separat överenskommelse om betalning av sådan har ingåtts.

32 §

Kapitalinkomst

Skattepliktig kapitalinkomst är, enligt vad som närmare stadgas nedan, avkastning av egendom, vinst av egendomsöverlåtelse och annan inkomst som kan anses ha influtit av egendom. Kapitalinkomst är inkomst av bland annat ränta, dividendinkomst från börsbolag, hyresinkomst, vinstandel, avkastning av livförsäkring, kapitalinkomst av skogsbruk, inkomst av marksubstanser och överlåtelsevinst. Kapitalinkomst är även kapitalinkomst andelen av dividend som erhållits från annat bolag än börsbolag, av den företagsinkomst som skall fördelas, av den inkomstandel som en delägare i en sammanslutning har erhållit och av inkomst av renskötsel.

ett avtal om återköp eller lån av aktier eller ett annat sådant avtal eller ett avtalskomplex bestående av två eller flera med varandra sammanhängande avtal har betalt i stället för dividenden och genom vilka rätten till dividenden för viss tid eller tills vidare har övergått på den skattskyldige (*dividendersättning*), är inte avdragbara utgifter till den del den dividend i stället för vilken den skattskyldige har betalt dividendersättning utgör skattefri inkomst för den skattskyldige. Dividendersättning anses ha blivit betald även om ingen separat överenskommelse om betalning av sådan har ingåtts.

32 §

Kapitalinkomst

Skattepliktig kapitalinkomst är, enligt vad som närmare bestäms nedan, avkastning av egendom, vinst av egendomsöverlåtelse och annan inkomst som kan anses ha influtit av egendom. Kapitalinkomst är inkomst av bland annat ränta, dividendinkomst i enlighet med vad som bestäms i 33 a–33 d §, hyresinkomst, vinstandel, avkastning av livförsäkring, kapitalinkomst av skogsbruk, inkomst av marksubstanser och överlåtelsevinst. Kapitalinkomst är även kapitalinkomst andelen av den företagsinkomst som skall fördelas, av den inkomstandel som en delägare i en sammanslutning har erhållit och av inkomst av renskötsel.

Dividendinkomster

33 a §

Dividender från offentligt noterade bolag

Av dividender från offentligt noterade bolag utgör 70 procent kapitalinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Med dividender från offentligt noterade bolag avses dividender från ett sådant bolag vars aktier, när beslut om dividendutdelning fattas, är föremål för sådan offentlig handel

som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller föremål för handel på en annan reglerad och av myndigheterna övervakad marknad i Finland eller utomlands.

33 b §

Dividender från bolag som inte är offentligt noterade

Dividender från bolag som inte är offentligt noterade är skattefri inkomst upp till det belopp som motsvarar en årlig nio procents avkastning beräknad på det i förmögenhetsskattelagen (1537/1992) angivna matematiska värdet av aktierna. Till den del beloppet av sådana dividender som den skattskyldige får överstiger 90 000 euro utgör 70 procent av dividenderna kapitalinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Av den del av dividenderna som överstiger den i 1 mom. avsedda årliga avkastningen utgör 70 procent förvärvsinkomst och 30 procent skattefri inkomst.

Har en delägare som enligt 1 d § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget såsom bostad för sig eller sin familj under skatteåret använt en bostad som hör till bolagets tillgångar, skall värdet av bostaden dras av från värdet av hans eller hennes aktier när den i 1 mom. avsedda årliga avkastningen räknas ut.

Ett till bolagets tillgångar hörande penninglån som tagits av en delägare i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet och av hans eller hennes familjemedlemmar dras av från värdet av delägarens aktier när den i 1 mom. avsedda årliga avkastningen räknas ut, om delägaren ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger minst 10 procent av bolagets aktier eller har en motsvarande andel av de röster som samtliga aktier i bolaget medför. Lånet dras i första hand av från värdet av låntagarens egna aktier och till den överskjutande delen från värdet av familjemedlemmarnas aktier i förhållande till aktieinnehavet.

33 c §

Dividend från utländska samfund

Dividend från ett utländskt samfund utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 33 a och 33 b §, om

1) samfundet är ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), eller

2) mellan samfundets hemviststat och Finland under skatteåret är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som samfundet delar ut.

Dividend från andra utländska samfund än de som avses i 1 mom. utgör skattepliktig förvärvsinkomst i sin helhet.

Den i 33 a § 1 mom. avsedda årliga avkastningen på aktier i utländska bolag beräknas på aktiernas enligt förmögenhetsskattelagen beräknade gängse värde vid utgången av skatteåret före dividendutdelningsåret.

33 d §

Andra bestämmelser om dividendinkomst

En i 29 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) avsedd förtäckt dividend utgör förvärvsinkomst.

Vad som i denna lag bestäms om dividendinkomst tillämpas på motsvarande sätt på ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som andelslag betalar och på vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som inhemska sparbanker betalar samt på ränta på garantikapital som ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar betalar. För fysiska personer och dödsbon utgör dessa inkomster till 70 procent skattepliktig kapitalinkomst till den del det av den skattskyldige under skatteåret erhållna beloppet av inkomster som avses i detta moment överstiger 1 500 euro. Om den skattskyldiges inkomst av detta slag utgör inkomst av näringsverksamhet eller jordbruk,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Kapitalinkomstandelen av företagsinkomst som skall fördelas

Företagsinkomst enligt 30 § som skall fördelas betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. På yrkande som den skattskyldige eller företagarmakar framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomst av den företagsinkomst som skall fördelas likväl ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning. Har den skattskyldige under skatteåret inlett näringsverksamhet eller jordbruk, räknas kapitalinkomstandelen enligt den nettoförmögenhet som vid utgången av skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket.

39 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i beskattningssammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av en beskattningssammanslutnings nettoinkomst av jordbruk betraktas efter avdrag av delägarrens ränteutgifter för sammanslut-

38 §

Kapitalinkomstandelen av företagsinkomst som skall fördelas

anses den skattefria delen hänföra sig till den personliga inkomsten, inkomsten av jordbruk och inkomsten av näringsverksamhet, i denna ordning.

Med dividend jämställs dividendersättning som någon får i stället för dividenden.

Dividend som ett aktiebolag, ett andelslag, en sparbank och ett ömsesidigt försäkringsbolag får och som skall beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst så som bestäms i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Dividend som ett annat samfund får och som skall beskattas enligt denna lag utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

Företagsinkomst enligt 30 § som skall fördelas betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. På yrkande som den skattskyldige eller företagarmakar framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomst av den företagsinkomst som skall fördelas likväl ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning. Har den skattskyldige under skatteåret inlett näringsverksamhet eller jordbruk, räknas kapitalinkomstandelen enligt den nettoförmögenhet som vid utgången av skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket.

39 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i beskattningssammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av en beskattningssammanslutnings nettoinkomst av jordbruk betraktas efter avdrag av delägarrens ränteutgifter för sammanslut-

ningens jordbruk och delägarrens för tidigare skatteår fastställda förluster av sammanslutningens jordbruk såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägarrens andel av sammanslutningens förmögenhet. På yrkande som delägaren framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomst andel likvärd ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning.

40 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i näringsammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av resultatet av en näringsammanslutnings näringsverksamhet betraktas som kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägarrens andel av den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsammanslutningens näringsverksamhet.

När den kapitalinkomstandel som avses i 1 och 2 mom. beräknas, skall också beaktas sådana till sammanslutningens näringsverksamhet eller jordbruk hörande dividender, dividendersättningar, räntor, vinstandelar och gottgörelser för bolagsskatt som enligt 16 § 3 mom. har fördelats som inkomst för sammanslutningens delägare.

42 §

Kapitalinkomstandelen av dividender från andra bolag än börsbolag

Dividend och därtill ansluten gottgörelse för bolagsskatt som förvärvats från andra bolag än börsbolag betraktas som kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en årlig 13,5 procents avkastning beräknad på det i förmögenhetsskattelagen angivna matematiska värdet av aktierna. Kapitalin-

ningens jordbruk och delägarrens för tidigare skatteår fastställda förluster av sammanslutningens jordbruk såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på delägarrens andel av sammanslutningens förmögenhet. På yrkande som delägaren framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomst andel likvärd ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning.

40 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i näringsammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av resultatet av en näringsammanslutnings näringsverksamhet betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på delägarrens andel av den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsammanslutningens näringsverksamhet.

Den skattefria delen av en i 16 § 3 mom. avsedd dividend som hänför sig till sammanslutningens näringsverksamhet eller jordbruk avdras från den andel en fysisk person eller ett dödsbo som är delägare har i inkomsten av näringsverksamhet eller jordbruk innan kapitalinkomstandelen räknas ut.

42 §

Kapitalinkomstandelen av dividender från andra bolag än börsbolag

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

komstandelen av dividend som har betalats på utländska bolags aktier och på aktier i bolag som avses i 26 § 1 mom. förmögenhetsskattelagen, utom börsbolag, skall dock beräknas på aktiernas enligt förmögenhetsskattelagen beräknade gängse värde vid utgången av skatteåret före dividendutdelningsåret.

Har en delägare som enligt 2 § 7 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget under skatteåret såsom bostad för sig eller sin familj använt en bostad som hör till bolagets tillgångar, skall värdet av bostaden dras av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividend från bolaget bestäms.

Har i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet en delägare som enligt 2 § 7 mom. lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget, dras skulden av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget bestäms.

Ett till bolagets tillgångar hörande penninglån som tagits av en delägare i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet och hans familjemedlemmar dras av från värdet av hans aktier när kapitalinkomsten av dividender från bolaget bestäms, om delägaren ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger minst 10 procent av bolagets aktier eller har en motsvarande andel av de röster som samtliga aktier i bolaget medför. Lånet dras i första hand av från värdet av låntagarens egna aktier och till den överskjutande delen av värdet på familjemedlemmarnas aktier i förhållande till aktieinnehavet.

Vad som ovan i 1—4 mom. bestäms om dividend skall också tillämpas på dividendersättning som någon erhåller i stället för dividend samt därtill ansluten gottgörelse för bolagsskatt.

53 §

Vissa skattefria kapitalinkomster

Skattepliktig inkomst är inte

7) en dividend som ett samfund får av ett utländskt samfund, såsom bestäms i 6 § 2 mom. lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet,

(upphävs)

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntorna på sina skulder, om skulden

3) hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst (*skuld för inkomstens förvärvande*).

3) hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst, som vilken betraktas också dividendinkomst utan hinder av att dividendinkomsten med stöd av 33 a–33 d § utgör skattefri inkomst (~~*skuld för inkomstens förvärvande*~~),

Ränta på en skuld som en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag har använt för förvärv av en företagsandel dras av från hans andel i en näringsammanslutnings näringsinkomst innan kapitalinkomstandelen räknas ut på det sätt som bestäms i 40 §. *Också räntan på en skuld som i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet en delägare, som enligt 2 § 7 mom. lagen om pension för arbetstagare inte står i arbetsförhållande till bolaget, har använt för förvärv av aktier dras av från det sammanlagda beloppet för hans dividend från bolaget och gottgörelsen för bolagskatt innan dividendens kapitalinkomstandel räknas ut så som bestäms i 42 §. Till den del räntor inte har dragits av från den inkomstandel eller den dividendinkomst som avses ovan dras de av från den skattskyldiges kapitalinkomster.*

Ränta på en skuld som en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag har använt för förvärv av en bolagsandel dras av från hans eller hennes andel i en näringsammanslutnings näringsinkomst innan kapitalinkomstandelen räknas ut på det sätt som bestäms i 40 §.

Gällande lydelse

62 §

Förvärvsinkomstandelen av företagsinkomst och dividend

Av företagsinkomst som skall fördelas, av den inkomstandel som tillkommer en delägare i en sammanslutning och av dividend utgör den andel förvärvsinkomst som inte enligt 38—42 §§ är kapitalinkomst.

Förvärvsinkomst är även förtäckt dividend som avses i 29 § lagen om beskattningsförfarande (1558/95).

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Vid kommunalbeskattningen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst ett förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av utdelningsbar företagsinkomst samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i sammanslutning.

Föreslagen lydelse

62 §

Förvärvsinkomstandelen av företagsinkomst och dividend

Av företagsinkomst som skall fördelas och av den inkomstandel som tillkommer en delägare i en sammanslutning utgör den andel förvärvsinkomst som enligt 38—41 § inte är kapitalinkomst, samt dividend och förtäckt dividend på det sätt som bestäms i 33 b—33 d §.

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Vid kommunalbeskattningen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst ett förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, *dividender som skall beskattas som förvärvsinkomst*, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i sammanslutning.

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskatteprocenten på kapitalinkomst är 29. Inkomstskatteprocenten för samfund och samfällda förmåner är likaså 29. Om fördelningen av samfundsskatten och skatten på samfällda förmåner mellan olika skattetagare bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998).

Inkomstskatteprocenten för den inkomst som delvis skattefria samfund vilka avses i 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är

Inkomstskatteprocenten på kapitalinkomst är 28. Inkomstskatteprocenten för samfund och samfällda förmåner är 26. Om fördelningen av samfundsskatten och skatten på samfällda förmåner mellan olika skattetagare bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998).

Inkomstskatteprocenten för den inkomst som delvis skattefria samfund vilka avses i 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är

6,2495. Om fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Inkomstskatteprocenten för samfund som avses i 21 § 2 mom. är 5,7275.

6,1958. Om fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Inkomstskatteprocenten för samfund som avses i 21 § 2 mom. är 5,7278.

131 §

Beloppet av underskottsgottgörelse

Med avvikelse från 1 mom. tillämpas maximibeloppet av underskottsgottgörelse inte under skatteåren 2005—2009, till den del underskottsgottgörelsen beror på räntorna på skuld som en företagardelägare använt till förvärv av aktier. Med företagardelägare avses en delägare som enligt 1 d § lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga. Räntan på skuld som använts till förvärv av aktier dras av efter de kostnader för inkomstens förvärvande, förluster och räntor som avses i 60 § 2 mom.

136 §

Beskattningens övre gräns

Överstiger den statsskatt som skall betalas på en under skatteåret i Finland bosatt fysisk persons eller ett inhemskt dödsbos under skatteåret beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst och förmögenhet, samt den på grundval av förvärvsinkomsten påförda kommunal- och kyrkoskatten samt sjukförsäkringspremien sammanlagt 70 procent av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges vid statsbeskattningen fastställda beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst, skall den överskjutande delen av statsskatten inte påföras den skattskyldige.

136 §

Beskattningens övre gräns

Överstiger den statsskatt som skall betalas på en under skatteåret i Finland bosatt fysisk persons eller ett inhemskt dödsbos under skatteåret beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst och förmögenhet, samt den på grundval av förvärvsinkomsten påförda kommunal- och kyrkoskatten samt sjukförsäkringspremien sammanlagt 60 procent av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges vid statsbeskattningen fastställda beskattningsbara kapital- och förvärvsinkomst samt med stöd av 33 a—33 c § skattefria dividendinkomst, skall den överskjutande delen av statsskatten inte påföras den skattskyldige.

*Denna lag träder i kraft den 200.
Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen för 2005. Av dividender som fy-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

siska personer och dödsbon får är dock 57 procent skattepliktiga och 43 procent skattefria vid beskattningen för 2005.

2.

Lag**om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 6 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 1105/1994 och 1164/1990,
ändras 5 § 1 och 3 punkten, 8 § 1 mom. 2 punkten, 16 § 6 punkten, 17 § 1 mom. 2 punkten och 42 §,
 sådana de lyder, 5 § 1 punkten i lag 1539/1993 och 3 punkten i lag 1164/1990, 8 § 1 mom. 2 punkten och 17 § 1 mom. 2 punkten i lag 1539/1992, 16 § 6 punkten i lag 1385/1997 samt 42 § i lag 1339/1989 och i nämnda lag 1539/1992, samt
fogas till 6 § en ny 1 mom. 1 punkt i stället för den 1 punkt som upphävts genom nämnda lag 1539/1992, till lagen nya 6 a och 6 b §, till 8 §, sådan den lyder i nämnda lag 1539/1992 och i lagarna 1001/1977, 661/1989, 926/1996, 1109/1996, 321/1997, 511/1998, 527/1998, 1168/2000 och 1160/2002, ett nytt 4 mom., till 16 §, sådan den lyder i nämnda lagar 1385/1997 och 1164/1990 och i lag 859/1981, en ny 7 punkt, till 18 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 1539/1992 samt i lagarna 71/1983 och 932/1992, en ny 5 punkt samt till 51 d §, sådan den lyder i nämnda lag 1109/1996, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster äro bland andra:

1) överlåtelsepris och övriga vederlag för omsättnings-, investerings- och anläggningstillgångar samt för andra i näringen använda materiella och immateriella nyttigheter,

3) dividender, räntor och övriga inkomster av egendom som hör till näringsverksamheten, medräknat gottgörelse för bolagsskatt,

6 §

Skattepliktig inkomst äro icke:

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster äro bland andra:

1) överlåtelsepris och övriga vederlag för omsättnings-, investerings- och anläggningstillgångar samt för andra i näringen använda materiella och immateriella nyttigheter, *med de undantag som anges i 6 § 1 mom. 1 punkten,*

3) *så som bestäms i 6 a §* dividender, räntor och övriga inkomster av egendom som hör till näringsverksamheten,

6 §

Skattepliktig inkomst äro icke:
 1) *så som bestäms i 6 b § sådana överlåtelsepriser för i anläggningstillgångarna ingående aktier som aktiebolag och andelslag*

 Dividend som ett samfund får från ett utländskt samfund är inte skattepliktig inkomst, om mellan hemviststaten för det samfund som betalar dividenden och Finland är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som har varit i kraft även den 1 januari 1995 och om

1) de aktier eller andelar som ägs av dividendtagaren medför ett röstetal om minst 10 procent av det sammanlagda röstetalet i det samfund som delar ut dividenden, eller

2) dividendtagaren direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det samfund som delar ut dividenden.

vilka bedriver annat än kapitalplaceringsverksamhet samt sparbanker och ömsesidiga försäkringsbolag erhållit,

(2 mom. upphävs)

6 a §

Dividend som ett samfund får är inte skattepliktig inkomst. Dividenden är dock skattepliktig inkomst, om

1) dividenden har erhållits för aktier som ingår i investeringstillgångarna och det samfund som delar ut dividenden inte är ett utländskt samfund som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), av vars kapital dividendtagaren omedelbart äger minst tio procent vid dividendutdelningen,

2) det samfund som delar ut dividenden inte är ett inhemskt samfund eller ett i 1 punkten avsett samfund med hemort i en medlemsstat i Europeiska unionen, eller

3) det samfund som delar ut dividenden är ett i 33 a § 2 mom. i inkomstskattelagen avsett offentligt noterat bolag och dividendtagaren inte är ett offentligt noterat bolag och vid dividendutdelningen inte omedelbart äger minst tio procent av kapitalet i det bolag som delar ut dividenden.

Om dividenden är skattepliktig enbart på grundval av 1 mom. 3 punkten, är endast 75 procent av dividenden skattepliktig inkomst och 25 procent skattefri inkomst.

Vad som i 1 mom. bestäms om dividend

tillämpas också på sådan av ett samfund erhållen ränta på andelskapital, placeringsandelar och tilläggsandelar som ett andelslag betalar, vinstandel i och ränta på grundfundsandelar och placeringar i tillskottsfonder som en inhemsk sparbank betalar samt ränta på garantikapital som ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening betalar.

Av dividender och i 3 mom. avsedda betalningar som en fysisk person eller ett dödsbo erhåller utgör 70 procent skattepliktig inkomst, i 33 d § 2 mom. i inkomstskattelagen avsedda betalningar dock så som anges i det nämnda lagrummet.

Förtäckt dividend utgör skattepliktig inkomst i sin helhet.

6 b §

Det överlåtelsepris för i anläggningstillgångarna ingående aktier som ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund erhåller utgör inte skattepliktig inkomst, och anskaffningsutgiften för aktierna utgör inte en avdragbar utgift, om aktierna får överlätas skattefritt.

Aktierna får överlätas skattefritt, om

1) den skattskyldige minst ett år under en tidsperiod som har utgått högst ett år före överlåtelsen har ägt minst tio procents andel av aktiekapitalet i det bolag som överläts och de aktier som överlåtelsen gäller ingår bland de aktier som ägts på detta sätt,

2) det bolag som överlåtelsen gäller inte är ett fastighets- eller bostadsaktiebolag eller ett aktiebolag vars verksamhet i själva verket huvudsakligen omfattar ägande eller innehav av fastigheter, och

3) det bolag som överlåtelsen gäller är inhemskt eller ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), eller mellan bolagets hemviststat och Finland under skatteåret är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som bolaget delar ut.

Överlåtelsepriset för aktier som får överlätas skattefritt utgör dock skattepliktig in-

komst till den del skillnaden mellan överlåtelsepriset och den oavskrivna anskaffningsutgiften beror på en i 42 § 1 mom. avsedd avskrivning på anskaffningsutgiften eller på att reserver eller ett understöd enligt 8 § 1 mom. 2 punkten har dragits av från anskaffningsutgiften. Överlåtelsepriset utgör likaså skattepliktig inkomst upp till det belopp som motsvarar en vid beskattningen avdragbar överlåtelseförlust som uppkommit vid en mellan koncernbolag tidigare företagen överlåtelse av dessa aktier till ett annat koncernbolag.

Förlust som uppkommit vid överlåtelse av andra i anläggningstillgångarna ingående aktier än sådana som får överlåtas skattefritt får avdras endast från sådana skattepliktiga vinster av aktieöverlåtelser som erhållits under skatteåret och i fem därpå följande år. Begränsningen gäller dock inte avdrag för förluster som uppkommit vid överlåtelse av aktier i sådana bolag som avses i 2 mom. 2 punkten.

Om den skattskyldige inte har ägt de överlåtna aktierna under en oavbruten tid av minst ett år, avdras från den avdragbara överlåtelseförlusten vid uträkningen därav dividend som den skattskyldige under sin tid som ägare erhållit från det överlåtna bolaget på basis av aktierna, koncernbidrag som avses i lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986) eller andra med dessa jämförbara poster som har minskat bolagets förmögenhet.

Överlåtelseförlusten är inte avdragbar, om det bolag som överlåtelsern gäller har sin hemort i någon annan stat än Finland och bolaget inte är ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EG), och mellan bolagets hemviststat och Finland under skatteåret inte är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som bolaget delar ut.

Med koncernbolag avses i denna paragraf bolag som ingår i en i 1 kap. 3 § i lagen om aktiebolag (734/1978) avsedd koncern, eller sådana bolag där en eller flera fysiska personer, juridiska personer eller fysiska och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

juridiska personer gemensamt har en sådan bestämmanderätt som motsvarar den i 1 kap. 3 § i lagen om aktiebolag avsedda bestämmanderätten.

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

2) utgifter för anskaffning av anläggningstillgångar; om den skattskyldige för anskaffning av en nyttighet har erhållit understöd av ett offentligt samfund eller om någon annan i sin näringsverksamhet har deltagit i anskaffningsutgiften, skall till den avdragbara anskaffningsutgiften dock inte räknas detta understöd eller den del av utgiften som motsvarar den andres andel,

2) utgifter för anskaffning av anläggningstillgångar *med de undantag som anges i 6 b §*; om den skattskyldige för anskaffning av en nyttighet har erhållit understöd av ett offentligt samfund eller om någon annan i sin näringsverksamhet har deltagit i anskaffningsutgiften, skall till den avdragbara anskaffningsutgiften dock inte räknas detta understöd eller den del av utgiften som motsvarar den andres andel,

Utgiften för anskaffning av en bolagsandel i ett öppet bolag eller kommanditbolag som ingår i ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfunds anläggningstillgångar är, till den del som överstiger överlåtelsepriset för bolagsandelen, avdragbar endast från sådana skattepliktiga överlåtelsevinster av aktier eller bolagsandelar som samfundet erhållit under skatteåret eller i fem därpå följande skatteår.

16 §

Såsom utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande anses inte:

6) dividendersättning som avses i 31 § 5 mom. inkomstskattelagen.

6) dividendersättning som avses i 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen *till den del den dividend i stället för vilken dividendersättning har betalats är skattefri inkomst för den som betalar dividendersättningen,*

7) *förluster av och värdenedgångar på andra fordringar än försäljningsfordringar som ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund haft för ett aktiebolag av vars aktiekapital den skattskyldige eller i 6 b § 5 mom. avsedda koncernbolag ensamma eller tillsammans äger minst tio procent, koncernstöd som getts till ett sådant bolag samt motsvarande utgifter som utan motpresta-*

tion har betalats i syfte att förbättra ett aktiebolags ekonomiska ställning.

17 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara förluster äro bland andra:

2) värdenedgångar på försäljningsfordringar samt slutliga konstaterade värdenedgångar på övriga finansieringstillgångar.

2) värdenedgångar på försäljningsfordringar samt slutliga konstaterade värdenedgångar på övriga finansieringstillgångar *med de undantag som anges i 16 §.*

18 §

Avdragbara utgifter äro även:

5) *av en pensionsstiftelse erlagd återbetalning enligt 45 § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och av en pensionskassa betald återbäring enligt 83 a § i lagen om försäkringskassor (1164/1992).*

42 §

Visar den skattskyldige, att det gängse värdet av värdepapper eller någon annan förslitning icke underkastad anläggningstillgång än ett markområde vid skatteårets slut är väsentligt lägre än anskaffningsutgiften eller den med avskrivningar enligt detta stadgande tidigare minskade anskaffningsutgiften, får på anskaffningsutgiften göras en sådan avskrivning att anskaffningsutgiftens oavskrivna del motsvarar tillgångens gängse värde.

De skattepliktiga överlåtelsepriserna och övriga vederlag för markområden, värdepapper och andra sådana anläggningstillgångar som inte är underkastade förslitning beaktas som intäkt, och anskaffningsutgiften eller den avdragbara delen därav avskrivs under det skatteår under vilket anläggningstillgången har överlåtits, förstörts eller skadats, med de undantag som anges i 43 §.

42 §

Visar den skattskyldige att det gängse värdet av andra värdepapper än aktier eller av någon annan förslitning icke underkastad anläggningstillgång än ett markområde vid skatteårets slut är väsentligt lägre än anskaffningsutgiften eller den med avskrivningar enligt denna bestämmelse tidigare minskade anskaffningsutgiften, får på anskaffningsutgiften göras en sådan avskrivning att anskaffningsutgiftens oavskrivna del motsvarar tillgångens gängse värde.

De skattepliktiga överlåtelsepriserna och övriga vederlag för markområden, värdepapper och andra sådana anläggningstillgångar som inte är underkastade förslitning beaktas som intäkt, och anskaffningsutgiften eller den avdragbara delen därav avskrivs, *med de undantag som anges i 6 b och 43 §, under det skatteår under vilket anläggningstillgången har överlåtits, förstörts eller skadats. Anskaffningsutgiften för andra än i 6 b § 1 mom. avsedda aktier som får överlåtas skattefritt och som ägs av ett i 6 § 1 mom. I punkten avsett samfund är i enlighet*

med de i 6 b § 4—6 mom. ingående bestämmelserna om överlåtelseförlust avdragbar, när aktierna har överlåtits eller förlo-rats slutligt.

51 d §

51 d §

För ett i 6 § 1 mom. 1 punkten avsett samfund som är delägare i ett bolag som upplöses är utgiften för anskaffning av aktier i det bolag som upplöses inte en avdragbar utgift, och inte heller är en sådan utdelning ur det bolag som upplöses som erhållits som överlåtelsepris skattepliktig inkomst, om aktierna är sådana aktier som får överlåtas skattefritt enligt 6 b § 1 mom. Utgiften för anskaffning av aktier i ett bolag som upplöses är inte heller avdragbar, till den del som överstiger utdelningen, i det fall att samfundet har ägt aktierna i det bolag som upplöses under kortare tid än ett år omedelbart före upplösningen eller det bolag som upplöses är ett sådant som avses i 6 b § 6 mom.

Denna lag träder i kraft den 200.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2005.

Vid beskattningen för 2005 utgör av sådan dividend som avses i 6 a § 2 mom. dock 60 procent skattepliktig inkomst och 40 procent skattefri inkomst, och av sådana dividender och betalningar som avses i 6 a § 4 mom. utgör 57 procent skattepliktig inkomst.

De i denna lag ingående 5 §, 6 § 1 mom. 1 punkten, 8 § 1 mom. 2 punkten samt 6 b §, 8 § 4 mom. och 51 d § 2 mom., vilka gäller överlåtelse av aktier som ägs av samfund, tillämpas dock första gången vid beskattningen för 2004 i fråga om sådana aktieöverlåtelser som har skett den 19 maj 2004 eller senare, samt på sådana upplösningar beträffande vilka gjorts en i 13 kap. 9 § i lagen om aktiebolag (734/1978) avsedd anmälan till registermyndigheten, eller där registermyndigheten eller domstolen har förordnat att bolaget på grundval av 13 kap. 4 eller 4 a § i lagen om aktiebolag skall träda i likvidation den nämnda dagen eller senare. Om den skattskyldiges skatteår har utgått den 19 maj 2004 eller senare, tillämpas 42

§ och 16 § 1 mom. 7 punkten redan vid beskattningen för skatteåret 2004.

3.

Lag

om ändring av 5 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen för gårdsbruk av den 15 december 1967 (543/1967) 5 § 1 mom. 14 punkten, sådan den lyder i lag 1235/1988, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

I 4 § angivna skattepliktiga inkomster av
jordbruket under skatteåret är bland andra:

14) dividender och räntor av egendom
som hör till gårdsbruket, medräknat gottgö-
relse för bolagsskatt.

14) räntor av egendom som hör till gårds-
bruket *samt 70 procent av dividender som
egendom av detta slag har avkastat och av
betalningar som avses i 33 d § 2 mom. i in-
komstskattelagen så som anges i det näm-
nda lagrummet samt dividender som ett sam-
fund erhållit så som anges i 6 a § i lagen om
beskattning av inkomst av näringsverksam-
het (360/1968).*

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lag tillämpas första gången vid be-
skattningen för 2005. Av dividender som fy-
siska personer och dödsbon får är dock 57
procent skattepliktiga och 43 procent skatte-
fria vid beskattningen för 2005.

4.

Lag**om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 augusti 1978 om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) 11 a §, sådan den lyder i lag 616/1989, och
ändras 3 § 1 och 5 mom. samt 7 §,
 sådana de lyder, 3 § 1 mom. i lag 1120/1996 och 5 mom. i lag 1106/1994 samt 7 § i lag 1225/1999, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Om inte något annat stadgas på annat ställe, skall källskatt betalas på dividend, *gottgörelse för bolagsskatt*, fondandel som en personalfond betalar och överskott som en personalfond delar ut till sina medlemmar, ränta och royalty samt på lön, pension och annan betalning för vilken förskottsinnehållning skall verkställas enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Källskatt skall även uppbäras på sådan förtäckt dividend som avses i 29 § lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och på sådan förtäckt vinstöverföring till förmån för delägare som avses i 31 § i nämnda lag. Källskatt skall även betalas på ersättning genom personlig verksamhet av artist eller sportutövare oberoende av om ersättningen skall anses som lön eller om den betalas till artisten eller sportutövaren själv eller till någon annan.

 Källskatt skall inte betalas på dividend som betalas till ett sådant samfund med hemvist i en medlemsstat i Europeiska unionen som inte är berättigat till gottgörelse för bolagsskatt och som direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det bolag som betalar dividenden. Detta moment tillämpas endast om dividendtagaren är skyldig att betala sådan skatt som avses i artikel 2 underpunkt c i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moder- och dotterbolag i olika medlemsstater (90/435/EEG).

Föreslagen lydelse

3 §

Om inte annat föreskrivs någon annanstans, skall källskatt betalas på dividend, fondandel som en personalfond betalar och överskott som en personalfond delar ut till sina medlemmar, ränta och royalty samt på lön, pension och annan betalning för vilken förskottsinnehållning skall verkställas enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Källskatt skall även tas ut på förtäckt dividend som avses i 29 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och på förtäckt vinstöverföring till förmån för delägare som avses i 31 § i nämnda lag. Källskatt skall även betalas på ersättning genom personlig verksamhet av artist eller sportutövare oberoende av om ersättningen skall anses som lön eller om den betalas till artisten eller sportutövaren själv eller till någon annan.

 Källskatt skall inte betalas på dividend som betalas till ett sådant samfund med hemort i en medlemsstat i Europeiska unionen som direkt innehar minst 20 procent av kapitalet i det bolag som betalar dividenden. Detta moment tillämpas endast om dividendtagaren är *ett sådant bolag som avses i artikel 2* i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moder- och dotterbolag i olika medlemsstater (90/435/EEG).

7 §

Källskatten utgör 29 procent på dividend, ränta, royalty och gottgörelse för bolagsskatt. Källskatten utgör 35 procent på lön, pension, personalfonders fondandelar och överskott samt på annan betalning som är underkastad förskottsinnehållning. Källskatten är 19 procent på inkomst av virkesförsäljning och 15 procent på sådan ersättning genom verksamhet av artist eller sportutövare som avses i 3 § 1 mom. Källskatten redovisas i sin helhet till staten.

11 a §

Anser en dividendtagare att han med stöd av ett internationellt avtal har rätt till gottgörelse för bolagsskatt enligt lagen om gottgörelse för bolagsskatt, skall han för att få gottgörelsen framställa yrkande hos det länsskatteverk inom vars tjänsteområde hemorten är belägen. Yrkandet skall göras inom fem år efter beslutet om utdelning av dividend, och till det skall fogas en utredning om att det finns förutsättningar för beviljande av gottgörelse enligt det internationella avtalet. Länsskatteverket skall då det betalar ut gottgörelsen för bolagsskatt från denna dra av ett belopp som motsvarar den skatt som nämns i 7 § eller den skatt om vilken har överenskommits i det internationella avtalet.

7 §

Källskatten utgör 28 procent på dividend, ränta och royalty. Källskatten utgör 35 procent på lön, pension, personalfonders fondandelar och överskott samt på annan betalning som är underkastad förskottsinnehållning. Källskatten är 19 procent på inkomst av virkesförsäljning och 15 procent på sådan ersättning genom verksamhet av artist eller sportutövare som avses i 3 § 1 mom. Källskatten redovisas i sin helhet till staten.

11 §

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas på inkomst som erhållits
den 1 januari 2005 och senare.

5.

Lag**om ändring av 39 § i förmögenhetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 39 § i förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/1992), sådan den
 lyder delvis ändrad i lag 898/2001, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §

*Från förmögenhetsskatten avdras den för
 samma skatteår fastställda inkomstskatten
 för dividend som med stöd av 33 b § i in-
 komstskattelagen skall betraktas som kapi-
 talinkomst. När den inkomstskatt som skall
 avdras räknas ut görs från dividendinkoms-
 ten inga avdrag som gäller inkomst eller
 skatt. Från förmögenhetsskatten avdras
 högst det belopp av skatt som debiterats ut-
 gående från kapitalinkomsten.*

*Denna lag träder i kraft den 200 .
 Lagen tillämpas första gången vid be-
 skattningen för 2005.*

6.**Lag****om ändring av 29 § i lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/1995) 29 §
6 mom., sådant det lyder i lag 470/1998, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

29 §

Förtäckt dividend

I inkomstskattelagen ingår bestämmelser
om inkomstlag i fråga om förtäckt dividend
*och i lagen om gottgörelse för bolagsskatt
(1232/1988) bestämmelser om delägares
rätt till gottgörelse för bolagsskatt och den
förtäckta dividendens inverkan på minimi-
beloppet på inkomstskatten för bolag.*

I inkomstskattelagen ingår bestämmelser
om inkomstlag i fråga om förtäckt divi-
dend.

*Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas första gången vid be-
skattningen för 2005.*

7.**Lag****om ändring av 6 § i lagen om källskatt på ränteinkomst**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 1990 om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) 6 §
1 mom., sådant det lyder i lag 1223/1999, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

6 §

*Skattebelopp och uträkningen av skatten**Skattebelopp och uträkningen av skatten*

Skattebelopp och uträkningen av skatten.
Beloppet av källskatten på ränteinkomst är
29 procent av räntan på en deposition eller

Beloppet av källskatten på ränteinkomst är
28 procent av räntan på en deposition eller
ett masskuldebrevslån.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ett masskuldebrevslån.

 Denna lag träder i kraft den 200 .
 Lagen tillämpas på i denna lag avsedd
 ränta som upplöper för 2005 och senare.

8.

Lag

om ändring av 19 § i tonnageskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i tonnageskattelagen av den 5 juni 2002 (476/2002) rubriken för 19 § och 19 §
 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

19 §

*Tillämpning av systemet för gottgörelse för
 bolagsskatt samt beskattning av annan ut-
 delning av medel*

På dividender som en tonnageskattskyldig
 delar ut och erhåller tillämpas lagen om
 gottgörelse för bolagsskatt (1232/1988).
 Som jämförelseskatt beaktas inte tonnage-
 skatten.

Beskattning av utdelningen av medel

Dividend som en tonnageskattskyldig delar ut är i sin helhet skattepliktig inkomst för dividendtagaren. Dividend som fysiska personer och dödsbon får från tonnageskattskyldiga bolag utgör kapitalinkomst till den del motsvarande dividend från ett annat bolag skulle utgöra kapitalinkomst eller skattefri inkomst med stöd av 33 a § och 33 b § 1 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) och förvärvsinkomst till den del dividenden från ett annat bolag skulle utgöra förvärvsinkomst eller skattefri inkomst med stöd av 33 b § 2 mom. i inkomstskattelagen.

 Denna lag träder i kraft den 200 .
 Lagen tillämpas första gången vid be-
 skattningen för 2005.

9.

Lag**om ändring av lagen om skatteredovisning**

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen av den 10 juli 1998 om skatteredovisning (532/1998) 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1262/2001, och *ändras* 3 a, 11 och 12 § samt 13 § 2, 4 och 5 mom., av dem 3 a § och 13 § 2, 4 och 5 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1262/2001 samt 12 § sådan den lyder i lag 1003/2003, som följer:

Gällande lydelse

3 a §

Skatt som skall betalas samt kalkylerad skatt

Med inkomst- och förmögenhetsskatt till staten som skall betalas, kommunalskatt som skall betalas, kyrkoskatt som skall betalas och samfundsskatt som skall betalas avses den debiterade skatten minskad med de gottgörelser för bolagsskatt enligt lagen om gottgörelse för bolagsskatt (1232/1988) som har räknats dividendtagarna till godo. Med den försäkrades sjukförsäkringspremie som skall betalas avses den debiterade sjukförsäkringspremien minskad med gottgörelse för bolagsskatt.

Den kalkylerade kommunalskatten fås genom att den kommunalskatt som skall betalas multipliceras med förhållandet mellan den vägda genomsnittliga inkomstskatteprocenten och kommunens egen inkomstskatteprocent. Den vägda genomsnittliga inkomstskatteprocenten fås som ett förhållande mellan summan av den kommunalskatt som skall betalas i hela landet och summan av de beskattningsbara inkomster som motsvarar kommunalskatt som skall betalas. Den kalkylerade kyrkoskatten fås på motsvarande sätt.

Den utdelning och de debiteringsandelar som tillämpas vid redovisningar enligt denna lag baserar sig på den skatt som skall betalas.

Föreslagen lydelse

3 a §

Kalkylerad skatt

Den kalkylerade kommunalskatten fås genom att *den debiterade* kommunalskatten multipliceras med förhållandet mellan den vägda genomsnittliga inkomstskatteprocenten och kommunens egen inkomstskatteprocent. Den vägda genomsnittliga inkomstskatteprocenten fås som ett förhållande mellan summan av *den debiterade* kommunalskatten i hela landet och summan av de beskattningsbara inkomster som motsvarar debiterad kommunalskatt. Den kalkylerade kyrkoskatten fås på motsvarande sätt.

Gällande lydelse

10 §

Beaktande av gottgörelse för bolagsskatt

Från statens debiteringsandel avdras det sammanlagda beloppet av den gottgörelse för bolagsskatt som tillgodoräknats de skattskyldiga och som motsvarar den dividendinkomst som beskattas som kapitalinkomst.

De avdrag som skall göras från alla skattetagares debiteringsandelar beräknas så att den gottgörelse för bolagsskatt som räknas varje skattskyldig till godo på basis av den dividendinkomst som skall beskattas som förvärvsinkomst delas i förhållande till de skatter som debiterats på hans förvärvsinkomst, och de erhållna beloppen sammanräknas för varje skattetagare.

11 §

Samfundsskatt som skall redovisas

Inkomstskatt, förskott, komplettering av förskott och kompletteringsskatt (*samfundsskatt*) som betalats av samfund som avses i 3 § inkomstskattelagen (1535/1992) och samfällda förmåner som avses i lagens 5 § redovisas till skattetagarna enligt den utdelning som anges i detta kapitel.

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 78,45 procent, kommunernas utdelning 19,75 procent och församlingarnas utdelning 1,80 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § inkomstskattelagen så att kommunernas andel är 91,6473 procent och församlingarnas andel 8,3527 procent.

Föreslagen lydelse

10 §

Beaktande av gottgörelse för bolagsskatt

(upphävs)

11 §

Samfundsskatt som skall redovisas

Inkomstskatt, förskott och komplettering av förskott (*samfundsskatt*) som betalats av samfund som avses i 3 § i inkomstskattelagen (1535/1992) och samfällda förmåner som avses i lagens 5 § redovisas till skattetagarna enligt den utdelning som anges i detta kapitel.

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 76,17 procent, kommunernas utdelning 22,03 procent och församlingarnas utdelning 1,80 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så, att kommunernas andel är 92,4465 procent och församlingarnas andel 7,5535 procent.

13 §

De enskilda kommunernas och församlingarnas utdelning

Den samfundsskatt som varje samfund, med undantag för Forststyrelsen, skall betala för skatteåret uppdelas i kalkyleringsposter för kommunernas företagsverksamhetsposter. Om ett samfund har driftställen endast i en kommun, läggs samfundets skatt till denna kommuns kalkyleringspost. Om samfundet har driftställen i flera kommuner, läggs samfundets skatt till dessa kommuners kalkyleringsposter i förhållande till antalet anställda vid samfundets driftställen per kommun. Skatterna för samfund som står i koncernförhållande enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986) sammanräknas dock och läggs till de berörda kommunernas kalkyleringsposter i förhållande till antalet anställda vid de till koncernen hörande samfundens driftställen per kommun. Kommunernas andel av samfundsskatten enligt detta moment minskad med den skogsskatteandel som avses i 3 mom. delas upp i de enskilda kommunernas företagsverksamhetsposter i förhållande till de på detta sätt uträknade kalkyleringsposterna för respektive kommun (*företagsverksamhetspost*).

Kommunens *skogspost* beräknas utgående från de respektive kommunernas rotprisionskomster. I denna grund inräknas även de på basis av den kalkylerade nettoinkomsten av skogsbruket uppskattade uteblivna rotprisionskomsterna för skogsmark inom lagstadgade naturskyddsområden samt för skogsmark på statens mark som omfattas av skyddsprogrammet för gamla skogar och för skogsmarker på privat mark som den 1 januari 1998 varit inom området av samfällda skogar i Kuusamo. De uppskattade uteblivna inkomsterna beaktas dock endast när den kalkylerade årliga virkesavkastningen av skogsmarkerna i fråga inom kommunens område sammanlagt uppgår till minst 1 000 skattekuubikmeter. Skogsskatteandelen ökad

Den samfundsskatt som varje samfund, med undantag för Forststyrelsen, *debiterats* för skatteåret uppdelas i kalkyleringsposter för kommunernas företagsverksamhetsposter. Om ett samfund har driftställen endast i en kommun, läggs samfundets skatt till denna kommuns kalkyleringspost. Om samfundet har driftställen i flera kommuner, läggs samfundets skatt till dessa kommuners kalkyleringsposter i förhållande till antalet anställda vid samfundets driftställen per kommun. Skatterna för samfund som står i koncernförhållande enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986) sammanräknas dock och läggs till de berörda kommunernas kalkyleringsposter i förhållande till antalet anställda vid de till koncernen hörande samfundens driftställen per kommun. Kommunernas andel av samfundsskatten enligt detta moment minskad med den skogsskatteandel som avses i 3 mom. delas upp i de enskilda kommunernas företagsverksamhetsposter i förhållande till de på detta sätt uträknade kalkyleringsposterna för respektive kommun (*företagsverksamhetspost*).

Kommunens *skogspost* beräknas utgående från de respektive kommunernas rotprisionskomster. I denna grund inräknas även de på basis av den kalkylerade nettoinkomsten av skogsbruket uppskattade uteblivna rotprisionskomsterna för skogsmark inom lagstadgade naturskyddsområden samt för skogsmark på statens mark som omfattas av skyddsprogrammet för gamla skogar och för skogsmarker på privat mark som den 1 januari 1998 varit inom området av samfällda skogar i Kuusamo. De uppskattade uteblivna inkomsterna beaktas dock endast när den kalkylerade årliga virkesavkastningen av skogsmarkerna i fråga inom kommunens område sammanlagt uppgår till minst 1 000 skattekuubikmeter. Skogsskatteandelen ökad

Gällande lydelse

med den samfundsskatt som Forststyrelsen skall betala delas upp i skogsposter för de enskilda kommunerna i förhållande till kommunernas på detta sätt uträknade kalkyleringsposter.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna lämnar skatteförvaltningen till kommunerna och församlingarna uppgifter om den samfundsskatt som ett samfund skall betala, till den del den samfundsskatt som skall betalas och som har använts vid beräkningen av utdelningen hänför sig till kommunen i fråga. Genom förordning bestäms om det antal samfund för vilka uppgifter skall lämnas.

Föreslagen lydelse

med *den samfundsskatt som* Forststyrelsen *debiterats* delas upp i skogsposter för de enskilda kommunerna i förhållande till kommunernas på detta sätt uträknade kalkyleringsposter.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna lämnar skatteförvaltningen till kommunerna och församlingarna uppgifter om den samfundsskatt som ett samfund har debiterats, till den del den debiterade samfundsskatt som har använts vid beräkningen av utdelningen hänför sig till kommunen i fråga. Genom statsrådets förordning bestäms om det antal samfund för vilka uppgifter skall lämnas.

—————
Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas första gången på redovisningar som gäller skatteåret 2005.
—————

11.**Lag****om temporär ändring av 6 § ilagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* temporärt i lagen av den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (369/1968) 6 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1105/1994, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

—————
Dividend som ett samfund får från ett utländskt samfund är inte skattepliktig inkomst, om mellan hemviststaten för det samfund som betalar dividenden och Finland är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som har varit i kraft även den 1 januari 1995 och om

1) de aktier eller andelar som ägs av dividendtagaren medför ett röstetal om minst 10 procent av det sammanlagda röstetalet i det samfund som delar ut dividenden, eller

2) dividendtagaren direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det samfund som delar

—————
Dividend som ett samfund får från ett utländskt samfund är inte skattepliktig inkomst, om mellan hemviststaten för det samfund som betalar dividenden och Finland är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som har varit i kraft även den 1 januari 1995 *eller om det samfund som delar ut dividenden har sitt hemvist i Republiken Cypern*, och om

1) de aktier eller andelar som ägs av dividendtagaren medför ett röstetal om minst 10 procent av det sammanlagda röstetalet i det samfund som delar ut dividenden, eller

2) dividendtagaren direkt innehar minst 25 procent av kapitalet i det samfund som delar

Gällande lydelse

ut dividenden.

Föreslagen lydelse

ut dividenden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005 och den gäller till och med den 31 december 2004.

Lagen tillämpas på dividend som har erhållits den 1 maj 2004 eller därefter.
